

VADSTENA
KOMMUN

VADSTENA

Vadstena kommuns
ÅRSREDOVISNING
2025

INNEHÅLL

Ordföranden har ordet	4
DEL 1 FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7
Översikt över verksamhetens utveckling	8
Den kommunala koncernen	9
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	12
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	17
Väsentliga personalförhållanden	28
Förväntad utveckling	35
DEL 2 FINANSIELL REDOVISNING	37
Resultaträkning	38
Balansräkning	39
Kassaflödesanalys	40
Notförteckning	41
Driftsredovisning	49
Investeringsredovisning	50
Särredovisning VA-verksamhet	53
Redovisningsprinciper	54
DEL 3 NÄMNDERNAS REDOVISNING	57
Kommunfullmäktige	58
Valnämnd	59
Överförmyndarnämnd	60
Kommunstyrelse	61
Samhällsbyggnadsnämnd	67
Kultur- och utbildningsnämnd	74
Socialnämnd	83
Vatten- och avfallsnämnd	89
DEL 4 BOLAGENS REDOVISNING	92
Vadstena Fastighets AB	93
DEL 5 ORD OCH BEGREPPSFÖRKLARINGAR	95
BILAGA 1	Agenda 2030 i Vadstena kommun 2025

Ordförande har ordet

Året som gått

Nu har det gått ett år igen. Det känns som det var igår när jag skrev ”Ordförande har ordet” senast. Men tiden går fort när man har roligt och i detta fall stämmer det verkligen. Det är en stor förmån att trivas med sitt arbete och jag hoppas att många har möjligheten att ha den känslan. Jag blir så imponerad av allt som vår lilla kommun kan åstadkomma i våra verksamheter och i lokalsamhället som är till nytta för så många som möjligt i vår vackra kommun. Min känsla är att det är just vår storlek som gör att vi kan skapa denna härliga och viktiga ”vikänsla”. Vi gör det tillsammans. Vi ser att varje person är viktig och bidrar till att göra det bra för så många som möjligt och att alla ska trivas i Vadstena kommun.

Här kommer ett axplock av saker som har hänt under det gångna året 2025.

- Silon rivs och följs med stort intresse av kommuninvånarna.
- En härlig invigning och öppet hus när Petrus Magni skola öppnade efter renoveringen.
- Köket med matsalen Elena Laurentii öppnar.
- Den mycket uppskattade möjligheten till gratis frukost till högstadieeleverna fortsätter.
- Fortsatta lyckade samarbeten med Boxholm och Ödes hög inom kost och turism.
- Kommunens fastighetsbolag VFAB beslutar om att bygga ett trygghetsboende på Karlsfrid.
- Fortsatt bra ranking från näringslivet.
- Vadstena kommun växer med nya välkomna kommuninvånare.
- Flera entreprenörer bygger bostäder på Karlsfrid.
- Volontärer i skolan införs, tillsammans gör vi skolan ännu bättre.
- Högst lärarbehörighet i landet, vilket främjar undervisningen till våra elever.
- Kulturmiljöprogrammet antaget.
- Äldreomsorgen i Vadstena får fortsatt höga omdömen och uppskattning.
- Årets teknikkommun är Vadstena, en engagerad personal gör vår kommun till bäst i Sverige enligt kommuninvånarna.

Vad händer 2026

Det pågår en mängd olika aktiviteter runt om i kommunen, en del syns redan nu och en del planering pågår för fullt. Det som syns är bland annat Karlsfrid där husen börjar bli färdiga.

Byggnationen av en ny brandstation mellan Sulzer och

Citroën kommer att påbörjas samt även ett nytt brandbilsgarage vid fotbollsplan/utegymmet med dusch/toalettrymmen i Borghamn där även allmänheten får tillträde.

Beslut om vår kommuns behov för att säkra en bra vård de kommande 30–40 åren för våra äldre kommer att tas innan sommaren. Planerna för att utveckla vårt centrumnära vackra hamnområde med tillhörande båtliv fortskrider. Den efterlängtdade cykelvägen mellan Vadstena och Motala kommer att bli klar och invigas. Skolsociala team införs i skolan vilket är en samverkansform mellan socialnämnden och kultur- och utbildningsnämnden vilket kommer att stärka eleverna.

Framtid

För att Vadstena ska ha förutsättningar att fortsätta vara en egen kommun så är samarbeten en viktig del. Det gör vi genom att skapa effektivitet samt samordna och fördela de resurser som står till vårt förfogande. Det gäller att ha en gemensam målbild och färdväg utstakad inom kommunens alla verksamheter och kommunala bolag, vilket vi har idag. Vi utvecklar redan pågående samarbeten och utvecklar nya samarbetsformer både inom kommunen samt med olika strategiska partner såsom närliggande kommuner och regionen.

Vadstena kommun är populär

Fortsatt höga besökssiffror i vår kommun. I stadskärnan var det närmare 500 000 dagsbesökare och i Omberg-Borghamns området var det cirka 200 000. Det har var lite färre inhemska besökare medan besökare från Europa ökar och då främst från Tyskland. Intresset för konferenser i Vadstena i alla de former, stora som små, är stort. Familjer väljer gärna en övernattnings med trevliga SPA-möjligheter. Ryktet sprider sig i Östergötland och ut i hela Sverige hur trevligt det är att besöka Vadstena. Gå och strosa, spontanhandla i de spännande butikerna, ta en lunch i någon av de trevliga restaurangerna, sätta sig ned och bara koppla av och besöka våra sevärdheter runt om i kommunen.

Arbetslösheten fortsätter att vara låg och är även minskande. Det är många sökanden till lediga tjänster inom kommunen, vilket är mycket glädjande.

Vadstenas plånbok

2025 blev ett bra år även ekonomiskt, med ett koncernresultat på 16,9 miljoner kronor, där kommunens resultat utgör 12,1 miljoner kronor. Det är 11,1 miljoner kronor bättre än budget och är resultatet av att kommunens verksamheter hållit sina budgetar på ett mycket förtjänstfullt sätt även detta år och att de kommunövergripande nettokostnaderna som räntor, avskrivningar och pensionskostnader blev lägre än beräknat. Kommunens resultat är i nivå med målet om 2 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. Resultatnivån krävs långsiktigt för att klara nuvarande och framtida investeringar.

Ett stort tack

Vill jag rikta till alla kommuninvånare som engagerar sig i vår kommuns utveckling. Tack alla föreningar som bidrar för att stimulera unga och äldre. Våra viktiga företag i kommunen som skapar sysselsättning både på landsbygden och i tätorten och skapar en härlig "Gnosjöanda".

Alla medarbetare inom kommunen som har gjort sitt yttersta varje dag för att få vardagen att fungera för oss andra och gjort en avgörande skillnad för många av oss.

Det är just detta som gör vår kommun unik och sammanhållande, vi gör det tillsammans och det är jag oerhört glad och stolt över.

Peter Karlsson (M)

Kommunstyrelsens ordförande

Del 1 |
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande bild av Vadstena kommuns verksamhet det gångna året. Huvudsakligt fokus är den kommunala koncernen som ger en bild av den kommunala verksamheten, oavsett hur

verksamheten är organiserad. Informationen lämnas i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning kap 11 och Rådet för kommunal redovisnings rekommendation R15 Förvaltningsberättelse.

Översikt över verksamhetens utveckling Fem år i sammandrag

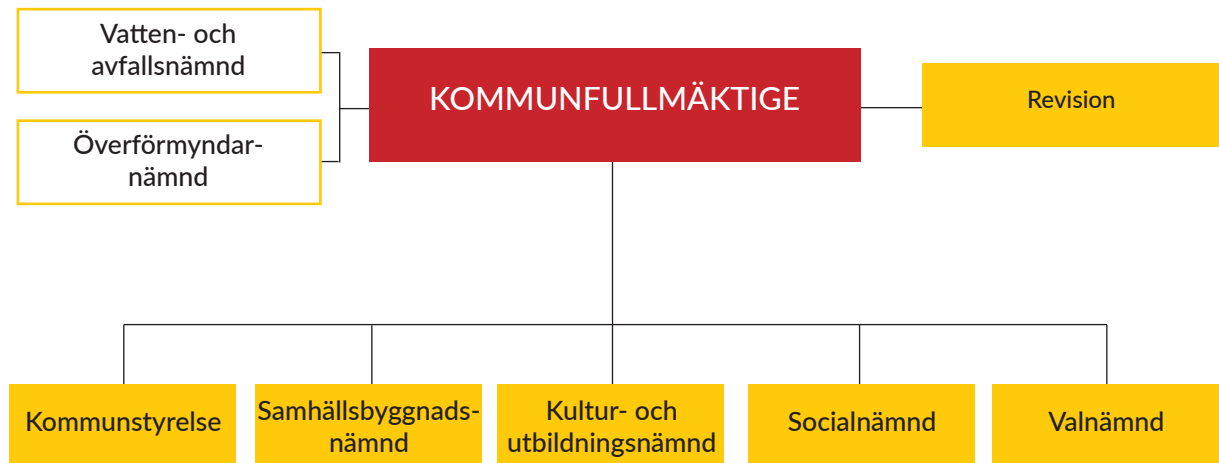
Nyckeltal för koncernen mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Resultat					
Årets resultat för koncernen (mnkr)	17	-1	6	22	21
Nettokostnadsandel av skatteintäkter (inkl. skatteutjämningsbidrag) %	94	97	97	95	95
Driftsredovisning					
Nettokostnad (mnkr)	544	538	519	488	464
Nettoinvesteringar	113	200	131	123	103
Självfinansieringsgrad	63	26	21	23	31
Tillgångar och skulder					
Tillgångar, mnkr	1.441	1.389	1.221	1.137	1.050
per invånare, kr	192.544	185.447	163.976	151.985	139.493
Skulder inkl. avsättningar mnkr	1.091	1.056	887	809	744
per invånare, kr	145.778	140.988	119.308	108.141	98.831
Soliditet (exkl pensionsförpliktelse)%	24	24	27	29	29
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelse)%	14	13	15	16	15
Personal					
Antal anställda (årsarbetare)	578	571	597	607	618

Nyckeltal för Vadstena kommun mnkr	2025	2024	2023	2022	2021
Allmänt					
Antal invånare per 31-12	7.484	7.490	7.434	7.481	7.528
Kommunal utdebitering, kr/skattekrona	22,80	22,80	22,80	22,80	22,80
Resultat					
Årets resultat för kommunen (mnkr)	12,2	-3,9	0,4	21	12
Nettokostnadsandel av skatteintäkter (inkl. skatteutjämningsbidrag)	98	101	100	96	98
Driftsredovisning					
Nettokostnad (mnkr)	558	550	530	492	477
Nettoinvesteringar	89	191	138	104	48
Självfinansieringsgrad	61	17	23	47	82
Tillgångar och skulder					
Tillgångar, mnkr	1.218	1.158	985	907	817
per invånare, kr	162.747	154.606	132.499	121.240	108.581
Skulder inkl. avsättningar mnkr	710	661	486	408	339
per invånare, kr	94.869	88.251	65.375	54.538	45.072
Soliditet (exkl pensionsförpliktelse)%	42	43	51	55	59
Soliditet (inkl. pensionsförpliktelse)%	30	30	36	39	40
Personal					
Antal anställda (årsarbetare)	566	554	555	563	570

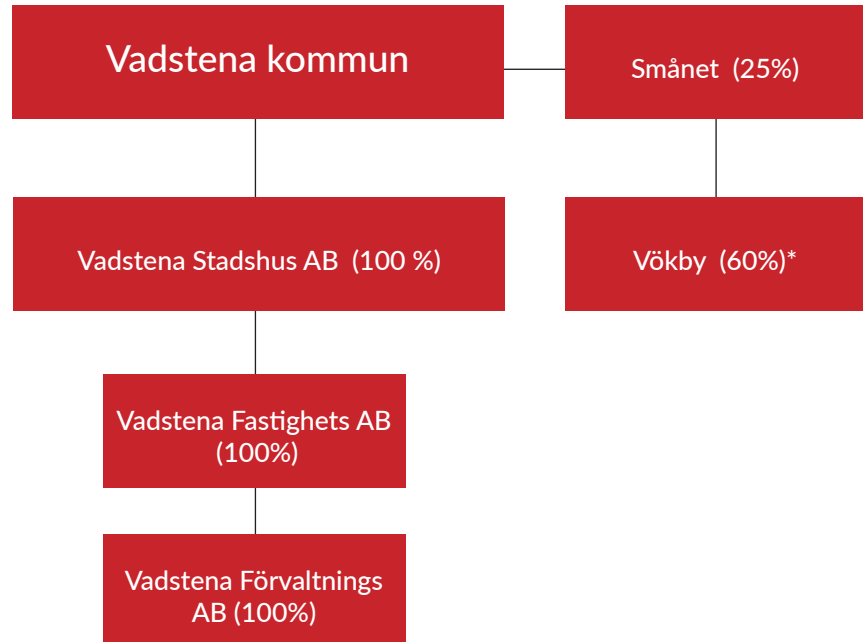
Den kommunala koncernen

Organisationsschema

Politisk organisation

Bolagsstruktur

Kommunen har avtal med 3 st förskolor och 4 st fritidshem som bedrivs som föräldrakooperativ, förutom en av förskolorna som drivs gemensamt av kyrkliga samfund. I övrigt finns inga privata utförare av kommunal verksamhet i Vadstena kommun. Kommunen bedriver ingen verksamhet inom gymnasieskolor eller anpassad skolgång.

Verksamheten i Vadstena Förvaltnings AB har övergått till kommunen från 2025-01-01. Bolaget kommer säljas för likvidation under 2026.

*) Resterande 40% ägs av Utsikt AB, som i sin tur ägs till 100% av Linköpings kommunkoncern. Vadstenas andel är 15%.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Så sent som under hösten 2024 visade prognoserna att svensk ekonomi förväntades vända uppåt från lågkonjunkturen som pågått de senaste åren. Bedömningen var att efter räntesänkningar och minskad inflation skulle den ekonomiska tillväxten ta fart under 2025. I början av 2025 sjönk dock inte inflationen som förväntat och räntesänkningarna blev färre än prognosticerat. Bedömningen var då att återhämtningen av ekonomin skulle fördröjas någon månad.

Från februari 2025, efter installationen av en ny president i USA, skapade dock flertalet åtgärder från den nya amerikanska administrationen oro och instabilitet både avseende säkerhetspolitik och ekonomi såväl globalt som nationellt. USA:s säkerhetspolitiska inställning till NATO medförde att en större del av Sveriges och andra länders offentliga medel kommer behövas till militärt och civilt försvar. Detta utöver den ökning som behövs med anledning av Rysslands anfällsrik mot Ukraina.

Situationen med stor global osäkerhet, både kring det säkerhetspolitiska läget med ett ökat antal väpnade konflikter och kring villkoren för världshandeln, medförde att återhämtningen från lågkonjunkturen i den svenska ekonomin blev mer utdragen än förväntat. Tillväxten för BNP och sysselsättning i Sverige blev fortsatt svag 2025. Det är fjärde året i rad av ytterst svag svensk BNP-tillväxt, men reallöneökningar och statliga stimulanser bedöms kunna stimulera hushållen till en ökad konsumtion under 2026.

Kommunernas resultat har försämrats flera år i rad. Perioden med hög inflation under några år har urholkat kommunernas intäkter och drev även upp pensionskostnaderna. I kombination med högt ränteläge har det medfört att mer medel krävs för att bibehålla samma nivå på samhällsservicen. 2025 skulle bli året då ekonomin för kommunerna skulle ljusna och lågkonjunkturen skulle vara över, men det blev istället en förlängd lågkonjunktur. Kommunerna fick heller inga extra tillskott i form av generella statsbidrag, då statens satsningar under 2025 i huvudsak inriktades mot civilt och militärt försvar. De generella statsbidragen räknades inte heller upp som kompensation för inflationen. Den ekonomiska situationen under 2025 var fortsatt tuff för kommunerna. Utsikterna för 2026 ser ljusare ut och den efterlängta vändningen mot bättre konjunktur beräknas då ske.

Prognoserna för Sveriges befolkningsutveckling är fortfarande låga och med en demografisk förskjutning där andelen unga och i arbetsför ålder förväntas minska och

andelen äldre öka. Detta medför främst stora problem med kompetensförsörjningen, där behoven av arbetskraft både inom offentlig och privat sektor blir svåra att tillgodose. Problem uppstår också för kommunerna med att göra nya bedömningar av dimensioneringen av förskolor, skolor och äldreboenden.

Trots att den lägre befolkningstillväxten bland barn och unga kommer medföra att investeringsplaner i främst förskolor och skolor kommer behöva revideras i många kommuner, kvarstår fortfarande mycket stora investeringsbehov inom offentlig sektor. Behoven finns framför allt inom äldreomsorgen där flertalet av landets kommuner har behov av nybyggnation av olika äldreboenden på grund av den demografiska utmaningen och att de äldreboenden som byggdes på 70-80-talet inte är lämpliga för dagens och morgondagens vård och omsorg.

Ytterligare utmaningar finns i matchningsproblematiken på arbetsmarknaden, arbetet med den gröna omställningen och behovet av klimatanpassningar. Dessa är fortfarande aktuella problem som kommer medföra utmaningar för alla sektorer i Sverige.

Befolkningsutveckling

31 december 2025 hade kommunen 7.484 invånare. Det är 6 kommuninvånare färre än vid föregående årsskifte. 2025 föddes 41 barn, vilket är 9 barn färre än 2024. Antalet döda 2025 var 109 st vilket är 3 fler än 2024. Födelse nettot blev -68, jämfört med -56 för 2024. Flyttningsnettot, det vill säga inflyttade minus utflyttade blev år 2025 +55, vilket är lägre än 2024. År 2025 var antalet inflyttade 436 st och antalet utflyttade 381 st. Pågående nybyggnationer och markexploatering utgör potential för en högre befolkningstillväxt.

Demografi

Kommunen har en högre andel äldre än rikssnittet. Medelåldern för riket 2024 var 42,2 år, motsvarande för kommunen 49,6 år. Bara sju andra kommuner hade en högre medelålder och bara två andra kommuner har en högre andel av invånarna som är över 80 år. Demografin medför större behov av samhällsservice i form av till exempel omvårdnad, boendeformer och tillgänglighet.

Arbetslöshet

Arbetslösheten (inskrivna arbetslösa i procent av den registerbaserade arbetskraften enligt Arbetsförmedlingens statistik) i december 2025 i kommunen var 5,0 procent

för åldrarna 16-65 år, vilket är en minskning från 5,2 procent 2024. Arbetslösheten är lägre än länet som uppgår till 7,0 procent (7,4 procent) och för riket som uppgår till 6,8 procent (7,1 procent). För gruppen ungdomar i åldrarna 18- 24 år har arbetslösheten ökat något, från 8,8 procent till 8,9 procent. Denna grupp ligger högre än länets 8,1 procent (9,1 procent) och högre än rikets 7,5 procent (8,3 procent).

Kompetensförsörjning

Kommunen har under året kunnat tillsätta vakanta tjänster men har noterat svårigheter med att rekrytera utbildad personal med vissa specialistfunktioner. De verksamheter där man framöver kan se en brist på utbildad arbetskraft är främst inom socialförvaltningens områden.

Pensionsåtaganden

Kommunens pensionsåtaganden redovisas enligt blandmodellen. Den innebär att pensionsförmåner som intjänats före 1998 redovisas som ansvarsförbindelse. Den uppgår inkl. löneskatt till 146 (150) mnkr. Pensionsförmåner som intjänats från och med 1998 ingår i verksamhetens kostnader och redovisas som en avsättning. Den uppgår till 80 (77) mnkr. Kommunen har inga placeringar i stiftelser eller egna finansiella placeringar av pensionsmedel. Pensionsåtagandena är beräknade enligt RIPS 21 (version 2025 Riktlinjer för beräkning av pensionsskuld) och redovisas i enligt Lag om kommunal bokföring och redovisning (SOU 2018:597). Upplysningar om förpliktelse finns i not 18. De kommunala dotterbolagen har inga pensionsförpliktelser i balansräkningen.

Finansiella risker

Kommunkoncernen och kommunen är exponerad för ränterisk och finansieringsrisk.

Ränterisk

Per den 31 december 2025 uppgick den kommunala koncernens räntebärande nettoskuld till 813,1 (804,3) mnkr. Den har ökat till följd av genomförda investeringar under året. Kommunens räntebärande nettoskuld uppgick till 465,7 (431,5) mnkr och har ökat avseende pensionsskuld och upplåning för investeringar. Upplåningen i kommunen och i kommunens bostadsbolag löper med både fast och rörlig ränta. Genomsnittlig räntebindningstid är 1,65 år för kommunens upplåning och 2,09 år för kommunkoncernen. Den genomsnittliga låneräntan är 2,47

procent för kommunen och 2,47 procent för kommunkoncernen.

Finansieringsrisk

Av låneskulden på balansdagen förfaller 28 procent inom ett år för kommunkoncernen och 35 procent för kommunen. På balansdagen uppgick tillgängliga likvida medel och tillgängliga outnyttjade kreditfaciliteter för kommunkoncernen till 95,1 (97,7) mnkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Skollokals- och fritidsprojekten

Sedan 2022 har kommunens skollokals- och fritidsprojekt pågått, som innefattar upprustning av ishall, skollokaler samt nybyggnation av ett centralkök och en ny förskola. I april 2025 stod det nybyggda centralköket Elena Laurentii i anslutning till Petrus Magniskolan klart. Det nya köket innefattar även två skolmatsalar och där kommer cirka 450 elever per dag att serveras när hela skolprojektet är klart. Totalt kommer köket tillaga cirka 1.100 portioner till elever och äldre. Elena Laurentii är väl rustat för att fungera även under en kris och kommer fungera som en trygghetspunkt i händelse av en samhällsstörning. Höstterminen 2025 började högstadieeleverna i den nyrenoverade Petrus Magniskolan och det blev då Katarinaskolans elevers tur att flytta in i de tillfälliga skollokalerna på Birgittaområdet, tills renoveringen är klar vid vårterminens början 2027. Då är alla kommunens skolor nyrenoverade.

Förskolan Gullvivan

I januari 2024 beslutades att bygga en ny förskola. Det är förskolan Gullvivans lokaler som har bedömts som uttjänata. I samband med budgeten 2026 valdes alternativet att istället renovera förskolan.

Nya bostäder

Infrastrukturen, med gator och ledningar för VA och fjärrvärme, inom första etappen av kommunens nya bostadsområde Karlsfrid, är nu färdigställd. Mark har tilldelats i denna etapp till ett externt företag som påbörjat byggnation av 20 parhuslägenheter och Vadstena Fastighets AB har påbörjat projekteringen av ett trygghetsboende med 35 lägenheter. Ytterligare ett externt företag har tilldelats mark för att bygga 20 radhuslägenheter. Totalt för alla etapper på området Karlsfrid beräknas cirka 350 – 400 bostäder tillskapas. Under året har arbete fortsatt med detaljplan för området Norra Kvissberg för att skapa möjligheter till ytterligare cirka 150 – 200 bostäder.

Planer för framtiden

Arbetet med att ta fram en översiktsplan för kommunen 2040 är snart i mål. Processen är omfattande och har tagit mycket resurser i anspråk. Den nya översiktsplanen är beräknad att presenteras för beslut i kommunfullmäktige under våren 2026.

Under året har ny detaljplan tagits fram för ytterligare ett bostadsområde, Norra Kvissberg. Detaljplanerna möjliggör cirka 120 bostäder och en förskola. Under 2024 togs en vision för hamnområdet, väster om slottet, fram. En första förberedelse för att möjliggöra utveckling av områ-

det har skett under 2025 genom rivningen av den gamla silobyggnaden, belägen på området.

Arbete pågår med planer och program. I den gemensamma VA-förvaltningen Motala/Vadstena har en ny avfallsplan tagits fram och samhällsbyggnadsförvaltningen har tagit fram ett kulturmiljöprogram.

Utredning om framtidens vårdboende för äldre

För att klara framtidens omsorg för våra äldre har en utredning genomförts om vilka möjligheter som finns för att bedriva en modern, effektiv och framtidssäkrad vård. En parlamentariskt sammansatt arbetsgrupp som även omfattar företrädare för olika intressegrupper har arbetat med frågan under året. Frågan är aktualiserad av kommunens befintliga localsituation för särskilda boenden, hemtjänst och hemsjukvård, där vissa lokaler inte bedöms kunna tillgodose de framtida behoven. Utredningen ska ligga till grund för beslut under 2026 om hur dessa verksamheter bäst kan organiseras och lokaliseras.

Ny Socialtjänstlag

Den 1 juli 2025 infördes en ny Socialtjänstlag, som ersätter den gamla från 1980-talet. Den nya lagstiftningen innebär ett ökat fokus på förebyggande arbete och tillgängliga insatser. Socialförvaltningen har under 2024 och 2025 gjort ett omfattande arbete med omställningen till den nya lagen.

Räddningstjänst och ny brandstation

Under året har projektering, planändring och upphandling av byggnation av en ny brandstation i Vadstena genomförts. Tomt för byggnationen köptes 2023 och planerad byggstart är i början på 2026. Även brandvärnets i Borghamn kommer få nya lokaler 2026.

Ny organisation för fastighetsförvaltning

Översyn av kommunkoncernens organisation kring förvaltning av kommunens fastigheter mynnade ut i en ny organisation från 1 januari 2025. Förvaltningsuppdraget överfördes från det kommunala bolaget Vadstena Förvaltnings AB till samhällsbyggnadsförvaltningen. Uppdraget omfattar förutom fastighetsförvaltning även lokalvård. Samtliga berörda är nu anställda i kommunen. I samband med överföringen köpte kommunen tillbaka kommunförrådet och de maskiner och inventarier som behövs för uppdraget. I den nya organisationen finns nu även alla verksamhetens vaktmästare samlade på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Trygghet och säkerhet

I takt med att omvärlden förändras ökar behovet av arbete med trygghet och säkerhet. För Vadstena kommuns del har det inneburit ökade insatser och investeringar inom IT- och informationssäkerhet och under hösten utökades avdelningen för Trygghet och säkerhet med en säkerhets-samordnare. I och med byggnationen av Elena Laurentii, det nya centralköket, har en ny modern trygghetspunkt skapats med kapacitet att klara en kris.

Uppmärksammade verksamheter

Vadstena kommuns verksamheter har under året fått en rad fina utmärkelser och placeringar i ranking av kommuner. I Socialstyrelsens undersökning om äldreboenden rankades Vadstena som bäst i landet. Utmärkelsen "Årets teknikkommun" tilldelas genom SKR:s (Sveriges kommuner och Regioner) enkätundersökning "Kritik på teknik", där samhällsbyggnadsförvaltningen och vatten- och avfallsenhetens arbete utvärderas. Vadstena har de senaste åren legat högt i ranking och blev i år utsedd som vinnare. I årets ranking av kommunerna avseende högst lärarbehörighet placerade sig Vadstena på första plats, med 95 % behöriga lärare.

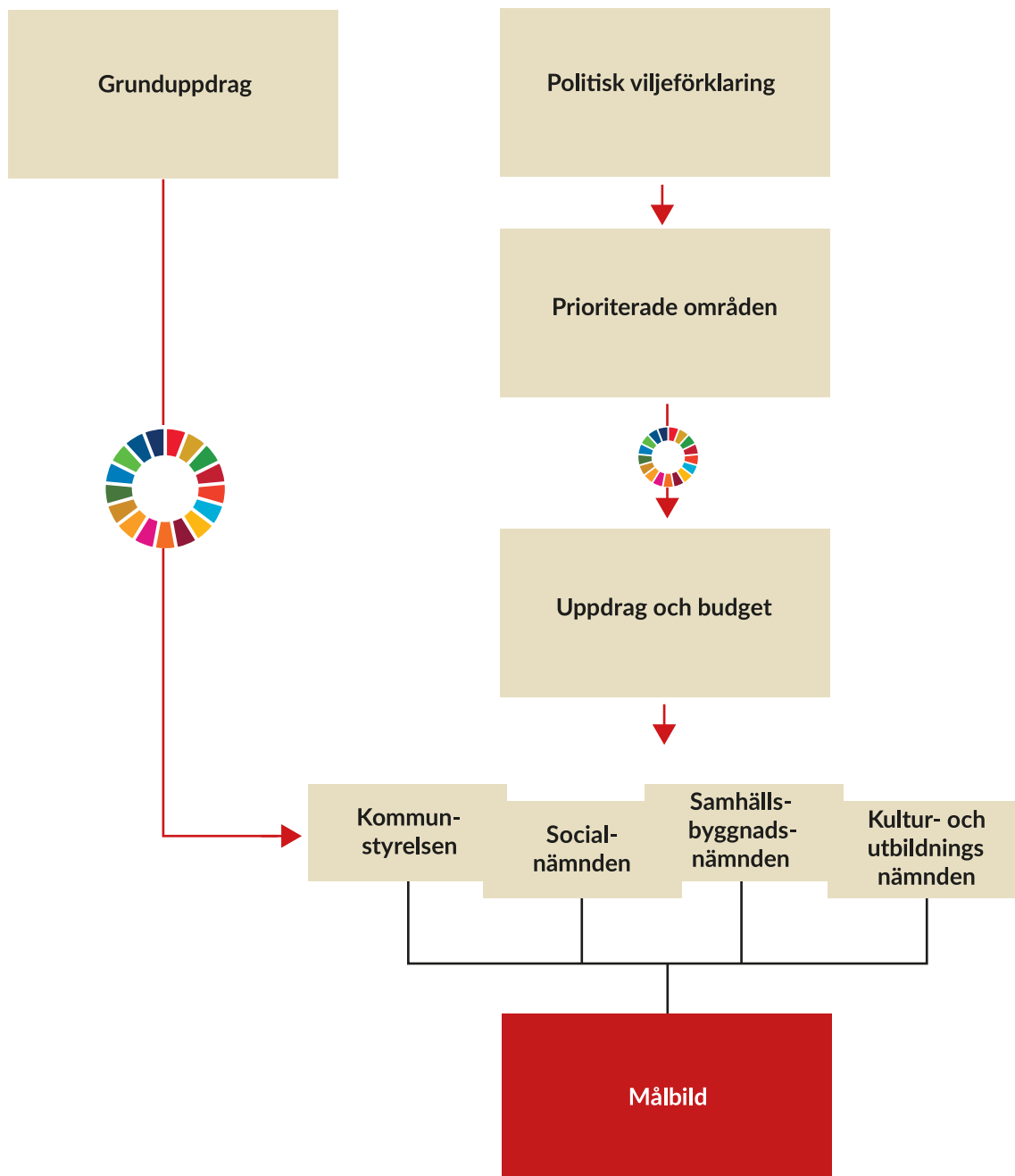
Samverkan

Samverkan är viktigt för kommunens utveckling, för att nå effektiva lösningar och för en minskad sårbarhet. Vadstena kommun har sedan några år en omfattande och bred samverkan. Erfarenheterna av detta är mycket goda och arbetet med att söka samverkan fortsätter löpande. Samverkan sker på många områden, både mellan förvaltningar, inom kommunkoncernen samt med andra kommuner och aktörer. Den senaste samverkan är överenskommelsen om en gemensam enhet med Motala kommun för miljö- och hälsa som genomfördes från 1 januari 2025. Den samverkan med Ödeshögs kommun, som inleddes sommaren 2023, där kommunen bemannar turistinformationen i Hästholmen samt ansvarar för marknads-kommunikationen har fortsatt även denna sommarsäsong och ett avtal har upprättats som omfattar ytterligare fyra år. Innan sommaren antogs en avsiktsförklaring tillsammans med Ödeshögs och Boxholms kommuner om att skapa en gemensam måltidsorganisation från 2027 och ett avtal om samverkan kring framtida vårdlokaler har träffats med Region Östergötland.

Parlamentarisk förändring

Kommunfullmäktige återkallade 7 januari 2025 ett stort antal förtroendeuppdrag i nämnder, styrelser och revision och valde, vid samma möte, nya ledamöter och ersättare till dessa. Bakgrunden till detta var att de politiska majoritetsförhållandena förändrades i november 2024. Kommunfullmäktiges återkallande av uppdrag samt nyval av ledamöter och ersättare överklagades till Förvaltningsdomstolen. Domstolen meddelade i juni 2025 sin dom, vilken kortfattat innebar att grunderna till kommunfullmäktiges återkallande av uppdrag samt nyval var felaktiga. Domen överklagades till Kammarrätten, men överklagan drogs senare tillbaka – vilket innebar att Förvaltningsrättens dom vann laga kraft. Vadstena kommun har därefter, vid kommunfullmäktiges sammanträde 21 oktober 2025, korrigerat den politiska organisationen i enlighet med Förvaltningsrättens dom.

Vadstena kommuns styrmodell

Vadstena kommun har sedan 2019 arbetat i enlighet med styrfilosofin tillitsbaserad styrning och ledning (TSL). I juni 2022 beslutade kommunfullmäktige att utveckla befintlig styrmodell genom att komplettera den tillitsbaserade styrningsfilosofin med hållbarhetsintegrering (Agenda 2030 och de 17 globala målen). Detta styrsystem har fått namnet Verksamhetsfokuserad styrning och ledning. Genom att integrera hållbarhetsperspektiven i grunduppdrag och politiska uppdrag betonas det övergripande målet – att Vadstena kommun ska ha hållbara kommunala verksamheter ur alla tre hållbarhetsaspekter. För att åstadkomma detta tillämpar kommunen tillitsbaserad styrning och ledning som ska möjliggöra att beslut om hur en hållbar verksamhet bäst ska bedrivas i vardagen kan fattas av professionerna i respektive verksamhet.

Styrsystemet har som ambition att förenkla och förtydliga styrningen och ledningen av kommunens verksamheter. Det görs genom att sätta fokus på grunduppdraget – på de kommunala verksamheterna – och genom att lyfta fram den lokala politiken genom uppdrag från kommunfullmäktige.

Att synliggöra den lokala politiken – både avseende inriktning (politisk vilja) och resultat (effekt) – är en av två bärande tankar i Vadstenas styrmodell. Istället för att översätta den politiska viljan till målsättningar som bryts ned till de olika politiska instanserna, styr den lokala politiken i Vadstena genom uppdrag från fullmäktige.

Uppdragen formuleras mot bakgrund av att den styrande majoriteten eller minoriteten efter ett allmänt val formulerar sin politiska vilja för mandatperioden och konkretiserar densamma i ett antal prioriterade politikområden. Detta sker en gång per mandatperiod.

Utifrån de politiskt prioriterade områdena för mandatperioden antar fullmäktige årligen uppdrag till nämndorganisationen. Varje enskilt uppdrag kan riktas till en eller flera nämnder, inklusive kommunstyrelsen. Uppdragen ges i samband med budgetprocessen, då de också resurs- och tidsätts samt kopplas till Agenda 2030. Uppdragen kan vara ett- eller fleråriga och fullmäktige har rätt att avsluta, förlänga eller ändra uppdragen i samband med budgetbeslut.

	Policy	Strategi	Riktlinje	Handlingsplan	Rutin
Kommunfullmäktige	✘	✘			
Kommunstyrelsen			✘	✘	
Nämnd			✘	✘	
Verksamhet					✘

I styrmodellen ansvarar därmed nämnder och kommunstyrelse för verkställigheten av grunduppdraget, så som det definieras i respektive reglemente, samt för att utföra de uppdrag som kommunfullmäktige beslutar om. Inom ramen för detta ansvarar nämnderna också för att utforma målbilder för grunduppdraget. Målbildernas syfte är att ange nivåer och prioriteringar inom grunduppdraget. Det kommunala grunduppdraget och den lokala politiken sätts i centrum i Verksamhetsfokuserad styrning och ledning. Det innebär att allt som kommunen gör, oavsett vilken verksamhet det gäller eller om det rymms inom grunduppdraget eller ett politiskt uppdrag, ska ske på ett omtänksamt och ansvarsfullt sätt – eller, annorlunda uttryckt, på ett hållbart sätt.

Grunduppdrag liksom politiska uppdrag ska följaktligen bedrivas och genomföras inom planetära gränser, med hänsyn till och med fokus på människan samt på ett långsiktigt ekonomiskt sunt sätt.

Vadstena kommuns styrmodell innebär att grunduppdraget, i delar och i sin helhet, samt den lokala politiken (uppdrag) ska mätas och följas upp utifrån hållbarhetsaspekter definierade i Agenda 2030. På så sätt integreras hållbarhetsarbetet i ordinarie kommunal verksamhet och blir inte ett sidospår.

Verksamheternas rapporter och kommentarer kring måluppfyllelse för 2025 återfinns både under respektive nämnds redovisning och sammanställt inom ramen för de 17 globala målen inom Agenda 2030 i bilaga 1.

Bolagsstyrning

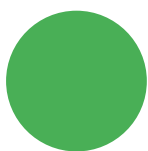
Kommunstyrelsen har uppsiktsplikt över de kommunala bolagen och den utövas genom bolagsordning, ägardirektiv och ägardialoger. För att effektivisera ledning och styrning omstrukturerades koncernstrukturen den 31 december 2019 och de kommunala bolagen samlades under Vadstena Stadshus AB. Bolagets uppgift är att styra och leda de kommunala bolagen. Styrelsen utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott och kommundirektören är VD.

Internkontroll

Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över internkontrollen. Den bedrivs av nämnderna utifrån en riktlinje som antogs under 2020. Nämnderna rapporterar internkontrollplaner och uppföljning av dem till kommunstyrelsen. Uppsiktsplikten över nämndernas tilldelade anslag sker genom ekonomiska uppföljningar tre gånger per år. Visar nämndens månatliga prognoser på ett underskott ska en handlingsplan för att nå budgeterad anslagsram presenteras för kommunstyrelsen.

Bedömningssymboler

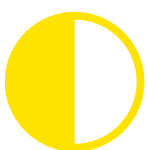
Under rubriken ”grunduppdrag” på respektive nämnds redovisning bedöms uppdraget enligt följande symboler:

Helt uppfyllt

I hög grad uppfyllt

Delvis uppfyllt

Ej uppfyllt

kompletterat med en pil som anger uppdragets trendriktning.

Ökat

Oförändrad

Minskat

Under rubriken ”politisk viljeriktning” på respektive nämnds redovisning bedöms uppdragets status enligt följande symboler:

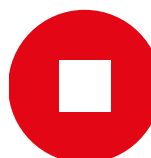
Klar

Startad

Väntar

Stoppad

Ej påbörjad

Försenad

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Den modell som Vadstena kommun har valt för den finansiella analysen kallas RK-modellen. Denna modell syftar till att analysera fyra viktiga perspektiv som ska leda till en finansiell bedömning av kommunen och därmed bedöma huruvida kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte. Var och en av de fyra delarna analyseras med hjälp av ett antal finansiella nyckeltal som ska belysa ställningen och utvecklingen, i de flesta fall under den senaste treårsperioden. Modellen bygger på de fyra områdena: resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Resultat

Resultatet kartläggs och utreds. Utvecklingen av olika intäkter och kostnader bedöms. Investeringarna belyses även under detta avsnitt.

Kapacitet

Det andra perspektivet benämns kapacitet eller långsiktig betalningsberedskap. Det handlar om att redovisa vilken finansiell motståndskraft kommunen har på lång sikt. Ju svagare kapacitet, desto mindre förmåga har kommunen att klara framtida finansiella problem.

Risk

Området beskriver hur kommunen är exponerad finansiellt. Här analyseras borgensåtagande och pensionsskuld. En god ekonomisk hushållning visar även kommunens förmåga att på kort och lång sikt möta finansiella problem.

Kontroll

En god följsamhet mot budget är ett uttryck för god ekonomisk hushållning. I detta perspektiv analyseras hur ekonomiska planer följs.

RESULTAT

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

KAPACITET

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

RISK

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

KONTROLL

Vilken kontroll har kommunen över den finansiella utvecklingen?

Finansiell analys av koncernen

Bolag

I koncernens redovisning ingår förutom nämndernas verksamheter även de, indirekt eller direkt, helägda bolagen Vadstena Stadshus AB och samt Vadstena Fastighets AB, med dess dotterbolag Vadstena Förvaltnings AB. Vadstena förvaltnings AB har avvecklats under året och kommer säljas för likvidation under 2026. Verksamheten i detta bolag har överförs till kommunen.

Resultat & kapacitet

Förändring av kostnader och intäkter

Verksamhetens intäkter (exklusive skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning) i koncernen 2025 ökade med 3,3 mnkr (1,5 procent) jämfört med 2024 och verksamhetens kostnader inklusive avskrivningar ökade med 9,3 mnkr (1,2 procent). Det medförde att nettokostnaderna ökade med totalt 6,0 mnkr (1,1 procent). Skatteintäkter och generella statsbidrag och utjämning ökade med 24,0 mnkr (4,3 procent).

Investeringsvolym

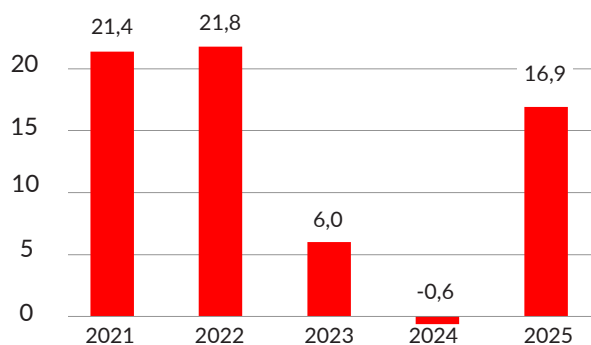
Koncernens totala bruttoinvesteringar uppgår till 112,8 mnkr, varav 88,8 mnkr avser kommunens investeringar inklusive VA-investeringar, 24,0 mnkr avser Vadstena Fastighetsbolag AB inklusive dotterbolag. Investeringstakten för koncernen kommer vara fortsatt hög under kommande år.

Finansnetto

Finansnettot har försämrats jämfört med 2024. Från -18,8 mnkr 2024 till -19,3 mnkr 2025. Finansiella intäkter har minskat med 0,6 mnkr och finansiella kostnader är på samma nivå som 2025, men räntor på lån har ökat medan räntor avseende pensionsskuld har minskat.

Resultat

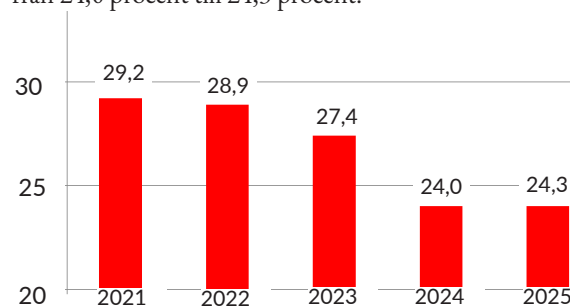
Vadstenas sammanställda redovisning visar ett resultat på 16,9 mnkr vilket är högre än 2024, då det var ett negativt resultat på 0,6 mnkr. Kommunens resultat var 12,1 mnkr, vilket är högre än budgeterat resultat på 1,0 mnkr och högre än förra årets negativa resultat på 3,9 mnkr. Vadstena Fastighetsbolag AB, med dess dotterbolag visar ett resultat före skatt på 5,6 mnkr (3,6 mnkr före skatt 2024). Årets resultat ligger högre än budgeterat. Skatten år 2024 uppgår till 1,4 mnkr. Efter skatt blir då årets resultat 4,2 mnkr.

Årets resultat före skatt (mnkr) 2021-2025

Soliditet

Soliditet som är ett mått på koncernens långfristiga finansiella förmåga och mäter andelen eget kapital i förhållande till de totala tillgångarna, har ökat marginellt från 24,0 procent till 24,3 procent.

Soliditet (%) för koncernen 2021-2025

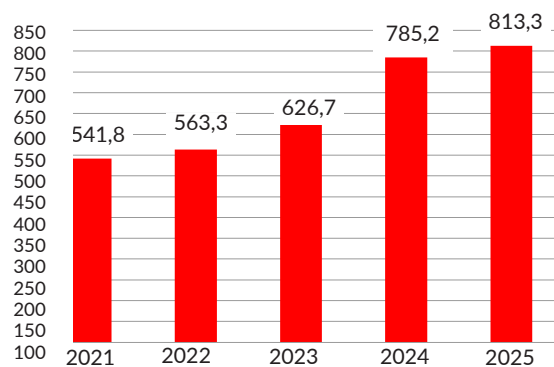
Långfristiga skulder och låneskuld

Den långfristiga skulden, som består av långfristiga lån samt förutbetalda investeringsbidrag, har under året ökat med 28,1 mnkr och uppgår på balansdagen till 813,3 mnkr.

Risk och kontroll

En god ekonomisk hushållning innebär att koncernen i kort och medellångt perspektiv inte behöver vidta några drastiska åtgärder för att möta finansiella problem. Koncernen bör ha en sådan likviditet eller kortfristig betalningsberedskap att man kan betala sina löpande utgifter utan besvär. Koncernens kassalikviditet är 100 procent, vilket är något högre än 2024 då den var 98 procent. Finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsberedskapen på medellång sikt. De finansiella nettotillgångarna består av omsättningstillgångar och finansiella anläggningstillgångar minus lång- och kortfristiga skulder. I koncernen

är de finansiella nettotillgångarna negativa. Det betyder att det finns en nettoskuld som 2025 uppgick till 800,5 mnkr. Det är en ökning med 23,3 mnkr sedan 2024 och en följd av lånefinansierade investeringar.

Låneskuld för kommunkoncernen (mnkr) 2021-2025

Sammanställd redovisning Vadstena kommun 2025-12-31, tkr

I koncernen ingående enheterna	Ägd andel %	Årets resultat	Tillgångar	Skulder & avsättning	Eget kapital	Soliditet %
Vadstena kommun	-	12.118	1.218.228	710.064	508.164	42
Vadstena Stadshus AB	100	849	217.809	916	216.893	100
Vadstena Fastighets AB	100	4.101	441.273	384.012	57.261	13
Vadstena Förvaltnings AB	100	113	2.504	1.557	947	38
Elimineringsposter	-	-331	-438.413	-5.432	-432.981	
Totalt för koncernen		16.850	1.441.401	1.091.117	350.284	24

Finansiell analys av kommunen

Resultat & kapacitet

Förändring av kostnader och intäkter

Förändring i %	2025	2024	2023
Verksamhetens nettokostnader	1,5	3,7	7,7
Verksamhetens nettokostnader <i>exklusive jämförelsestörande poster</i>	1,5	3,7	7,7
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	4,3	3,3	4,5

För att ha en god kontroll över kommunens ekonomi är det viktigt att följa nettokostnadernas utveckling i förhållande till skatteintäkter och bidrag. Nettokostnaderna har ökat med 1,5 procent jämfört med 2024 medan skatteintäkter och utjämning har ökat med 4,3 procent. Kostnaderna inklusive avskrivningar för verksamheten har ökat med 12,8 mnkr, 1,8 procent och intäkterna har ökat med 4,3 mnkr, 2,9 procent. I intäkterna ingår inte skatter, generella statsbidrag, utjämning och finansiella intäkter. Den största ökningen av intäkterna från 2024 avser försäljning av tomter med 4,8 mnkr. (Motsvarande kostnader återfinns under verksamhetens kostnader med samma belopp). I övrigt är ökningen jämnt fördelad över taxor och avgifter, hyror och arrenden samt såld verksamhet, tillsammans 9,3 mnkr högre än 2024. Intäkterna från statsbidrag har däremot minskat med 9,8 mnkr. Från 1 januari 2025 köps verksamheten inom enheten Miljö och hälsa genom samverkansavtal med Motala kommun som även debiterar taxorna. Detta medför lägre taxeintäkter med 1,5 mnkr jämfört med 2024, men även lägre driftskostnader för enheten.

Kostnaderna exklusive avskrivningar har ökat med 8,3 mnkr, 1,2 procent jämfört med 2024. Då ingår kostnader för tomtförsäljning ovan. Ökningen exklusive tomtkostnader avser främst pris- och löneökningar. Avskrivningarna har ökat med 4,5 mnkr, 11,2 procent. 2024 ingick nedskrivningar och utrangeringar med 2,5 mnkr, motsvarande för 2025 uppgår till 3,6 mnkr. Resterande ökning avser avskrivningar av fastigheter till följd av investeringar.

Olika kostnaders andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning

Procent	2025	2024	2023
Verksamhetens andel	88,9	92,1	92,6
Avskrivningarnas andel	7,2	6,7	5,8
Finansnettots andel	1,8	1,9	1,5
Nettokostnadsandel inklusive finansnetto	97,9	100,7	99,9

Nyckeltalen i tabellen ovan talar om hur stor andel som den löpande verksamheten tar i anspråk av skatter, generella statsbidrag och utjämning. Det utrymme som därefter blir kvar kan till exempel användas till amortering av låneskuld, finansiera investeringar samt sparande. Verksamheten exklusive avskrivningar tog i anspråk 88,9 procent av skatter, statsbidrag och utjämning under 2025, vilket är lägre än 2024. Nettokostnadsandelen inklusive finansnetto ligger också lägre än 2024 medan avskrivningarna är högre än förra året.

Investeringar

	2025	2024	2023
Investeringsvolym, netto, mnkr	88,8	191,1	137,7
Nettoinvesteringar/avskrivningar, procent	212	512	438

Investeringsnivån var lägre jämfört med år 2024. I likhet med tidigare blev nettoutfallet lägre än budgeterat. Investeringsbudgeten uppgick till 167,4 mnkr och nettoutfallet blev 88,8 mnkr. De större investeringsprojekten år 2025 är lokalprojekt för skolor och kök inklusive inventarier, utrustning för IT-infrastruktur, VA-investeringar, köp av fastighet (Kommunförrådet) och inventarier för fastighetsförvaltning i samband med övertagande av verksamhet från bolag i kommunkoncernen, rivning av silobyggnader, fibernät, fastighetsunderhåll samt gatusanerangar. Renovering av Petrus Magniskolan och nybyggnad av ett centralkök slutfördes till höstterminen 2025. Projektet fortsatte därefter med renovering av Katarinaskolan, vilken beräknas vara klar till vårterminen 2027. Exempel på investeringsprojekt som förs över till kommande år är nybyggnation av brandstation och garage till brandvärn, markinköp, gång- och cykelväg till Motala, exploateringsprojekt samt fastighetsunderhåll och ombyggnationer av verksamhetslokaler. Om nettoinvesteringar genom avskrivningar är under 100 innebär det att kommunen inte reinvesterar sina materiella anläggningstillgångar i samma takt som de skrivs av.

Finansiering av investeringar

	2025	2024	2023
Kvar av skatteintäkter efter drift, mnkr	53,9	33,4	31,2
Självfinansieringsgrad i procent	61	17	23

Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringar är självfinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. Mer än 100 procent innebär att kommunen kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringar och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärkts. Den låga självfinansieringsgraden beror på att historiskt stora lånefinansierade investeringsprojekt genomförs med början 2022. Under 2025 är dock självfinansieringsgraden tre gånger högre än föregående år.

Finansnetto

	2025	2024	2023
Finansiella intäkter	3.516	3.968	3.529
Finansiella kostnader	-13.791	-14.672	-11.491
Finansnetto	-10.275	-10.704	-7.962

Finansnettot, det vill säga kommunens finansiella intäkter minus finansiella kostnader har minskat kraftigt de senaste åren och uppgår för 2025 till -10,3 mnkr. De finansiella intäkterna 2025 uppgår till 3,5 mnkr vilket är minskning med 0,5 mnkr jämfört med år 2024. De finansiella intäkterna består av bland annat av ersättning från Vadstena Fastighetsbolag AB för att de lånar med kommunal borgen, utdelningar på aktier och andelar samt ränteintäkter på likvida medel. De finansiella kostnaderna 2025 uppgår till 13,8 mnkr jämfört med 14,7 mnkr år 2024. Räntekostnaderna för lån uppgår till 11,4 mnkr och för pensionsskulden till 2,3 mnkr. Jämfört med föregående år är räntekostnaderna på lån upptagna för att finansiera investeringar högre till följd av högre lånevolym men räntekostnaderna för pensionsskulden är lägre. Räntekostnaden på lån har ökat med 1,8 mnkr.

Årets resultat

	2025	2024	2023
Årets resultat, tkr	12.118	-3.881	449
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster, tkr	12.118	-3.881	449
Årets resultat/skatter och bidrag, procent	2,1	-0,7	0,1
Årets resultat exkl. jämförelsestörande poster/skatter och bidrag, procent	2,1	-0,7	0,1

Årets resultat uppgår till 12,1 mnkr. Det är 11,2 mnkr bättre än budgeterat resultat som var 1,0 mnkr. Det är bättre än vad prognoserna visat under året. Totalt uppgick nämndernas överskott jämfört med budget till 5,4 mnkr där socialnämnden och samhällsbyggnadsnämnden stod för huvuddelen med ett överskott på 4,2 mnkr respektive 1,0 mnkr. Finansförvaltningen hade ett överskott på 5,8 mnkr, där avvikelsen främst avser lägre pensionskostnader än budgeterat, lägre avskrivningar och ränta till följd av lägre investeringstakt. Jämfört med 2024 är resultatet högre då ökningen i skatteintäkter och bidrag täckt kostnadsökningarna under året.

Avsättning föreslås till resultatreserv med 6,0 mnkr av 2025 års resultat.

Soliditet

Procent	2025	2024	2023
Soliditet	41,7	42,7	50,7
Soliditet inkl. ansvarsförbindelse	29,7	29,5	35,5
Tillgångsförändring	5,2	17,7	8,6
Förändring eget kapital	2,4	-0,8	0,1

Soliditeten är ett mått på kommunens långfristiga finansiella förmåga. Måttet visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med egna medel. Soliditeten uppgår 2025 till 41,7 procent vilket är en minskning med 1 procentenhet från 2024. Balansomslutningen har ökat med investeringar som till viss del finansierats med lån, vilket ger en lägre soliditet.

Sammantaget kan konstateras att kommunen har en stark balansräkning vilket också är nödvändigt då kommunens skuldsättning kommer öka med planerade investeringar. Enligt kommunal redovisningslag ska pensioner intjänade före 1998 inte redovisas i balansräkningen utan finnas som en ansvarsförbindelse. Om ansvarsförbindelsen inkluderas är soliditeten ändå positiv vilket framförallt

beror på att ansvarsförbindelsen sedan några år tillbaka minskat. Mellan 2024 och 2025 minskade den med 3,2 mnkr.

Skuldsättningsgrad

Procent	2025	2024	2023
Total skuldsättningsgrad	58,3	57,2	49,3
- varav avsättningar	7,1	6,7	6,0
- varav kortfristig skuldsättningsgrad	13,0	13,8	17,2
- varav långfristig skuldsättningsgrad	38,2	36,7	26,1

Den del av tillgångarna som inte har finansierats med egna medel benämns skuldsättningsgrad. Kommunens totala skuldsättningsgrad är högre än förra året. Skuldsättningsgraden har ökat för alla delar utom för de kortfristiga skulderna. Den långfristiga skuldsättningsgraden har ökat till följd av upptagna nya lån. Ökningen av skuldsättningsgraden för avsättningar har ökat främst avseende omklassificering av poster från upplupna kostnader under 2025, vilket även medfört en minskning av kortfristiga skulders andel. Avsättningarnas andel har även ökat till följd av högre pensionsskuld.

Kommunalskatt

Skattesats	2024	2024	2023
Kommunal skattesats, Vadstena	22,80	22,80	22,80
Kommunal skattesats, länet	21,25	21,26	21,23
Kommunal skattesats, riket	20,71	20,70	20,67

En viktig del av bedömningen av kommunens finansiella kapacitet är vilken möjlighet kommunen har att påverka sina inkomstkällor. En hög kommunalskatt ger till exempel ett mer begränsat handlingsutrymme att generera en intäktsökning denna väg. Den totala kommunalskatten inklusive regionen men exklusive begravnings- och kyrkoavgift uppgick 2025 till 34,35 för Vadstena kommun, vilket är oförändrat från 2024. I länet var genomsnittlig skatt under 2025 32,80 (ovägt) och i riket 32,41. Den totala kommunalskatten i Vadstena låg därmed högre jämfört med både länet och riket. Den kommunala skattesatsen har varit oförändrad sedan 2016. Vadstena har den högsta skatten i länet. Möjligheten att framåt öka intäkterna via ökad skattesats är därför begränsade.

Risk & kontroll

Likviditet

För att mäta den kortfristiga betalningsberedskapen används måttet kassalikviditet. Är måttet 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Kassalikviditeten uppgår till 104,8 procent vilket är en ökning jämfört med tidigare år. Detta beror främst på att de likvida medlen och kortfristiga fordringarna är högre. Kommunen har en checkkredit på 15 mnkr. Läggs hela checkkrediten till likvida medel blir kassalikviditeten 114,3 procent.

	2025	2024	2023
Likvida medel, tkr	67.595	60.588	36.121
Tillgängliga medel, tkr	82.595	75.588	51.121
Kassalikviditet, procent	104,8	94,7	76,2
Kassalikviditet inkl. checkkredit, procent	114,3	104,0	85,1
Kassalikviditet exkl. semesterlöneskuld, procent	120,3	107,8	85,9
Rörelsekapital, tkr	7.673	-8.577	-40.162

I de kortfristiga skulderna ingår semesterlöneskulden med 20,4 mnkr. Hela skulden kommer inte att omsättas under ett år och därför redovisas även kassalikviditeten exklusive semesterlöneskulden för att få ett mer rättvisande nyckeltal.

Finansiella nettotillgångar

Tkr	2025	2024	2023
Omsättningstillgångar + finansiella anl.tillgångar	392.787	378.915	355.054
Kort- och långfristiga skulder	-623.290	-584.192	-426.531
Finansiella nettotillgångar	-230.503	-205.277	-71.477

Finansiella nettotillgångar uttrycker betalningsberedskap på medellång sikt. De finansiella nettotillgångarna har minskat kraftigt under de senaste åren, till följd av högre investeringsvolym vilken till stor del har externfinansierats.

Räntor och valutor

Ur ett riskperspektiv är det viktigt att redovisa och beskriva eventuella ränte- och valutarisker. Med ränterisk avses risken för förändringar i räntenivån och med valutarisken avses risk för eventuella kursförluster vid utlandslån. Någon valutarisk föreligger inte för Vadstena då kommunen

inte har några transaktioner med utlandet. Marknadsrännorna har sjunkit från 2023 och legat på en relativt jämn nivå under 2025. Räntenivåerna påverkar kommunen i ett längre perspektiv då räntebärande skulder kommer öka i samband med stora investeringar.

Borgensåtagande

tkr	2025	2024	2023
Borgensåtaganden	348.600	359.500	363.500
- varav av kommunen helägda företag	348.600	359.500	363.500

Stora borgensåtaganden kan betyda en väsentlig finansiell risk då kommunen kan komma att infria ett borgensåtagande i form av lösen av lån eller ägartillskott. Vadstena kommun har ett borgensåtagande på 348,6 mnkr eller 46,4 tkr per invånare. Samtliga kommunens borgensåtaganden avser borgen till kommunens helägda bostadsbolag Vadstena Fastighets AB. Risken för att behöva infria borgensåtagandet för Vadstena Fastighets AB bedöms som mycket låg.

Kommuninvest

Vadstena kommun är medlem i Kommuninvest ekonomisk förening. 31 december 2025 var 297 kommuner och regioner medlemmar. Samarbetet kring finansiella tjänster har varit framgångsrikt då stor del av Sveriges kommuner och landsting samverkar. All upplåning i Kommuninvest sker med stöd av solidarisk borgen, såsom för egen skuld. Denna kombineras med ett avtal borgensmännen emellan och innehåller bestämmelser om i vilken ordning en borgensman kan fördela eventuella krav från långivaren. Grundtanken i avtalet är att varje borgensman har ett slutligt ansvar för ett belopp som motsvarar vad borgensmannen har lånat via Kommuninvest. Risk för borgensinfriande bedöms som mycket låg.

Pensionsåtaganden

Pensionerna är en växande kostnad för kommunerna. Kommunens totala pensionsskuld inklusive löneskatt uppgår 2025 till 225,9 mnkr, varav den största delen (65 procent) redovisas inom linjen bland ansvarsförbindelser. Ansvarsförbindelsen omfattar intjäning av pensioner före 1998. Under flera år under 2020-talet minskade åtagandena genom att utbetalningarna var högre än uppräkningsposter för till exempel inflation, men under 2023 och 2024 var utvecklingen åt motsatt håll till följd av den höga inflationen. Under 2025 har uppräkningsposterna varit lägre, samt att effekterna av nya pensionsavtalen som tecknades 2023 inom offentlig sektor slår igenom, där det för merparten av pensionsåtagandet för de anställda sker genom inbetalningar av premier årligen istället för avsättningar till pensionsskulden.

Pensionsåtaganden inkl löneskatt, tkr	2025	2024	2023
Ansvarsförbindelse	145.963	149.147	149.664
Avsättningar pensionsskuld	79.931	77.034	58.745
Totalt pensionsåtagande	225.894	226.181	208.409

Framtida pensionsutbetalningar utgör en risk när dessa på sikt ökar. Enligt prognoser från KPA kommer utbetalningarna för ansvarsförbindelsen minska med 1,1 mnkr, 9,6 procent, mellan 2025-2030. Pensionskostnaderna är en del av kommunens verksamhetskostnader. Prognosen för pensionsskulden som redovisas som avsättning i balansräkningen kommer öka under kommande år. Mellan åren 2025-2030 är ökningen 7,8 mnkr, 9,8 procent. Samtidigt kommer ansvarsförbindelsen minska under samma period, prognosmässigt med 34,0 mnkr, 23,4 procent. Det nya pensionsavtalet innebar att en större andel av pensionskostnaderna betalas direkt via premier istället för att avsättning sker i balansräkningen. Detta får även en likviditetseffekt.

Budgetföljsamhet och prognossäkerhet

En viktig förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder klarar av att bedriva verksamhet med tilldelat budgetanslag, det vill säga att det finns en budgetföljsamhet i kommunen. Om budgetföljsamheten är svag finns risk att kommunen inte klarar balanskravet. Måttet visar hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till att en god ekonomisk hushållning upprätthålls.

Utfall i förhållande till budget

tkr	2025	2024	2023
Avvikelse nämnder	5.377	5.737	1.849
Avvikelse årets resultat	11.168	14.977	12.308

Jämfört med budget redovisade kommunen en positiv avvikelse med 11 168 tkr, då kommunen för 2025 budgeterade ett resultat på 950 tkr. Nämndernas samlade budgetavvikelse under 2025 visar ett överskott på 5 377 tkr, vilket motsvarar 0,96 procent av budgeterad ram. Störst positiv avvikelse i kronor visar socialnämnden med 4 429 tkr. Kommunfullmäktige, överförmyndarnämnden, valnämnden och revisionen visar negativa avvikelser på respektive 188 tkr, 73 tkr, 37 tkr och 37 tkr. Övriga nämnder och kommunstyrelsen har positiva avvikelser mot budget. Finansförvaltningen visar ett överskott på 5.791 tkr där lägre pensionskostnader, lägre avskrivningar och räntor samt för lågt budgeterade ränteersättningar är de största orsakerna till avvikelsen.

Prognosavvikelser

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har lättare att korrigera eventuella svackor i ekonomin på kort sikt.

Avslutande kommentarer

Kommunens resultatutveckling under 2021 och 2022 genererade goda resultat. Under lågkonjunkturen åren 2023 och 2024 var resultaten mycket svaga och disponering ur resultatutjämningsreserven behövdes dessa år. Resultatet för 2025 är ett starkt resultat och det tillsammans med den fortsatt starka balansräkningen ger bättre förutsättningar för att klara den höga investeringsvolymen åren 2026 och 2027.

- Ett bättre resultat än budgeterat

- Fortsatt investeringsbehov
- Fortsatta behov av effektiviseringar

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i 11 kapitlet i kommunallagen. Kommunen ska upprätta riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Vidare ska kommunen också ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Kommunen ska också besluta om man vill använda sig av en resultatutjämningsreserv och resultatreserv. Vadstena kommun har fattat beslut om ”Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och tillämpning av resultatutjämningsreserv” och ”Riktlinjer för resultatreserv”.

Den 18 november 2015 § 180 beslutade kommunfullmäktige om mål för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service som den konsumerar. Detta innebär att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar för en god ekonomisk hushållning måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet.

God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv

Mål	Utfall 2025	Måluppfyllelse
Årets resultat (före balanskravsutredning) ska uppgå till 1 miljon kronor (ca 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning över tid).	12,1 mnkr	

Målet för år 2025 är att årets resultat ska vara 1 mkr. Målet är 2 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning över tid. Inför 2025 års budget sänktes resultatmålet för det enskilda året till följd av det samhällsekonomiska läget. För 2025 uppgår årets resultat till 12,1 mkr vilket motsvarar 2,1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Vid planering av kommunens ekonomi måste resultatnivån säkerställas så att utrymme finns för oförutsedda händelser och risker. Syftet med ett positivt resultat är främst att skapa sådant utrymme, men också att skapa förutsättningar att göra investeringar med egna medel.

Mål	Utfall 2025	Måluppfyllelse
Kommunens eget kapital ska inflationssäkras	2,5%	

För att upprätthålla nivån på eget kapital ska det minst öka med årets inflation.

tkr	2025
Eget kapital förändring mellan 2024-2025 exklusive extraordinära intäkter och ändrade redovisningsprinciper	2,5%
KPI	0,3 %

Eget kapital ökade med 12,1 mnkr mellan 2024 och 2025. Förändringen av eget kapital består av årets resultat. Det är en ökning med 2,5 procent. Eftersom inflationen mätt i konsumentprisindex (KPI) var 0,3 procent i december 2025 så har det egna kapitalet ökat mer än inflationen.

Mål	Utfall 2025	Måluppfyllelse
Verksamhetens nettokostnader ska inte öka i snabbare takt än vad intäkter från skatter, generella bidrag och kommunalekonomisk utjämning gör.	Nettokostnadsökningen är inte högre än intäktsökningen	

Kostnadskontroll är kanske den viktigaste variabeln för att uppnå planerade resultat. Genom att fokusera på kostnadsutvecklingen i den löpande verksamheten i förhållande till intäkternas utveckling skapas ett relationstal som tar hänsyn till detta förhållande, nämligen att verksamhetens nettokostnader på sikt inte kan öka snabbare än kommunens skatteintäkter.

Förändring i %	2025
Verksamhetens nettokostnader	1,5
Verksamhetens nettokostnader exkl jämförelsestörande poster	1,5
Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning	4,3

Mellan 2024 och 2025 ökade verksamhetens nettokostnader med 1,5 procent. Verksamhetens skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning ökade med 4,3 procent. Det innebär att målet är uppfyllt.

Mål	Utfall 2025	Måloppfyllelse
Avkastning på eget kapital för Stadshuskoncernen ska över tid vara minst 1,8 % (exklusive koncerninterna transaktioner från 2019)	17 %	

Målet för Stadshuskoncernen är ett resultat på minst 1,8 % över tid. Det egna kapitalet beräknas exklusive koncerninterna transaktioner avseende kvittningsemission 2019. Utfallet visar en avkastning på eget kapital på 17 % vilket överstiger målet. Orsaken till den höga avkastningen är ett starkt resultat för Vadstena Fastighets AB samt realisationsvinster vid försäljning av tillgångar till kommunen i samband med överföring av verksamhet.

Mål	Utfall 2025	Måloppfyllelse
Soliditeten för Stadshuskoncernen ska inte understiga 10 % (exklusive koncerninterna transaktioner från 2019)	13,2 %	

Soliditeten i Stadshuskoncernen, beräknat exklusive koncerninterna transaktioner avseende kvittningsemission 2019, uppgår till 13,2 %, vilket överstiger målet för 2025.

God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv

Verksamhetsmål

Vadstena kommun har valt att i sin styrmodell helt frångå årsvisa verksamhetsmål i traditionell bemärkelse. Istället arbetar kommunen med de 17 globala målen inom ramen för Agenda 2030 och har integrerat dessa i det kommunala grunduppdraget samt i de uppdrag som ges av kommunfullmäktige.

Inom ramen för grunduppdraget, som fördelas av kommunfullmäktige via nämndernas reglementen, beslutar

nämnderna om målbilder för sina olika ansvarsområden. Dessa kopplas sedan till ett eller flera av de 17 globala målen. Kommunfullmäktige beslutar även årligen, i samband med beslut om rambudget för nästkommande år, om att ge nämnderna olika uppdrag kopplade till den politiska majoritetens viljeförklaring för mandatperioden. Uppdragen kan riktas till en specifik nämnd, men också – vilket är vanligast – till flera nämnder i samverkan. Respektive uppdrag kopplas till ett eller flera av de 17 globala målen.

I bilaga till årsredovisningen sammanfattas vilka målbilder respektive uppdrag som kopplats till vilka mål inom Agenda 2030. Här anges också Vadstena kommuns utveckling enligt de nationella nyckeltalen inom Agenda 2030.

Vadstena kommun saknar dock verksamhetsmål kopplade till god ekonomisk hushållning. Ett arbete pågår med att ta fram lämpliga verksamhetsmål för att tydliggöra kommunens åtaganden inom ramen för god ekonomisk hushållning.

Sammanfattning

Vadstena kommun uppfyller alla tre mål ur ett finansiellt perspektiv och båda målen för Stadshuskoncernen.

Vadstena kommun har under 2025 arbetat med samtliga av kommunfullmäktige givna uppdrag förutom ett (1), som pausats på grund av förändrade externa förutsättningar.

Balanskravsutredning

Balanskravet är ett lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla enligt kommunallagen. Balanskravet innebär i korthet att kommuner och regioner ska besluta om en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år och att kommunfullmäktige i en plan ska ange hur det ska ske. Det finns dock ett undantag från huvudprincipen. Kommunfullmäktige kan med hänvisning till synnerliga skäl besluta om att inte återställa hela eller delar av ett underskott. Dessa ska då tydligt specificeras i förvaltningsberättelsen i årsredovisningen. Varje år ska det i årsredovisningens förvaltningsberättelse redovisas en balanskravsutredning, vilket görs i uppställningen nedan. Den inleds med att årets resultat, vilket reduceras eller tillförs med ett antal poster enligt lagstiftningen. När det är gjort, får man fram "årets resultat efter balanskravsutredning". Nästa steg i balanskravsutredningen utgörs av medel som förs till eller från resultatreserven (RER) eller medel som förs från resultatutjämningsreserven (RUR).

Balanskravsutredning

tkr	2025	2024	2023
Årets resultat	12.118	-3.881	449
Reducering av samtliga realisationsvinster	-265	-326	-4.264
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	11.853	-4.207	-3.815
Reservering av medel till resultatreserv	-6.000	-	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	4.207	-3.815
Balanskravsresultat	5.853	0	0
Kvar att återställa från tidigare år	0	0	0
Summa årets balanskravsresultat	5.853	0	0

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Under åren 2013 till 2023 var det möjligt för kommuner och regioner att tillämpa RUR och under vissa förutsättningar föra medel mellan olika år. Tanken är att överskott ska kunna reserveras i RUR under finansiellt goda tider, då skatteintäkterna ökar ordentligt, för att sedan användas för att täcka hela eller delar av underskott under svagare tider, då skatteintäkterna minskar eller endast måttligt ökar. RUR ska därigenom bidra till att skapa stabilare planeringsförutsättningar för kommuner och regioner. Den bakomliggande tanken är att det rådande konjunkturläget inte ska påverka resurstilldelningen till verksamheterna i alltför hög utsträckning. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer får RUR disponeras så att resultatet inte blir negativt på grund av stagnerande intäkter eller oförutsedd kostnadsutveckling orsakad av lagändringar, utvidgad verksamhet eller liknande omständigheter. Sista år som disponering kan ske ur RUR är år 2033, då samtliga medel ska vara disponerade eller återförda.

Vadstena kommun har tidigare reserverade medel till en resultatutjämningsreserv från 2012 på 10.500 tkr, från 2020 på 10.700 tkr och från 2022 på 16.100 tkr. Disponering har skett 2023 med 3.815 tkr och med 4.207 tkr 2024, för att nå ett balanskravsresultat på 0 mnkr. Kvar finns 29.278 tkr att disponera.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

	2025	2024	2023
Ingående värde	29.278	33.485	37.300
Reservering till RUR	-	-	-
Disponering av RUR	-	-4.207	-3.815
Utgående värde	29.278	29.278	33.485

Resultatreserv (RER)

Från år 2023 har ett nytt alternativ införts för att under vissa förutsättningar kunna föra medel mellan olika år. Grundtanken är densamma som för den tidigare möjliga resultatutjämningsreserven ovan, men med skillnaden att disponeringen inte är knutet till konjunkturläge och till utvecklingen av skatteintäkter. Vadstena kommun har beslutat att använda sig av RER. I enlighet med de krav som ställs i kommunallagens 11 kapitel innehåller de av kommunen framtagna riktlinjerna för god ekonomiskushållning även hanteringen av RER. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer kan en reservering till RER göras med högst det belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 procent av skatteintäkter samt statsbidrag och utjämning. Det är i enlighet med lagens lägstanivå. Kommunen har också beslutat att resultatreserven får uppgå till högst 5 procent av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning och statsbidrag. Enligt kommunfullmäktiges riktlinjer får RER disponeras så att resultatet inte blir negativt på grund av tillfälliga ekonomiska påfrestningar såsom tillfälligt minskat skatteunderlag, förändringar i utjämningsystemen, oförutsedda samt ej påverkbara utgiftsökningar och oförutsedda samt ej påverkbara inkomstbortfall, omstrukturering av verksamhet eller särskilda engångskostnader.

Vadstena kommun reserverar för första gången år 2025 medel till resultatreserven. Reservering sker med 6.000 tkr.

Resultatreserv (RER)

	2025	2024	2023
Ingående värde	-	-	-
Reservering till RER	6.000	-	-
Utgående värde	6.000	-	-

Väsentliga personalförhållanden

Omvärlden

Året har i hög grad präglats av en fortsatt ökad oro i världen med Rysslands anfallskrig mot Ukraina och kriget i Gaza. Till det kommer USAs, under president Trumps ledning, nya hårda retorik med bland annat ett hot om en förändrad världsordning samt införandet av handels-tullar.

Världsläget påverkar Sverige och därmed den svenska arbetsmarknaden med fortsatt lågkonjunktur och även om arbetslösheten har börjat sjunka i riket så är den fortsatt på en relativt hög nivå.

Kompetensförsörjning

Vadstena kommun har en betydligt lägre arbetslöshet än både riket och de större kommunerna i Vadstenas närhet. Vadstena kommun är i hög grad en inpendlingskommun vilket påverkar arbetslöshetsituationen också i Vadstena. Många rekryteringsprocesser har haft ett stort antal sökande till tjänsterna, ibland över 100 sökande. I de flesta fall är det möjligt att göra ett urval som matchar kompetenskraven, samtidigt som det finns många som inte matchar men som ändå måste hanteras i urvalsprocessen, vilket är tidsödande. Den så kallade matchningsproblematiken med obalans mellan arbetssökandes kompetens och arbetsgivarens kompetenskrav avspeglas fortfarande i rekryteringsarbetet.

Kommunen har kunnat tillsätta de flesta tjänster, med ett mindre antal inhyrda konsulter som en positiv effekt. Månadsvikariat har fortsatt varit svåra att tillsätta med rätt kompetens. Vilket beror på att en inläsningseffekt uppstår, man söker sig inte vidare från en fast tjänst. Fortfarande finns det yrkesgrupper såsom exempelvis sjuksköterskor, där det råder brist på kvalificerade sökande.

Även om Vadstena kommun fortsatt varit påverkad av den rådande lågkonjunkturen och haft fortsatta krav på effektiviseringar i verksamheterna så har det inte lett till några personalnedskärningar, vilket har varit viktigt med tanke på den framtida kompetensförsörjningen.

Avtalsrörelsen

2025 omförhandlades de flesta löneavtal i Sverige. Det innebar att SKR och de fackliga centralorganisationerna avvaktade förhandlingarna i väntan på att det så kallade märket inom industrin sattes, det vill säga nivån på löneökningarna, och avtalens längd. Märket sattes utan konflikter och kunde tecknas utan fördröjning.

Alla avtal inom den kommunala sektorn, förutom Sveriges lärares avtal, kunde därför tecknas en bit in i april, läraravtalet tecknades en månad senare. Avtalen sträcker sig fram till och med första april 2027 och innehåller löneökningar i nivå med industrins märke på 3,4 procent för

2025 och 3 procent för 2026. Trendbrottet från föregående avtalsrörelse med införandet av siffergarantier på organisationsnivå kvarstår. Det gör också krontalsgarantier på individnivå i Kommunals avtal som nu innebär garantier på individnivå som är högre än den del som avsätts till individuell lönesättning. Krontalsnivåerna i Kommunals avtal motsvarar nivån i procent på övriga avtal. Kommunals avtal har samma löptid som övriga avtal.

AkademikerAlliansens avtal är fortsatt utan garantinivåer och löper tillsvidare.

I samband med avtalsrörelsen förhandlades mertid bort ur Allmänna bestämmelser (AB). Bakgrunden var en dom i EU-domstolen, deltidsanställda ansågs vara diskriminerade då de inte ersattes på samma nivå som heltidsarbetande vid beordrat arbete upp till heltid utöver ordinarie schema. Förändring i AB innebär att alla har rätt att få övertid direkt vid beordrat arbete utöver schemalagd tid. Förändringen riskerade bli mycket kostnadsdrivande om inte tankesättet vid resursplaneringen förändrades. Något som bland annat lett till att timvikarier i högre grad än deltidsanställda bokas vid kortare tillfälliga behov.

Verksamhetsövergång och andra organisatoriska förändringar under året

Den första januari 2025 tog Vadstena kommun, via verksamhetsövergång, över 23 anställda från Vadstena förvaltnings AB. Det var medarbetare inom fastighet, reparation och utemiljö samt lokalvård. Beslutet var en konsekvens av nedläggningen av Vadstena förvaltnings AB.

Samtliga medarbetare placerades i samhällsbyggnadsförvaltningen vars organisation förändrades för att matcha de tillkommande verksamheterna. För att uppnå samordningsvinster med lokalvården flyttades samtidigt kostnaden från kommunstyrelsen till samhällsbyggnadsförvaltningen.

Vid samma tidpunkt tog Motala kommun, också detta genom verksamhetsövergång, över Vadstenas miljö- och hälsoinspektörer då kommunens avdelning för Miljö och hälsa inom samhällsbyggnadsförvaltningen flyttades till Motala. Beslutet att flytta verksamheten berodde på den återkommande kompetensförsörjningsproblematiken. Under många år har det varit omöjligt att rekrytera erfarna medarbetare vilket lett till arbetsmiljöproblem, något som endast kunde avhjälpas genom en samverkan med Motala kommun.

Förändringarna innebar att samhällsbyggnadsförvaltningen, trots flytten av miljö och hälsa, ökade personalstyrkan från 19 till 68 över en natt. Samtidigt minskade kommunstyrelsen sin personalstyrka från 48 anställda till 25.

Den första maj gjordes ännu en förändring av kommun-

styrelsens organisation, en direkt följd av kommunens behov av att stärka upp säkerhetsarbetet. Trygghets- och säkerhetsavdelningen bildades samtidigt som hållbarhets- och utredningsavdelningen inlemmades i en ny avdelning kallad Kansli- och kommunikationsavdelningen. Organisationsförändringen innebar att en säkerhetschefstjänst inrättades samtidigt som turist- och näringslivschefen fick ett utökat ansvar med både ansvar för kansli- och kommunikationsavdelningen och för turism- och näringslivsavdelningen.

Under senhösten påbörjades en dialog mellan Kultur- och utbildningsförvaltningen och Socialförvaltningen i syfte att omhänderta den kommande lagändring avseende aktivitetskrav för alla socialbidragstagare i Vadstena kommun. Lagen som förväntas träda i kraft sommaren 2026 ställer andra krav än dagens, vilket lett fram till ett förslag som innebär att Integration och Arbetsmarknad, det vill säga två ben av VIA (Vuxenutbildning, Integration och Arbetsmarknad), ska övergå från Kultur- och utbildningsförvaltningen till Socialförvaltningens avdelning Individ och familjeomsorgen. Förändringen förväntas träda i kraft den första april 2026.

Tillsvidareanställda	2025	2024	2023
Antal anställda	592	572	562
Förändring antal	20	10	1
Förändring i % (antal anställningar)	3,5%	1,7%	0,2%

Sammanfattning anställningar

I december 2025 hade kommunen 592 tillsvidareanställda vilket är en ökning med 20 medarbetare. Samtidigt har andelen årsarbetare minskat med 10 personer från föregående år till 466 årsarbetare. Minskningen av antalet årsarbetare i förhållande till antal tillsvidareanställda som ökat, förklaras med att medarbetare inom de yrkesgrupper som tillkommit i och med verksamhetsövergången från Vadstena förvaltnings AB i många fall har en lägre sysselsättningsgrad än heltid.

Andelen tillsvidareanställda som arbetar heltid ligger på i stort samma nivå som tidigare år även om vi ser en försiktig ökning över tid.

Oavsett vad som står i medarbetarnas anställningsavtal, avseende hur mycket man ska arbeta, så motsvarar det inte den faktiskt arbetade tiden. När sysselsättningsgrad, sjukdom och andra ledigheter räknas samman är den genomsnittliga sysselsättningsgraden för alla tillsvidareanställda 78,8 procent vilket är en minskning med 4,4 procentenheter sedan föregående år. Kvinnors genomsnittliga sysselsättningsgrad är 78,8 procent medan männens är 82,2.

Både kvinnor och män har sänkt sin genomsnittliga sysselsättningsgrad i förhållande till föregående år med 3,8 respektive 3,4 procent.

Skillnader mellan könen förklaras av att kvinnor i högre grad än männen väljer en lägre sysselsättningsgrad (så kallad deltidsanställning). Det beror på flera faktorer, kvinnor har fortsatt ansvaret för hem och familj och majoriteten av Vadstena kommuns kvinnliga medarbetare återfinns i kontaktnära yrkesgrupper, såsom omsorg och utbildning. Kvinnors sysselsättningsgrad påverkas därför negativt genom högre sjuktal än männen. Arbetsituationen präglas också ofta av tuffa scheman med både dag, kvällar, helger och nätter samt också av resursspass som ökar i takt med arbetstiden. Resursspass medför också en oro över var man ska arbeta och med vilka. Även om framför allt äldre- och funktionshinderomsorgen är kvinnodominerande så finns ändå flest andel av kommunens manliga medarbetare inom dessa områden vilket också påverkar valet av sysselsättningsgrad på samma sätt som för kvinnorna.

Den procentuella fördelningen mellan könen har marginellt minskat jämfört med tidigare år, detta innebär en fortsatt ojämn könsfördelning med 81,1 procent kvinnor och 18,9 procent män. Skillnaden beror i huvudsak på att de stora yrkesgrupperna inom vård, omsorg och skola av tradition är kvinnliga, något som Vadstena kommun har svårt att påverka, det hänger samman med könsfördelningen inom berörda utbildningar. Den marginella utjämningen kan härledas till verksamhetsövergången av teknisk personal till Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Fler medarbetare i verksamheten behöver ges förutsättningar att öka sin sysselsättningsgrad till heltid. Detta är viktigt ur ett individperspektiv, för att säkerställa en långsiktigt hållbar pension, en trygg sjukpenninggrundande inkomst och en lön som går att leva på. Ur ett verksamhetsperspektiv är heltid också viktigt, för att säkra kompetensförsörjningen nu och i framtiden.

I nuläget har flera verksamheter svårt att omhänderta den resurstid som uppstår när medarbetare väljer att utöka sin tjänstgöringsgrad. Det skapar ett inbyggt organisatoriskt motstånd mot att erbjuda högre sysselsättningsgrader, samtidigt som medarbetarna drar sig för att utöka sin sysselsättningsgrad för att de då får mer resurstid. En ökad grundbemanning skulle kunna bidra till stabilitet och minskad sårbarhet samt att minska resurstiden trots ökad sysselsättningsgrad.

För att bryta den negativa trenden och nå målet med heltidsresan behöver en förändring ske. Kommunen som arbetsgivare behöver bli tydligare i sitt budskap om behovet av fler som arbetar heltid samtidigt också visa det genom handling för att nå en långsiktig hållbar kompetensförsörjning.

Förklaring av personalstatistiken

Samtliga anställningsformer redovisas separat i statistiken, det beror på att en anställd kan ha flera olika anställningar inom kommunen.

Beräkning av antal årsarbetare beräknas enligt faktisk sysselsättningsgrad genom att summera sysselsättningsgraden med hänsyn till frånvaro och fördelningar.

Visstidsanställning - Månadsavlönad

Visstidsanställda, månadslön	2025	2024	2023
Kommunstyrelsen	0,8	1,4	2
Kultur- och utbildningsförvaltningen	12,8	10,1	7,3
Socialförvaltningen	13,1	13,7	14,7
Samhällsbyggnadsförvaltning	2,2	0	3
Kommunen	28,9	25,2	27

Antalet årsarbetare avseende månadsavlönade medarbetare med visstidsanställning ligger relativt stabilt även om det fluktuerar mellan åren.

Medelåldern för gruppen uppgår till 39,6 år, en minskning från 42,9 från föregående år, vilket innebär att trenden för gruppen håller i sig.

Visstidsanställningarna innehas fortsatt av medarbetare i medelåldern. Detta kan bero på att kraven för att komma in i ett längre vikariat fortsatt ställs relativt högt vilket kräver att man skaffat sig den erfarenhet som kommer med stigande ålder.

Antal årsarbetare alla anställningsformer

Årsummering Åa	2025				2024				2023			
	Visstid månadslön, Åa	Visstid Timan- ställd Åa	Tillsvidare- anställd Åa	Antal årsarb. totalt	Visstid månadslön, Åa	Visstid Timan- ställd Åa	Tillsvidare- anställd Åa	Antal årsarb. totalt	Visstid månadslön, Åa	Visstid Timan- ställd Åa	Tillsvidare- anställd Åa	Antal årsarb. totalt
Kommunstyrelsen	0,8	0,3	21,3	22,4	1,4	1	36,2	38,6	1,8	1,2	33,9	36,9
Kultur- och utbildningsförvaltningen	12,8	13	148,5	174,3	10,1	10,3	156	176,4	8,3	15	153,2	176,5
Socialförvaltningen	13,1	53,4	251,7	318,2	13,7	40,1	268,5	322,3	13,3	47,5	262,1	322,9
Samhällsbyggnadsförvaltning	2,2	3,7	44,7	50,6	0	1	15,6	16,6	2,7	0	15,7	18,4
Kommunen	28,9	70,4	466,2	565,5	25,2	52,4	476,3	553,9	26,2	63,7	464,9	554,7

Tabellen ovan visar antalet årsarbeten i Vadstena kommun beräknat på tillsvidareanställda, visstidsanställda och timanställda medarbetare.

Timanställda (intermittent anställda)

Visstidsanställda, timlön, årsarbetare	2025	2024	2023
Kommunstyrelsen	0,3	1	1,2
Kultur- och utbildningsförvaltningen	13	10,3	15
Socialförvaltningen	53,4	40,1	47,5
Samhällsbyggnadsförvaltning	3,7	1	0
Kommunen	70,4	52,4	63,7

Totalt antal årsarbete för timanställda på respektive förvaltning.

Antalet medarbetare med en timanställning 2025 ökade från 179 till 216 personer, samtidigt som den totalt arbetade tiden steg från 52,4 till 70,4 årsarbetare. Det är med andra ord både antalet medarbetare inom gruppen och behovet av deras arbetade tid som ökat.

Kommunens timanställda har, trots det, en förhållandevis låg sysselsättningsgrad, även om den ökat något. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden uppgår till cirka 28,6 procent, en ökning med 4,1 procentenheter.

Inom socialförvaltningen ökar antalet timanställda årsarbetare från 40,1 till 53,4 av, vilket är en ökning med drygt 13 årsarbetare. Det speglar ett fortsatt högt behov av timanställd arbetskraft inom äldreomsorg och LSS. Ökningen kan dels förklaras av att det är verksamheter med bemanning dygnet runt, dels en fortsatt relativt hög sjukfrånvaro. En annan är att möjligheten till mertid för deltidsanställda har försvunnit och att därför fler vikarier används för att inte öka kostnaderna i form av oövertid.

Inom kultur- och utbildningsförvaltningen har nivån avseende årsarbete för timanställda fluktuerat från år till år på en låg nivå.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har fortsatt en mycket låg andel timanställda årsarbetare även om den ökat något.

Sammantaget ökade det totala antalet årsarbetare, alla anställningsformer inberäknat, i kommunen från 553,9 år 2024 till 565,5 år 2025, vilket motsvarar en ökning med 11,6 årsarbetare. Den största ökningen 2025 förklaras av en markant uppgång av timavlönade, medan antalet årsarbetare inom gruppen tillsvidareanställda, minskade i jämförelse med föregående år. Utvecklingen pekar på en fortsatt förskjutning mot mer flexibel bemanning, som kan härledas som en effekt av höga sjukfrånvarotal och borttagandet av mertiden.

Inom Socialförvaltningen har det skett en marginell minskning av antalet årsarbetare totalt sett. Dock syns en förändring som skiljer sig från tidigare år då antalet årsarbetare för gruppen timavlönade ökade kraftigt samtidigt som antal årsarbetare inom gruppen tillsvidareanställdas minskade i nästan lika hög grad, tidigare år var förändringen tvärtom. Siffrorna tyder på ett behov av oplanerad resursförstärkning samtidigt som fortsatt en oroväckande hög andel tillsvidareanställda som inte vill arbeta heltid håller i sig.

Inom kultur- och utbildningsförvaltningen är mängden årsarbetare stabil över tid.

Kommunstyrelsens förvaltning visar minskning i antalet årsarbetare mellan 2024 och 2025, vilket beror på kostnhetens flytt till samhällsbyggnadsförvaltningen.

För samhällsbyggnadsförvaltningen syns en markant ökning av antalet årsarbetare mellan 2024 och 2025, vilket dels beror på verksamhetsövergången från Vadstena förvaltnings AB och kostnhetens flytt. Ökningen består i huvudsak av tillsvidareanställda.

På kommunövergripande nivå, visar jämförelsen mellan 2023–2025 en genomgående trend där timavlönade visstidsanställda årsarbetare ökar i omfattning, samtidigt som nivån av tillsvidareanställdas årsarbetare är relativt stabil eller svagt minskande. Detta pekar på att verksamheterna är behov av en flexibel bemanning för att möta behov, särskilt vid frånvaro och variationer i arbetsbelastning.

Åldersstruktur

Ålder	2025	2024	2023
Anställda -34 år, andel i %	18,6%	21,0%	20,1%
Anställda 35-54 år, andel i %	51,2%	52,1%	51,6%
Anställda +55 år, andel i %	29,8%	26,9%	28,3%

Antal tillsvidareanställda fördelat på ålder.

Medelåldern för tillsvidareanställda medarbetare i Vadstena kommun har legat på en jämn nivå under de senaste tre åren och uppgår till 2025 till 46,2.

Kvinnor har i genomsnitt en högre medelålder, 47,1 år jämfört med män, vars genomsnittsålder ligger på 42,7 år. Åldersstrukturen under åren och de olika åldersspannen

varierar något från år till år och går inte att dra några slutsatser av.

Personalomsättning

Personalomsättning	2025	2024	2023
Nya tillsvidareanställda under året, andel (%)	9,3	6,3	9,3
Avgångna tillsvidareanställda under året, andel (%)	6,0	8,0	11,9

Trenden visar att det är färre medarbetare som lämnar oss. Under 2025 valde 36 medarbetare att avsluta sin anställning i kommunen, en minskning jämfört med 2024 då 46 medarbetare slutade. Det motsvarar en personalomsättning på 6 procent, att jämföra med 8 procent föregående år. Den interna rörligheten har samtidigt ökat, 63 medarbetare bytte tjänst inom kommunen, jämfört med 46 året innan. Den ökade interna rörligheten tyder på att kommunen i högre grad lyckas ta tillvara befintlig kompetens och erbjuda utvecklingsmöjligheter inom organisationen. Antalet externa tillsvidareanställda rekryteringar uppgick till 55 under 2025, vilket är en ökning från föregående år med 19 personer. Andelen nyanställda tillsvidareanställda har ökat och är nu på samma nivå som 2023, detta efter en nedgång 2024. Samtidigt har avgångarna bland tillsvidareanställda minskat över tid, från 11,9 procent 2023 till 6 procent 2025, vilket stärker bilden av en mer stabil och långsiktigt hållbar personalförsörjning, vilket kan ha att göra med den rådande konjunkturen och osäkerhet i omvärlden.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaro %	2025	2024	2023
Kvinnor	6,9	7,6	9,7
Män	6,9	4,1	6,6
29 år och yngre	5,1	3,2	7,0
30-49 år	7	7,1	8,8
50 år och äldre	7,3	8,0	10,1
Totalt som varat i 60 dagar eller mer	36,8	46,7	37,2

Den totala sjukfrånvaron i kommunen uppgick under 2025 till 6,9 procent, vilket är en minskning jämfört med 7,2 procent 2024 och 7,3 procent 2023. Utvecklingen visar en försiktig men positiv trend mot lägre sjukfrånvaro, även om nivån fortsatt är relativt sett hög.

Sjukfrånvaron bland kvinnor fortsätter att minska och uppgår 2025 till 6,9 procent, vilket är en minskning från föregående år och en tydlig förbättring från 2023 då sjukfrånvaron låg på 9,7 procent.

För männen har sjukfrånvaron ökat från 4,1 procent 2024 till 6,9 procent 2025. Det innebär att skillnaderna mellan könen i sjukfrånvaro har minskat under året. En del av ökningen kan förklaras av att kommunen, genom verksamhetsövergången från Vadstena förvaltnings AB, fått fler manliga medarbetare.

Jämfört med 2024 ökade sjukfrånvaron för gruppen 29 år och yngre från 3,2 till 5,1 procent, vilket bryter föregående års positiva trend med lägre sjukfall. För medarbetare i åldrarna 30 till 49 år är sjukfrånvaron i princip oförändrad. För gruppen 50 år och äldre minskade sjukfrånvaron från 8,0 till 7,3 procent, vilket är en tydlig förbättring.

Andelen sjukfrånvaro som avser sjukfall om 60 dagar eller mer minskade kraftigt, från 46,7 procent 2024 till 36,8 procent 2025. Minskningen med närmare 10 procentenheter är en av de mest betydelsefulla förändringarna mellan åren. Minskningen är en konsekvens av ett målmedvetet arbete, främst inom socialförvaltningen. Socialförvaltningens verksamheter har haft som mål att, tillsammans med HR-avdelningen, arbeta strukturerat för att minska den långa sjukfrånvaron genom ett bättre rehabiliteringsarbete med tidiga insatser och uppföljning av längre sjukfall.

Det finns fortsatt stora skillnader mellan förvaltningarna: Kommunstyrelsens förvaltning har kraftigt reducerat, både den korta och långa sjukfrånvaron. Orsaken till den stora minskningen är flytten av kostenheten och kan förklaras med skillnader mellan olika arbetsgruppers olika förutsättningar för att utöva sitt arbete. Där tjänstemännens möjlighet till distansarbete och mindre fysiskt tungt arbete leder till färre sjukdagar.

Kultur- och utbildningsförvaltningen ligger på en princip oförändrad nivå avseende den totala sjukfrånvaron och andelen långtidssjukfrånvaro har minskat något.

Socialförvaltningen minskade den totala sjukfrånvaron från 8,6 2024 till 8,2 procent 2025 vilket innebär att man nu närmar sig en nivå som är rimlig med tanke på förvaltningens många anställda inom kontaktyrken. Förvaltningen visar samtidigt en tydlig minskning av långtidssjukfrånvaron från 48,3 2024 till 38,1 procent 2025. Trots förbättringen kvarstår förvaltningen som den med högst sjukfrånvaro.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har ökat den totala sjukfrånvaron från 2,5 2024 till 5,8 procent 2025, men har fortsatt låg andel långtidssjukfrånvaro. Ökningen beror på samma orsaker som kommunstyrelsen fast det omvän-

Total sjukfrånvaro i procent	2025		2024		2023	
	Total sjukfr.	varav mer än 60 dgr	Total sjukfr.	varav mer än 60 dgr	Total sjukfr.	varav mer än 60 dgr
Kommunstyrelsen	2,5%	29,6%	5,6%	72,5%	6,6%	46,4%
Kultur- och utbildningsförvaltningen	5,5%	36,9%	5,6%	38,8%	5,5%	28,5%
Socialförvaltningen	8,2%	38,1%	8,6%	48,3%	8,8%	40%
Samhällsbyggnadsförvaltning	5,8%	26,9%	2,5%	0%	2,1%	0,5%
Kommunen	6,9%	36,8%	7,2%	46,7%	7,3%	37,2%

Tabellerna redovisar kommunens lagstadgade redovisning av sjukfrånvaron. Redovisningen omfattar all sjukfrånvaro (tillsvidareanställda, timanställda och visstidsanställda).

da förhållandet med en ökad andel arbetare i förhållande till tjänstemän. Ökningen består främst av kortare sjukfall.

Sammantaget visar 2025 på en stabil och långsamt sjunkande utveckling men med en fortsatt utmanande sjukfrånvarosituation i delar av organisationen.

Minskningen som ses 2025 visar att riktade insatser mot långtidssjukskrivna och rehabiliterings- och arbetsmiljöinsatser har haft effekt, vilket inte minst syns inom socialförvaltningen. Samtidigt kvarstår skillnader mellan åldersgrupper och förvaltningar, där ökningen av sjukfrånvaro bland män samt variationer mellan verksamheter visar på behovet av fortsatt fokus på förebyggande arbetsmiljöarbete, tidiga rehabiliteringsinsatser samt ett systematiskt arbete med organisatoriska och sociala arbetsmiljöfaktorer.

Fortsatt ser vi att väntetiderna till vård, främst för medarbetare med psykisk ohälsa och stress som en faktor, gör att rehabiliteringen generellt drar ut på tiden. Konsekvensen av det blir att företagshälsovården i högre grad används för att snabbare få tillbaka medarbetare i tjänst, oavsett om sjukdomen bedöms vara arbetsrelaterade eller ej.

En medarbetares dåliga hälsa är inte alltid arbetsrelaterad. Andelen medarbetare med ohälsa kopplat till saker som vi som arbetsgivare inte kan påverka är relativt sett hög. I många fall ser vi att sjukdomen är en kombination av en tuff arbetssituation och en besvärlig hemmiljö som påverkar måendet så mycket att sjukskrivning är nödvändig. Konsekvensen av det blir att, oavsett hur strukturerat och effektivt kommunen arbetar för att minska sjukfrånvaron, så finns en inbyggd konflikt i situationen. Medarbetaren vill ofta bara anpassa arbetet medan arbetsgivaren ser att det är helheten som måste förändras för att få en friskare medarbetare.

Förhoppningen är att kommunen, genom en förändrad upphandling av företagshälsovården, kan få fler verktyg att arbeta förebyggande. Att hela livssituationen kan tas i beaktande och därmed hjälpa medarbetarna att hantera livspusslet så att behovet av tillräcklig återhämtning och andra omständigheter som sammantaget kan påverka individens hållbarhet, arbetsförmåga och välmående över tid kan leda till lägre sjukskrivningstal.

Kommunen har haft kostnader för sjukfrånvaron dag 1-14 för månadsanställda på 4,7 (4,1) mkr och för timanställda 369 (225) tkr.

Semesterlöneskuld

Kommunens semesterlöneskuld ökade under 2025 och uppgår nu till 20,4 (19,5) mnkr vilket är en ökning med 4,6 %. Antalet sparade dagar ökade med 827 st.

Medellön

Medellönen för en tillsvidareanställd medarbetare i kommunen är 37 088 (35 733) kronor. För kvinnor uppgår

medellönen till 36 955 (35 619) kronor och för män 37 658 (36 265) kronor. Skillnaden i medellön är 703 kr och där kvinnornas lön utgör 98,1 procent av männens förklarar med att en mycket stor andel kvinnor återfinns i yrkeskategorier med lägre utbildningskrav jämfört med männen.

Övertid och mertid

Som nämndes i avsnittet "Avtalsrörelsen" togs mertid bort som ersättning vilket innebar att och från och med 1 april 2025 fick alla medarbetare samma rätt till övertidsersättning vid beordrat arbete utöver ordinarie schema. Det har självklart lett till en drastisk minskning av mertidsuttaget under 2025 och samtidigt en naturlig ökning av övertiden under 2025.

Under 2025 minskade, trots borttagandet av mertiden, den totala övertiden. Vilket inneburit att övertiden och mertiden sammantaget inom Vadstena kommun uppgår till 6.576 timmar, en minskning med 1.047 timmar jämfört med föregående år då den uppgick till 7.623 timmar. Den största andelen av övertid och mertid återfinns inom socialförvaltningen, som redovisade 3.225 timmar övertid och 1.414 timmar mertid, totalt 4.639 timmar jämfört med 2.108 timmar övertid och 3.333 timmar mertid, totalt 5.441 timmar 2024, vilket är en minskning totalt med 802 timmar från föregående år.

Den minskade mängden övertid beror främst på att verksamheterna inom socialförvaltningen har förbättrat sin planering av resurstiden, särskilt inom ramen för heltidsresan. Detta innebär schemaplanering på ett mer effektivt sätt, vilket har minskat behovet av att arbeta övertid eller som tidigare, mertid.

En annan bidragande faktor till minskningen av både övertid och mertid är dygnsviloreglerna. Dessa regler innebär att det inte längre är möjligt att beordra medarbetare att stanna kvar efter ordinarie arbetspass, vilket har lett till en ytterligare minskning av övertidsarbetet till förmån för fler antal arbetade timmar för timanställda medarbetare.

Arbetsskador och tillbud

Under 2025 rapporterades det totalt in 157 händelser i organisationen. Av dessa var 101 tillbud, 51 arbetsskador och 5 övriga händelser. De vanligaste orsakerna till anmälningarna var hot, våld och hög arbetsbelastning. Exempel på övriga händelser kan vara färdolycksfall.

Majoriteten av arbetsskadeanmälningarna och tillbud har rapporterats inom socialförvaltningen verksamheter.

Översikt dotterbolag	2025		2024	
	Vadstena Fastighets AB	Vadstena Förvaltning AB	Vadstena Fastighets AB	Vadstena Förvaltning AB
Medelantal anställda	12	0	18	21
Fördelning				
-kvinnor	5	0	8	13
-män	7	0	10	8
Antal tillsvidareanställda	11	0	18	24
Åldersfördelning*				
16-29	2	0	6	4
30-39	3	0	5	7
40-49	4	0	4	6
50-59	2	0	3	8
60-	2	0	5	4
Medelantal anställda fördelat på				
-visstidsanställda	0,2	0	0	0
-timanställda	0,0	0	1,0	1,8
-tillsvidareanställda	11,4	0	16,1	19,0
Sjukfrånvaro %	2,3	0	2,7	9,2

* totalt antal anställda

Förväntad utveckling

Konjunkturläget

Den konjunkturuppgång som prognostiserats de senaste åren, men uteblivit, förväntas nu istället ske under 2026. Återhämtningen kommer främst ske genom hushållens förstärkta köpkraft och med nivåer på ränta och inflation i balans. Prisnivåerna kommer i stort sett ligga kvar och den urholkning som skett av skatteintäkterna under perioden med hög inflation och hög ränta gör att kommunens kostnader för att bedriva samhällsservice kommer att ligga kvar på en hög nivå. Den väntade konjunkturuppgången kommer resultera i att de reala skatteintäkterna för kommunerna kommer att öka. För Vadstena kommuns del är det viktigt med ökade skatteintäkter för att täcka de ökade kostnader i form av avskrivningar och ränta som stora investeringsvolymerna medför.

Investeringar

Investeringsvolymen kommer vara fortsatt hög de närmaste två åren. Flertalet av kommunens verksamhetslokaler är byggda under 1960- och 70-talen och behöver renoveras eller ersättas. Sedan 2022 pågår ett stort projekt som innefattar renovering av kommunens alla skolor, nybyggnation av centralkök samt renovering av ishall och en förskola. Under 2026 slutförs renoveringen av Katarinas skolan, därefter kvarstår renovering av förskolan Gullvivan i projektet. Utöver detta kommer en ny brandstation att byggas under 2026.

Kommunen planerar även för flera utvecklingsprojekt som till exempel området väster om hamnen, Birgittaområdet samt exploatering av kommande etapper av området Karlsfrid samt Norra Kvissberg. Vadstena Fastighets AB påbörjar nybyggnation av ett trygghetsboende på området Karlsfrid samt utför stamrenoveringar under 2026.

Demografi och befolkningsutveckling

Prognoserna över befolkningsutveckling och demografi i Sverige och i Vadstena 10 år framåt, pekar på en lägre befolkningsutveckling, där även ålderssammansättningen förändras. De äldre invånarna ökar i antal medan barn och unga minskar. Den arbetsföra befolkningen ökar inte i den takt som skulle behövas för att tillgodose försörjning och vård av övriga åldersgrupper. I Vadstena är andelen äldre bland de högsta i Sverige och det kommer innebära fortsatta utmaningar för att tillgodose behoven inom denna omsorgssektor. Under året har en utredning, ledd av en parlamentarisk sammansatt grupp, genomförts där utvärdering av olika alternativ för framtidens lokaler för vård av äldre tagits fram, då Wasagården i dagens utfö-

rande på sikt inte förväntas kunna möta behoven inom äldreomsorgen.

Nya bostäder

I samband med att konjunkturen vänder förväntas intresset för nybyggnation av bostäder öka. Mark finns idag tillgängligt i det nya bostadsområdet Karlsfrids första etapp och tillsammans med detaljplanarbetet för området Norra Kvissberg, möjliggörs byggnationer av bostäder för flertalet år framöver.

Utveckling av Birgittaområdet

Birgittaområdet utgörs av ett antal kommunala fastigheter. Här ingår bland annat kommunhuset, fastigheter med lokaler för VIA (vägledning, integration, arbetsmarknad), daglig verksamhet och administration. I området finns även lokaler där skolverksamhet bedrivs under evakueringstiden i skolprojektet samt det gamla centralköket. Ett projekt pågår för att utreda olika möjligheter att utveckla området efter att skolprojektet avslutas inom ett par år.

Civilt försvar och krisberedskap

Utökning av resurser har skett under 2025 inom civilt försvar och krisberedskap för att kunna möta upp kommunernas ansvarsdelar. Detta är början på ett arbete som kommer behöva utökas och pågå under en lång tid framöver. Under 2026 kommer arbetet med informationssäkerhet att intensifieras. Utveckling av arbetet med IT-säkerhet och informationssäkerhet sker löpande, samtidigt som lagstiftningen inom dessa delar utvidgas och förnyas i takt med omvärldsläget. Området kommer kräva ytterligare ekonomiska, tekniska och kompetensmässiga resurser.

Välfärdsbrottslighet

Arbetet för att motverka och förhindra välfärdsbrottslighet kommer att behöva utökas och utvecklas. Detta sker bäst genom samverkan av många aktörer i offentlig sektor och behöver genomsyra alla kommunens verksamheter.

Digitalisering

Digital utveckling kommer krävas för att kunna klara verksamheternas välfärdsåtaganden. För att lyckas med omställningen behövs samverkan och samordning regionalt, mellankommunalt och nationellt.

Samverkan

Kommunen har utvecklat, utökat och breddat sin samverkan under de senaste åren inom en rad områden och erfarenheterna är mycket goda. Dessa erfarenheter stärker målsättningen att söka fler samverkansområden. Utredning och planering sker för en framtida gemensam måltidsorganisation med Ödeshögs och Boxholms kommuner. Samverkan kommer även ske med Regionen i samband med planering för ny vårdcentral och utformning av framtidens äldrevård inom ramen för konceptet Nära vård.

Kompetensförsörjning

Demografi- och befolkningsutvecklingen medför stora problem när välfärdsuppdraget ska bemannas. Förutom att kunna behålla medarbetare kommer det behöva nyrekryteras fler anställda, samtidigt som det är en brist på arbetskraft med rätt kompetens. Den arbetsföra befolkningen kommer inte räcka till att tillgodose hela den svenska arbetsmarknaden. Sammantaget överstiger behovet inom offentlig och privat sektor vida det antal personer som beräknas finnas tillgängliga, oavsett kompetens.

Nämnder och bolag

Detaljer kring nämndernas och bolagens framtida utveckling presenteras i respektive redovisning på sidorna 57-95.

Del 2 |
FINANSIELL REDOVISNING

Resultaträkning

tkr	Not	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Verksamhetens intäkter	1	155.972	151.639	228.049	224.773
Verksamhetens kostnader	2,3	-672.195	-663.854	-715.809	-710.939
Avskrivningar	4	-41.773	-37.306	-56.445	-52.015
Verksamhetens nettokostnader		-557.996	-549.521	-544.205	-538.181
Skatteintäkter	5	450.061	440.671	450.061	440.671
Generella statsbidrag och utjämning	6	130.328	115.674	130.328	115.674
Resultat före finansiella poster		22.393	6.824	36.184	18.164
Finansiella intäkter	7	3.516	3.968	2.490	3.108
Finansiella kostnader	8	-13.791	-14.673	-21.824	-21.879
Årets resultat		12.118	-3.881	16.850	-607

Balansräkning

tkr	Not	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Immateriella tillgångar	9	1.495	2.991	1.495	2.991
Materiella tillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	10	797.045	751.070	1.218.250	1.166.894
Maskiner och inventarier	11	22.062	19.386	25.240	23.646
Finansiella anläggningstillgångar	12	226.540	227.140	11.080	11.085
Summa anläggningstillgångar		1.047.142	1.000.587	1.256.065	1.204.616
Bidrag till statlig infrastruktur	13	4.840	5.280	4.840	5.280
Övriga omsättningstillgångar	14	21.117	25.965	21.117	25.965
Kortfristiga fordringar	15	77.534	65.181	79.255	70.717
Kassa och bank	16	67.595	60.588	80.124	82.652
Summa omsättningstillgångar		166.246	151.734	180.496	179.334
Summa tillgångar		1.218.228	1.157.601	1.441.401	1.389.230
Årets resultat		12.118	-3.881	16.850	-607
varav avsätts till resultatreserv		6.000	0	6.000	0
Resultatutjämningsreserv		29.278	29.278	29.278	29.278
Övrigt eget kapital		466.768	470.649	304.156	304.764
Eget kapital	17	508.164	496.046	350.284	333.435
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	79.931	77.034	79.931	77.034
Andra avsättningar	19	6.843	329	19.126	11.155
Summa avsättningar		86.774	77.363	99.057	88.189
Långfristiga skulder	20	464.716	425.681	813.316	785.181
Kortfristiga skulder	21	158.575	158.511	178.744	182.425
Summa skulder		623.291	584.192	992.060	967.606
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1.218.228	1.157.601	1.441.401	1.389.230
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna	22	145.963	149.147	145.963	149.147
Leasing	23	0	0	0	43
Övriga ansvarsförbindelser		0	0	0	188
Borgensåtagande	24	348.600	359.500	0	0
Summa panter och ansvarsförbindelser		494.563	508.647	145.963	149.378

Kassaflödesanalys

tkr	Not	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		12.118	-3.381	16.850	-607
Justering för av- och nedskrivning, utrangering		47.433	38.964	62.586	52.461
Justering för övriga					
ej likviditetspåverkande poster	25	276	114	1.500	2.114
Ökning/minskning (-) pensionsskuld		2.897	18.289	2.897	18.289
Ökning/minskning (-) avsättningar		6.514	325	6.514	325
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		69.238	53.811	90.347	72.582
Medel från den löpande verksamheten					
Ökning (-) /minskning (+)					
kortfristiga fordringar		-12.353	8.709	-8.539	7.639
Ökning (-) /minskning (+)					
exploateringstillgångar		4.848	-6.830	4.848	-6.830
Ökning (+) /minskning (-)					
kortfristiga skulder		64	-16.198	-2.181	-14.413
Medel från den löpande verksamheten		61.797	39.492	84.475	58.978
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella					
anläggningstillgångar		-516	-708	-516	-708
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-94.159	-187.724	-113.778	-195.612
Försäljning av materiella					
anläggningstillgångar		251	326	651	326
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0	-779	0	-779
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0	0	5	0
Medel från investeringsverksamheten		-94.424	-188.885	-113.638	-196.773
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån		50.000	180.000	50.000	180.000
Nya investeringsbidrag		990	3.757	991	3.757
Upplösning investeringsbidrag		-705	-481	-705	-481
Amortering av skuld		-11.251	-9.415	-23.651	-19.414
Återbetalning lån från koncernbolag		600	0	0	0
Medel från finansieringsverksamheten		39.634	173.860	26.635	163.862
Årets kassaflöde					
Likvida medel vid årets början		60.588	36.121	82.652	56.585
Likvida medel vid årets slut		67.595	60.588	80.124	82.652
Förändring av likvida medel		7.007	24.467	-2.528	26.067

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
1 Verksamhetens intäkter				
Försäljningsmedel	14.830	12.637	14.830	12.637
Taxor och avgifter	41.149	39.026	41.149	39.026
Hyror och arrenden	16.448	14.840	88.292	85.417
Bidrag	62.264	71.821	62.264	71.821
Försäljning av verksamhet	15.641	12.694	15.641	12.694
Övriga intäkter	5.640	621	5.873	3.178
Summa intäkter	155.972	151.639	228.049	224.773
Varav jämförelsestörande poster:	265	326	498	326
- realisationsvinster	265	326	498	326
2 Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-418.867	-402.020	-428.827	-427.241
Köp av verksamhet	-96.406	-96.642	-96.406	-96.642
Lämnade bidrag	-14.797	-14.746	-14.797	-14.746
Hyses- och fastighetskostnader	-39.334	-55.315	-71.284	-76.263
Övriga kostnader	-102.791	-95.131	-102.791	-95.131
Bolagsskatt	0	0	-1.704	-916
Summa	-672.195	-663.854	-715.809	-710.939
Varav jämförelsestörande poster:	0	0	0	0
- realisationsförlust	0	0	0	0
1 januari 2025 övertogs fastighetsförvaltningen av kommunens fastigheter från det kommunala bolaget Vadstena Förvaltnings AB. Kostnaderna för denna verksamhet under 2024 återfinns i hyres- och fastighetskostnader och för år 2025 återfinns de både under hyres- och fastighetskostnader och personalkostnader i kommunens redovisning.				
3 Upplysningar om räkenskapsrevision				
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde	273	250	273	250
Förtroendevalda revisorer	20	22	20	22
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0	0	330	245
Total kostnad för räkenskapsrevision	293	272	623	517
Kostnader för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	418	279	418	279
Förtroendevalda revisorer	172	196	172	196
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0	0	0	0
Total kostnad för övrig revision	590	475	590	475
Total kostnad för revision	883	747	1.213	992
Räkenskaperna granskas i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision. Det sakkunniga bitrådets granskningsrapporter avseende bokslut och årsredovisning kommer finnas tillgängliga på kommunens webbplats: www.vadstena.se .				
4 Avskrivningar				
Avskrivningar immateriella tillgångar	-1.105	-1.367	-1.105	-1.367
Avskrivningar byggnader	-31.343	-27.533	-45.452	-41.433
Avskrivningar maskiner och inventarier	-5.712	-6.011	-6.275	-6.820
Nedskrivningar				
- byggnader och mark	-3.613	-1.814	-3.613	-1.814
- maskiner och inventarier	0	-581	0	-581
Summa	-41.773	-37.306	-56.445	-52.015

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
5 Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	450.419	441.194	450.419	441.194
Prel/slutavräkning för föregående år	2.029	-1.915	2.029	-1.915
Preliminär slutavräkning för innevarande år	-2.387	1.392	-2.387	1.392
Summa	450.061	440.671	450.061	440.671
6 Generella statsbidrag				
<i>Bidragsintäkter</i>				
Inkomstutjämningsbidrag	85.568	71.686	85.568	71.686
Kostnadsutjämningsbidrag	-247	-4.191	-247	-4.191
Kommunal fastighetsavgift	20.992	18.929	20.992	18.929
Regleringsbidrag	19.788	22.704	19.788	22.704
Generella statsbidrag	5.068	6.053	5.068	6.053
Utjämningsbidrag/avgift LSS	-841	493	-841	493
Summa	130.328	115.674	130.328	115.674
7 Finansiella intäkter				
Räntor på likvida medel	1.256	916	1.704	1.692
Räntekompensation kommunal borgen	1.474	1.636	0	0
Utdelningar på aktier och andelar	725	10	725	10
Övriga finansiella intäkter	61	1.406	61	1.406
Summa	3.516	3.968	2.490	3.108
8 Finansiella kostnader				
Räntekostnader	-11.423	-9.719	-19.456	-16.925
Ränta på pensionsavsättningar	-2.285	-4.849	-2.285	-4.849
Övriga finansiella kostnader	-83	-105	-83	-105
Summa	-13.791	-14.673	-21.824	-21.879
9 Immateriella tillgångar				
Anskaffningsvärde	18.743	20.436	18.743	20.436
Ackumulerade avskrivningar	-17.248	-17.445	-17.248	-17.445
Bokfört värde	1.495	2.991	1.495	2.991
<i>Avskrivningstider</i>	<i>5 år</i>	<i>5 år</i>	<i>5 år</i>	<i>5 år</i>
Redovisat värde vid årets början	2.991	3.940	2.991	3.940
Årets investeringar	516	708	516	708
Redovisat värde av avyttringar och utrangeringar	-294	-290	-294	-290
Årets avskrivningar	-1.105	-1.367	-1.105	-1.367
Nedskrivningar	-613	0	-613	0
Redovisat värde vid årets slut	1.495	2.991	1.495	2.991

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Anskaffningsvärde	1.154.019	1.076.892	1.807.083	1.712.488
Akkumulerade avskrivningar	-356.974	-325.822	-588.833	-545.594
Bokfört värde	797.045	751.070	1.218.250	1.166.894
<i>Avskrivningstider</i>	<i>15-75 år</i>	<i>15-75 år</i>	<i>15-200 år</i>	<i>15-200 år</i>
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning.</i>				
Redovisat värde vid årets början	751.070	602.088	1.166.894	1.024.638
Årets investeringar	85.521	179.109	105.451	186.440
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	-5.284	-780	-5.725	-780
Årets avskrivningar	-31.262	-27.533	-45.370	-41.590
Nedskrivningar	-3.000	-1.814	-3.000	-1.814
Redovisat värde vid årets slut	797.045	751.070	1.218.250	1.166.894
<i>Bokfört restvärde</i>				
Markreserv	3.412	100	3.412	100
Verksamhetsfastigheter	416.602	259.470	416.602	259.470
Fastigheter för affärsverksamhet	185.776	186.463	185.776	186.463
Publika fastigheter	140.327	135.959	140.327	135.959
Fastigheter för annan verksamhet	17.623	15.663	17.623	15.663
Pågående fastighetsarbeten	32.934	153.045	46.291	154.792
Exploateringsmark	370	370	370	370
Byggnader och mark VFAB	0	0	407.848	414.077
Summa	797.045	751.070	1.218.250	1.166.894
<i>Pågående investeringar</i>				
Fasad rådhuset	125	124	125	124
Gång- och cykelväg Vadstena-Motala	5.710	5.152	5.710	5.152
Renovering fastigheter	107	299	107	299
Förskolan Gullvivan	362	178	362	178
Skollokalsprojekt	22.137	143.648	22.137	143.648
Diverse exploateringsprojekt	1.770	3.166	1.770	3.166
Ny brandstation	1.767	452	1.767	452
Byggnad Borghamns brandvårn	725	0	725	0
Övrigt	231	26	231	26
Byggnader och mark VFAB	0	0	13.357	1.747
Summa	32.934	153.045	46.291	154.792
<i>Pågående investeringar avskrivs ej.</i>				
<i>Varav anläggningstillgångar för vatten- och avloppsverksamhet</i>				
Ingående anskaffningsvärde	285.550	268.018	285.550	268.018
Årets nyanskaffning	6.075	17.532	6.075	17.532
Utgående anskaffningsvärde	291.625	285.550	291.625	285.550
Ingående ackumulerade avskrivningar	-99.087	-92.701	-99.087	-92.701
Årets avskrivningar	-6.516	-6.386	-6.516	-6.386
Utgående ack. avskrivningar	-105.603	-99.087	-105.603	-99.087
Utgående restvärde	186.022	186.463	186.022	186.463

Anläggningarna sköts av den gemensamma VA-nämnden i Motala kommun men ägs av Vadstena kommun. Nyanskaffningar sker i Motala kommuns regi.

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
11 Maskiner och inventarier				
Anskaffningsvärde	125.093	117.321	148.430	151.385
Akkumulerade avskrivningar	-103.031	-97.935	-123.190	-127.740
Bokfört värde	22.062	19.386	25.240	23.645
<i>Avskrivningstider</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>	<i>3-10 år</i>
<i>Linjär avskrivning tillämpas för samtliga tillgångar. Från och med 2015 tillämpas komponentavskrivning.</i>				
Redovisat värde vid årets början	19.386	17.951	23.646	22.306
Årets investeringar	8.638	8.458	8.327	9.171
Redovisat värde av avyttringar och uttrangerade anläggningstillgångar	-178	-432	-384	-432
Årets nedskrivningar	0	-581	0	-581
Årets avskrivningar	-5.784	-6.010	-6.349	-6.818
Redovisat värde vid årets slut	22.062	19.386	25.240	23.646
Bokfört restvärde				
Maskiner	2.524	1.884	2.524	1.884
Inventarier	12.360	11.862	12.360	11.862
Fordon	3.840	3.255	3.840	3.255
Konst	3.337	2.385	3.337	2.385
Maskiner och inventarier VFAB	0	0	3.178	4.166
Maskiner och inventarier Vadstena Förvaltnings AB	0	0	0	93
Summa	22.062	19.386	25.240	23.645
12 Finansiella anläggningstillgångar				
<i>Aktier och andelar</i>				
Kommentus Gruppen AB	1	1	1	1
Smånet AB	3.150	3.150	3.150	3.150
Stiftelsen Vadstena Slotts möblering	10	10	10	10
Kommuninvest ekonomisk förening	7.253	7.253	7.253	7.253
Östsvenska Yrkeshögskolan AB	50	50	50	50
Inera AB	42	42	42	42
Kommunassurans Syd försäkrings AB	494	494	494	494
HBV	40	40	40	40
Complus AB (VFAB)	0	0	0	5
HBV (VFAB)	0	0	40	40
Uppskjuten skatt (VFAB)	0	0	0	0
Vadstena Stadshus AB	215.500	215.500	0	0
Summa aktier och andelar	226.540	226.540	11.080	11.085
<i>Långfristiga fordringar</i>				
Långfristig fordran koncernföretag	0	600	0	0
Summa långfristiga fordringar	0	600	0	0
Redovisat värde vid årets slut	226.540	227.140	11.080	11.085

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
13 Bidrag till statlig infrastruktur				
<i>Förfart Vadstena</i>				
Ingående beslutat bidrag	5.280	5.720	5.280	5.720
Årets bidrag till statlig infrastruktur	-440	-440	-440	-440
Återstående beslutat bidrag	4.840	5.280	4.840	5.280
<i>Bidraget redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år från och med 2012.</i>				
14 Övriga omsättningstillgångar				
Industrimark	4.880	4.552	4.880	4.552
Tomtmark	16.237	21.413	16.237	21.413
Redovisat värde vid årets slut	21.117	25.965	21.117	25.965
15 Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar	6.873	5.417	7.164	6.865
Upplupna intäkter och förutbetalda kostnader	28.993	32.408	28.790	33.320
Upplupen skattefordran	0	0	1.838	1.535
Statsbidragsfordringar	8.315	291	8.315	291
Fordran fastighetsavgift	23.484	20.516	23.484	20.516
Mervärdesskatt	9.364	6.173	9.364	6.173
Övriga fordringar	505	376	300	2.017
Redovisat värde vid årets slut	77.534	65.181	79.255	70.717
16 Kassa och bank				
Bank	67.595	60.588	80.124	82.652
Summa	67.595	60.588	80.124	82.652
<i>Koncernen har en checkkredit hos Vadstena Sparbank på 15 miljoner kronor som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.</i>				
17 Eget kapital				
Ingående eget kapital vid årets början	496.046	499.927	333.434	332.033
Effekt av rättelse av fel	0	0	0	2.008
Justerat ingående kapital vid årets början	496.046	499.927	333.434	334.041
- varav avsatt till resultatutjämningsreserv	29.278	29.278	29.278	29.278
Årets resultat	12.118	-3.881	16.850	-607
- varav avsatt till resultatreserv	6.000	0	6.000	0
Eget kapital vid periodens slut	508.164	496.046	350.284	333.434

Kommunfullmäktige har beslutat om avsättning till resultatutjämningsreserv. 2013 avsattes 10,5 miljoner kronor av 2012 års resultat och 2021 avsattes 10,7 miljoner kronor av 2020 års resultat och 2023 16,1 miljoner kronor av 2022 års resultat. 2023 har 3,8 miljoner kronor disponerats ur resultatutjämningsreserven och 2024 4,2 miljoner kronor.

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
18				
Avsättning till pensioner och liknande förpliktelser				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	77.034	58.745	77.034	58.745
Nyintjänad pension, varav			0	0
-Förmånsbestämd ålderspension	1.491	9.839	1.491	9.839
-Efterlevandepension	0	253	0	253
-Övrigt	309	1.806	309	1.806
Årets utbetalningar	-1.709	-1.753	-1.709	-1.753
Ränte- och basbeloppsuppräknings	2.284	4.849	2.284	4.849
Övrig post	-44	-74	-44	-74
Förändring av löneskatt	566	3.619	566	3.619
Summa avsatt till pensioner	79.931	77.034	79.931	77.034
19				
Andra avsättningar				
Avgångsvederlag anställda				
Redovisat värde vid årets början	329	4	329	4
Nya avsättningar	0	329	0	329
lansspråkta avskattningar	-329	-4	-329	-4
Utg. avsättning avgångsvederlag	0	329	0	329
<i>Avser avgångsunderlag för anställda som slutat i kommunen.</i>				
Övriga avsättningar				
Redovisat värde vid årets början	0	0	0	0
Omklassificering fr. upplupna kostnader	11.830	0	11.830	0
Nya avsättningar	3.000	0	3.000	0
Återförda avsättningar	-2.301	0	-2.301	0
lansspråkta avskattningar	-5.686	0	-5.686	0
Utg. avsättning övr. avsättningar	6.843	0	6.843	0
<i>Avser kostnader för evakuering av lokaler i samband med renovering</i>				
Uppskjutna skatter				
Uppskjutna skatter	0	0	12.283	10.826
Summa andra avsättningar	6.843	329	19.126	11.155

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
20 Långfristiga skulder				
Långfristig upplåning i bank och kreditinstitut	455.267	416.519	803.867	776.019
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag	9.449	9.162	9.449	9.162
Summa långfristiga skulder	464.716	425.681	813.316	785.181
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Offentliga investeringsbidrag återstående antal år (vägt snitt)	12	12	12	12
<i>Investeringsbidrag periodiseras linjärt under samma nyttjandetid som motsvarande tillgång har.</i>				
Uppgifter om lång- och kortfristig upplåning				
Genomsnittlig ränta %	2,47	2,63	2,41	2,34
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	1,65	1,78	2,09	1,75
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	35%	34%	33%	34%
1-3 år	43%	42%	40%	41%
3-5 år	22%	24%	20%	25%
5-10 år	-	-	7%	-
Över 10 år	-	-	-	-
Genomsnittlig räntebindningstid	1,65	1,78	2,09	1,72
<i>Inga derivat förekommer</i>				
21 Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder	39.393	36.859	48.935	45.033
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestämd del inklusive löneskatt	19.938	12.897	19.938	12.897
Semester- och övertidsskuld	20.388	19.474	20.388	19.474
Förutbetalda intäkter (Skuld till taxekollektivet VA)	2.518	1.454	2.518	1.454
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11.908	36.997	24.199	50.940
Kommande års amortering lån	11.401	13.594	11.401	13.594
Arbetsgivaravgifter	7.370	6.683	7.370	6.683
Anställdas skatter	5.635	5.231	5.635	5.231
Mervärdesskatt	896	427	896	427
Förutbetald skatteintäkt	2.387	1.915	2.387	1.915
Övriga kortfristiga skulder	36.741	22.980	35.077	24.777
Summa kortfristiga skulder	158.575	158.511	178.744	182.425
<i>Bland kortfristiga skulder redovisas kommande års amortering på lån. Om även kommande års omsättning av lån medräknas är kortfristiga skulder högre avseende kommunen med 162 850 tkr (146 800 tkr) och avseende koncernen med 227 850 tkr (269 300 tkr) och långfristiga skulder motsvarande lägre.</i>				
22 Pensionsförpliktelser som inte har upp-tagits bland skulder el. avsättningar				
<i>Del 1</i>				
Ingående ansvarsförbindelse	148.919	149.664	148.919	149.664
Ränte- och basbeloppsuppräknig	5.021	9.599	5.021	9.599
Årets utbetalningar	-9.027	-9.713	-9.027	-9.713
Övrig post	1.500	-530	1.500	-530
Förändring av löneskatt	-608	-101	-608	-101
Summa pensionsförpliktelser	145.805	148.919	145.805	148.919

Notförteckning

tkr	Kommunen 2025	Kommunen 2024	Koncernen 2025	Koncernen 2024
22 Pensionsförpliktelser som inte har upp- tagits bland skulder el. avsättningar Del 2				
Ingående ansvarsförbindelser	228	228	228	228
Ränte- och basbeloppsuppräknig	8	0	8	0
Övrig post	-65	0	-65	0
Förändring av löneskatt	-14	0	-14	0
Summa pensionsförpliktelser	157	228	157	228
Del 1 + del 2 summerat				
Ingående ansvarsförbindelser	149.147	149.892	149.147	149.892
Ränte- och basbeloppsuppräknig	5.029	9.599	5.029	9.599
Årets utbetalningar	-9.027	-9.713	-9.027	-9.713
Övrig post	1.435	-530	1.435	-530
Förändring av löneskatt	-621	-101	-621	-101
Summa pensionsförpliktelser	145.963	149.147	145.963	149.147
Visstidspension antal	1	1	1	1
Aktualiseringsgrad	0,98	0,98	0,98	0,98
<i>Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper, se sid 54.</i>				
23 Framtida leasingkostnader				
Leasingavtal bilar				
- inom ett år	0	0	0	0
- senare än ett år men inom tre år	0	0	0	43
Summa leasingkostnader	0	0	0	43
<i>Leasingavtal kortare än tre år betraktas som operationell leasing.</i>				
24 Borgensåtaganden				
<i>Kommunägda företag</i>				
Vadstena Fastighets AB	348.600	359.500	0	0
Summa borgensåtaganden	348.600	359.500	0	0
Borgensåtaganden				
Vadstena kommun har i januari 1995 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 297 kommuner och regioner som per 2025-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingått likalydande förbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomiska förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlems-				
kommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB; dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatsskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid uppskattning av den finansiella effekten av Vadstenas ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse kan noteras att per 2025-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 611.026.982.112 kr och totala tillgångar till 636.322.976.082 kr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 846.171.207 kr (0,138 %) och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 874.281.088 kr (0,137 %)				
25 Justering för ej likviditetspåverkande poster				
Skattekostnader	0	0	1.457	788
Realisationsvinst	-164	-326	-397	-326
Utrangeringsförlust		0	0	1.212
Upplösning statlig infrastruktur	440	440	440	440
Summa ej likviditetspåverkande poster	276	114	1.500	2.114

Driftredovisning

tkr	Budget 2025	Intäkter 2025	Kostnader 2025	Utfall 2025	Budget avvikelse	Intäkter 2024	Kostnader 2024	Netto 2024
Nämnd/styrelse								
Kommunfullmäktige	-979	0	-1.167	-1.167	-188	0	-1.040	-1.040
Kommunstyrelse	-49.905	3.584	-53.179	-49.595	310	25.364	-88.757	-63.393
Valnämnd	-60	0	-97	-97	-37	264	-732	-468
Överförmyndarnämnd	-901	0	-974	-974	-73	0	-931	-931
Kommunrevision	-846	25	-908	-883	-37	0	-747	-747
Samhällsbyggnadsnämnd	-44.642	60.541	-104.196	-43.655	987	9.302	-37.905	-28.603
Kultur- och utbildningsnämnd	-213.344	31.700	-244.878	-213.178	166	29.344	-240.880	-211.536
Socialnämnd	-248.969	74.260	-318.980	-244.720	4.249	75.486	-322.193	-246.707
VA-nämnd	0	26.391	-26.391	0	0	23.858	-23.858	0
Summa nämnder och styrelse	-559.646	196.501	-750.770	-554.269	5.377	163.618	-717.043	-553.425
Finansförvaltning	560.596	603.175	-36.788	566.387	5.791	586.426	-36.882	549.544
Summa driftredovisning	950	799.676	-787.558	12.118	11.168	750.044	-753.925	-3.881

Budgetjusteringar

tkr	Beslutad budget i kommunfullmäktige	Justeringar	Budget 2025
Nämnd/styrelse			
Kommunfullmäktige	-956	-23	-979
Kommunstyrelsen	-65.215	15.310	-49.905
Valnämnden	-63	3	-60
Överförmyndarnämnden	-901	0	-901
Kommunrevisionen	-840	-6	-846
Samhällsbyggnadsnämnden	-28.445	-16.197	-44.642
Kultur- och utbildningsnämnd	-211.854	-1.490	-213.344
Socialnämnden	-254.045	5.076	-248.969
Summa nämnder och styrelse	-562.319	2.673	-559.646
Finansförvaltningen	563.269	-2.673	560.596
Budgeterat resultat	950	0	950

Budgetjusteringar avser organisatoriska förändringar, kompensation för löneökningar och kapitalkostnader löpande under budgetåret.

Investeringsredovisning

tkr					
Nämnd/styrelse	Utgifter	Inkomster	Netto	Budget	Avvikelse
Samhällsbyggnadsnämnd	-33.371	622	-32.749	-107.459	74.710
Kultur- och utbildningsnämnd	-4.716	0	-4.716	-7.530	2.814
Kommunstyrelse	-43.294	0	-43.294	-33.582	-9.712
Socialnämnd	-1.951	0	-1.951	-7.000	5.049
VA-nämnd	-6.075	0	-6.075	-11.800	5.725
Summa	-89.407	622	-88.785	-167.371	78.586

Av kommunstyrelsens investeringar avser 579 tkr IT-system, vilka redovisningsmässigt hanteras som en förutbetalad kostnad.

Skolprojektet

	Beslut i KF 2021	Tilläggs- budget i KF 2023	Ny total- budget	Utfall 251231	Slutkostnads- prognos inkl ändrings- och tilläggsarbeten	Avvikelse budget- slutkost- nads-prognos	Varav tilläggs- beställ- ningar
Initiala, gemensamma utgifter				1.357	1.357	-1.357	
Ishall	16.550	2.300	18.850	18.001	18.000	850	800
St Perskolan	82.700	6.300	89.200	98.813	99.600	-10.600	6.800
Konstnärlig utsmyckning St Perskolan				582	582	-582	
Konstnärlig utsmyckning Petrus Magni				817	817	-817	
Konstnärlig utsmyckning Centralkök Petrus Magni-skolan	70.080	17.500	87.580	99.745	99.900	-12.320	6.200
Sporthall Petrus Magniskolan				5.956	5.956	-5.956	
Centralkök Katarinaskolan	43.070	5.500	48.570	48.808	48.900	-21	2.215
Katarinaskolan	34.600	0	34.600	26.149	47.000	-12.400	1.331
Gullvivan	5.777	-5.777	0	148	148	-148	
Ny förskola Kungsvalla		51.300	51.300		51.300	0	
Sporthall	25.190	-25.190	0	3.618	3.800	0	
	277.967	55.733	333.700	304.399	377.765	-44.065	17.346
Finansiering via underhållsbudget fastighet Gullvivan		-14.000	-14.000		-14.000		
Totalt	277.967	41.733	319.700	304.399	363.765	-44.065	17.346

Avslutade investeringsprojekt

tkr Nämnd	Budget 2025	Förbrukat 2025	Total budget	Förbrukat totalt	Kvar av totalbudget
Kommunstyrelse					
Utrustning IT-infrastruktur	3.500	2.101	3.500	2.101	1.399
Gemensamma datasystem	1.155	1.008	1.155	1.008	147
Inventarier	64	64	64	64	0
Budget för fördelat nämndprojekt 1000 tkr fördelat till inventarier och gemensamma datasystem					
Samhällsbyggnadsnämnd					
Gatusanering/Gatu och cykelvägar.	3.113	2.140	3.113	2.140	973
Belysning Gatu och cykelvägar	650	582	650	582	68
Lekplatser	100	12	100	12	88
Parkeringar	396	204	396	204	192
Trädåterplantering	200	8	200	8	192
Stadsmiljöförbättringar	171	24	171	24	147
Underhållsåtgärder fastigheter	5.000	5.024	5.000	5.024	-24
Köp av fastigheten Radiatorn 13 (Kommunförrådet)	3.465	3.465	3.465	3.465	0
Rivning Silobyggnader	4.300	3.395	4.300	3.412	888
Övrigt (arkeologikutredning)	0	224	0	224	-224
IT-infrastrukturnät (bredband)	7.609	7.232	7.609	7.232	377
Bilar	340	321	340	321	19
Maskinutrustning *)	3.947	1.456	3.947	1.456	2.491
Kultur- och utbildningsnämnd					
Inventarier	2.000	786	2.000	786	1.214
Socialnämnd					
Inventarier	2.000	751	2.000	751	1.249
Bilar	1.400	596	1.400	596	804
Tekniska hjälpmedel	1.000	454	1.000	454	546
VA-nämnd					
VA-anläggningar	11.800	6.075	11.800	6.075	5.725
Summa	52.210	35.922	52.210	35.939	16.271

Av kommunstyrelsens investeringar avser 579 tkr IT-system, vilka redovisningsmässigt hanteras som förutbetalad kostnad.

*) I denna post fanns budgeterade medel avsatta för inköp av maskinutrustning i samband med övertagande av verksamhet från koncernbolag, dock var utrustningen i sådant skick att kriterier för aktivering ej uppfyllts och viss del har därför belastat driftsresultatet istället. Totalt har utgiften inte överskridit budgeterade medel.

Pågående investeringsprojekt

Nämnd	Budget 2025	Förbrukat 2025	Total budget	Förbrukat totalt	Kvar av totalbudget
Kommunstyrelse					
Renovering skollokaler, nybyggnad centralkök och förskola, fritids- och friluftsjakt*	28.863	40.100	319.700	304.399	15.301
Samhällsbyggnadsnämnd					
Ombyggnad Polishuset	7.500	2.261	7.500	2.261	5.239
Borghamns brandvärn	5.500	700	5.500	700	4.800
Ny brandstation (Cisternen 3)	30.000	1.314	30.000	2.723	27.277
Övriga fastighetsåtgärder	14.618	2.764	19.443	9.157	10.286
Exploatering Karlsfrid	2.941	690	18.000	15.495	2.505
Övrig exploatering	200	396	200	396	-196
Markreserv	6.048	0	6.525	477	6.048
Gång- och cykelväg till Motala	4.348	558	9.500	5.397	4.103
Birgittastranden	1.906	0	1.906	15	1.891
Digitalisering Planverksamhet	71	0	1.000	929	71
Väster om Slottet utvecklingsområde	2.500	0	2.500	0	2.500
Stråket Rödtornet	1.500	0	1.500	0	1.500
Laddstationer	1.036	0	1.036	0	1.036
Kultur- och utbildningsnämnd					
Inventarier skolprojekt	5.530	3.929	5.530	3.929	1.601
Socialnämnd					
E-hälsa Socialförvaltningen	2.600	150	7.876	5.763	2.113
Summa	115.161	52.862	437.716	351.641	86.075

* Se separat redovisning.

Som pågående projekt definieras projekt som inte är avslutade vid utgången av räkenskapsåret och fortsätter kommande år. Årligen återkommande investeringsprojekt, ex. gatusanering, inventarier, datasystem m.m. räknas som avslutade i ovanstående uppställning.

Av de ej utnyttjade investeringsmedlen överförs merparten till 2026.

Särredovisning VA-verksamhet

Resultaträkning VA-verksamhet

tkr	2025	2024
Verksamhetens intäkter	26.391	23.857
Verksamhetens kostnader	-15.243	-14.469
Avskrivningar	-6.771	-6.387
Verksamhetens nettokostnader	4.377	3.001
Finansiella intäkter	0	0
Finansiella kostnader	-4.377	-3.001
Årets resultat	0	0

Balansräkning VA-verksamhet

tkr	2025	2024
Anläggningstillgångar		
Materiella anläggningstillgångar		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	185.776	186.463
Summa anläggningstillgångar	185.776	186.463
Omsättningstillgångar		
Kortfristiga fordringar	6.565	1.454
Summa omsättningstillgångar	6.565	1.454
Summa tillgångar	192.341	187.917
Långfristiga skulder	185.766	186.463
Kortfristiga skulder	4.057	0
Skuld till taxekollektivet	2.518	1.454
Summa kortfristiga skulder	6.575	1.454
Summa skulder	192.341	187.917

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen om kommunal redovisning (2018:597) och rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) vilket bl.a. innebär att:

- Intäkterna redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.
- Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.
- Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.
- Periodisering av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.
- Löner, semesterersättningar och övriga löneförmåner har redovisats enligt kontantmetoden med undantag för eventuella retroaktiva löner enligt löneavtal.
- Värdering av kortfristiga placeringar har skett enligt principen om det lägsta av verkligt värde och anskaffningsvärdet.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelse med andra perioder. Jämförelsestörande poster särredovisas i not till resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och av större belopp. Som jämförelsestörande betraktas bland annat realisationsvinster och realisationsförluster.

Omklassificering av balansposter

Under räkenskapsåret har en omklassificering skett av reservering för kostnader i samband med verksamhetsöverföring och evakueringskostnader i skolreoveringsprojektet. Omklassificeringen har skett från upplupna kostnader till övriga avsättningar och har gjorts för att bättre återspegla postens ekonomiska innebörd och är i linje med Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer. Posten uppgår per 2025-12-31 till 6,8 mnkr och uppgick per 2024-12-31 till 11,8 mnkr. Jämförelsetal för föregående år har inte räknats om.

Särredovisning

Från 2019 bokförs och redovisas VA-verksamheten, som bedrivs i gemensam nämnd med Motala kommun, i kommunens räkenskaper. VA-verksamheten särredovisas för resultaträkningen och för balansräkningen i den mån uppgifter finns tillgängliga i den gemensamma nämnden.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2 Intäkter.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag tas upp som en förutbetalad intäkt och redovisas bland långfristiga skulder och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod enligt RKR R2 Intäkter.

Kostnader

Avskrivningar

Avskrivning av immateriella och materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas månaden efter inköp/färdigställande.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 33, 40, 50, 75 år. En samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp görs. Tillgångstypen skrivs sedan av på den närmast lägre avskrivningstiden. Omprövning av nyttjandeperiod sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt, vilket inte har skett under 2025. Viss vägledning om avskrivningstider fås av RKR:s idéskrift om avskrivningar.

Avskrivningsmetod

I normalfallet tillämpas linjär avskrivning, d.v.s. lika stora nominella belopp varje år.

Lånekostnader

Vadstena kommun tillämpar huvudmetoden enligt rekommendation RKR R7 Finansiella tillgångar och finansiella skulder. Lånekostnader belastar resultatet för den period de hänför sig till. Lånekostnader inräknas inte i tillgångens anskaffningsvärde.

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångarna avsedda för stadigvarande bruk och innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ½ prisbasbelopp (29.400 kronor år 2025) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar.

Leasing

Enligt RKR R5 Redovisning av hyres-/leasingavtal ska leasingavtal klassificeras som finansiella om de ekonomiska fördelar och risker som förknippas med ägandet av objektet i allt väsentligt överförs till leasetagaren. Tillgångar i avtal som är klassificerade som finansiell leasing ska redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att i framtiden betala leasingavgifter redovisas som skuld i balansräkningen. Tillgångarnas värde skrivs av med samma modell och avskrivningstid som om de varit köpta. Betalda leasingavgifter redovisas som amortering och ränta. Framtida minimileaseavgifter beräknas utifrån uppgifter från leasegivaren och anges som en förpliktelse inom linjen. Inga hyres-/leasingavtal har bedömts som finansiella.

Exploateringstillgångar

Exploateringstillgångar redovisas som omsättningstillgång.

Avsättningar

Enligt rekommendation RKR R9 Avsättningar och ansvarsförbindelser, ska en avsättning redovisas i balansräkningen när

- a) en kommun har en befintlig förpliktelse som en följd av en eller flera inträffade händelser,
- b) det är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt
- c) en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS21, version 2025. Pensionsskulden redovisas enligt blandmodellen. Den pensionsskuld som intjänats fr.o.m. 1998 redovisas som en avsättning i balansräkningen. Beräkningarna har utförts av KPA. Den årliga förändringen av pensionsskulden redovisas bland verksamhetens kostnader i resultaträkningen. Den finansiella delen av pensionsskuldökningen redovisas som en finansiell kostnad. Den avgiftsbestämda ålderspensionen (tidigare benämnd individuella delen), inklusive löneskatt, är kostnadsförd och redovisas som en kortfristig skuld då utbetalningen sker i mars året efter. Pensionsåtaganden inklusive löneskatt som uppkommit före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse. Vadstena Fastighets AB har försäkrat hela sitt pensionsåtagande.

Finansiella placeringar avseende pensionsmedel

Enligt rekommendation RKR R10 Pensioner ska förvaltningsberättelsen innehålla upplysningar om pensionsförpliktelser och pensionsmedelsförvaltningen. Finansiella placeringar avseende pensionsmedel ska redovisas. Om pensionsmedel inte finns ska detta anges. Vadstena kommun har inga sådana placeringar. Kommunen tillämpar s.k. återlåning för hela pensionsförpliktelsen.

Pensioner förtroendevalda

Enligt rekommendation RKR R10 Pensioner ska utfästelser om särskild avtalspension redovisas på balansräkningens skuldsida, i allmänhet som avsättning enligt kriterierna i 6 kap. 11 § KRL, annars som skuld. Pensionsförpliktelse till förtroendevalda enligt pensionsreglemente där utbetalning påbörjats ska redovisas som avsättning oavsett när intjänandet skett. Detsamma gäller förpliktelse där man har grund att anta att utbetalning kommer att ske. KPA har beräknat framtida pensionsåtaganden och detta har tillförts kommunens pensionsavsättning och ansvarsförbindelse.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en sammanställd redovisning. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag där kommunen har 100 procents inflytande. Syftet med den sammanställda redovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden. Inom koncernen finns verksamheter som bedrivs i företagsform och som kommunen har ett betydande inflytande i. Ägarandelen i Smånet AB är 25 procent, men bolaget tas inte med i den sammanställda redovisningen då effekten på kommunkoncernens ekonomi inte uppgår till väsentliga belopp.

Den sammanställda redovisningen baseras på kommunens och dotterföretagens balans- och resultaträkningar. Redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att det egna kapital som förvärvats vid anskaffningstillfället har eliminerats. Med proportionell konsolidering menas att om dotterföretagen inte är ägda till 100 procent tas endast ägd andel av räkenskaperna med i redovisningen. Elimineringar har i allt väsentligt gjorts för interna mellanhavanden mellan kommunen och respektive företag. Eventuella periodiseringsdifferenser korrigeras.

Interna redovisningsprinciper**Kapitaltjänstkostnader**

Kapitaltjänstkostnaden utgörs av avskrivningar och intern ränta. Avskrivningen beräknas på tillgångarnas ursprungliga nettoanskaffningsvärde och är linjär, d.v.s. lika stort belopp varje år under nyttjandetiden. Intern ränta beräknas på tillgångarnas bokförda värden. Räntesatsen 2025 var 2,50 procent (2,50 procent 2024).

Personalomkostnadspålägg

I samband med bokföring av lön kostnadsförs personalomkostnader (arbetsgivaravgifter, avtalsförsäkringar och intjänad pensionsrätt). Under 2025 har kalkylerat personalomkostnadspålägg varit 40,24 procent (47,18 procent 2024) enligt rekommendation från Sveriges Kommuner och Regioner.

Del 3 |

NÄMNDERNAS REDOVISNING

Kommunfullmäktige

Ekonomi

Kommunfullmäktige redovisar en negativ budgetavvikelse på 188 tkr. Avvikelsen beror främst på licenskostnader för webbsändning av kommunfullmäktiges sammanträden, vilket inte var budgeterat. Arvodeskostnaderna blev högre än beräknat på grund av ett extra sammanträde under året.

Jämfört med 2024 är det främst kostnader för IT-system relaterade till genomförande och webbsändande av sammanträden som har ökat.

Verksamhet

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ och beslutar i de viktigaste frågorna, både de som definieras i kommunallagen och i frågor som är principiellt viktiga för kommunen. Exempel på principiellt viktiga frågor är beslut om kommunens verksamhet och ekonomi, vilket behandlas genom separata beslut om mål, uppdrag, budget och skattesats, årsredovisning och ansvarsprövning. Fullmäktige fattar även beslut om taxor och avgifter för kommunal verksamhet.

Kommunfullmäktige har 35 mandat.

2025 har varit ett politiskt turbulent år i Vadstena, vilket även har avspeglats vid kommunfullmäktiges sammanträ-

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-1.167	-1.040	-1.120
varav personalkostnader	-747	-716	-748
varav kapitalkostnader	0	0	0
Nettokostnader	-1.167	-1.040	-1.120
Budget	-979	-972	-1.083
Budgetavvikelse	-188	-68	-37

den. Mot slutet av året har det politiska läget stabiliserats. Under 2025 har Kommunfullmäktige fortsatt webbsända kommunfullmäktigemöten och börjat vidareutveckla detta. Under 2026 kommer därför fullmäktiges möten att förses med undertexter, vilket gör dem tillgängliga för fler.

Framtid

2026 är ett valår i Sverige. Det innebär att kommunfullmäktige kommer att bytas ut till sammanträdet i oktober, det vill säga det första efter valet i september. Kommunfullmäktige väljer därefter till nämnder och styrelser.

Mandatfördelning 2022-2026

Moderaterna	11
Socialdemokraterna	8
Konsensus	8
Sverigedemokraterna	3
Vänsterpartiet	2
Centerpartiet	1
Miljöpartiet	1
Kristdemokraterna	1
Totalt	35

I november 2024 sprack dåvarande politiska majoritet med en partisplittring inom socialdemokraterna som följd. I kommunfullmäktige sitter därför 5 ledamöter utan partitillhörighet på socialdemokratiska mandat.

Valnämnd

Ekonomi

Valnämnden redovisar en negativ budgetavvikelse på 37 tkr. Avvikelsen beror på ökade personalkostnader i samband med en ny organisation för valarbetet samt högre kostnader för utbildning inför valet 2026.

Under 2024 genomfördes val till EU-parlamentet.

Verksamhet

2025 har varit ett planerings- och förberedelseår för valnämnden, inför 2026 års val. Nämnden, som utgör den lokala valmyndigheten, har beslutat om valorganisationen för 2026 års val, vilken kommer att innebära att fler kommunanställda engageras som röstmottagare i såväl förtidsröstning som under valhelgen.

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	0	264	0
Kostnader	-97	-732	-4
<i>varav personalkostnader</i>	-86	-676	0
<i>varav kapitalkostnader</i>	0	0	0
Nettokostnader	-97	-468	-4
Budget	-60	-469	10
Budgetavvikelse	-37	1	6

Framtid

Valåret 2026 kommer att innebära ett aktivt år för valnämnden, som är politiskt ansvarig instans för genomförandet av valet på lokal nivå. Ett allmänt val måste vara säkert, rättssäkert och transparent för att bli godkänt och valnämnden ansvarar för både principiella beslut för att möjliggöra detta och för tjänstemannaorganisationen som ska organisera och genomföra valet.

Överförmyndarnämnd

Ekonomi

Överförmyndarnämnden redovisar en mindre negativ avvikelse mot budget på 73 tkr. Avvikelsen beror på ökade kostnader för ärenden där kommunen går in och betalar kostnaden för ställföreträdare. Jämfört med föregående år har kostnaderna för dessa ärenden ökat.

Verksamhet

Från och med 2015 ingår Vadstena kommun i en gemensam överförmyndarnämnd med Mjölby, Motala och Ödeshögs kommuner. Nämnden administreras av Motala kommun där också kansliet är placerat. Från 1 januari 2023 ingår även Boxholms kommun.

Under 2025 har överförmyndarnämnden fortsatt bedriva en stabil och kvalitativ verksamhet. Uppföljning visar att nämndens arbete överensstämmer väl med dess uppdrag och mål.

Tillsyn av gode män och förvaltare är ett av nämndens grunduppdrag, där granskning av årsräkningar är den mest tidskrävande delen. Målet är att slutföra granskning inom sex månader, i linje med Länsstyrelsens ökade krav. Vadstena hade under år 2025 119 ärenden, vilket är en minskning med ett ärende mot föregående år. Vadstenas andel av nämndens totala antal ärenden är 7,0 %, vilket är oförändrat sedan 2024.

Framtiden

Nämnden står inför flera utmaningar, en av de största är att rekrytera ställföreträdare. Det är svårare att hitta ideellt engagerade personer, vilket gör att fler professionella ställföreträdare kanske måste anställas, vilket innebär högre kostnader.

En annan utmaning är den ökade arbetsbelastningen och att ärendena blir mer komplexa. Ohälsa i samhället påverkar, och fler anmälningar sker om behov av gode män eller förvaltare, ofta från socialtjänsten. Det är också svårt att hitta rätt personer med rätt kompetens. Personer med utbildning i juridik, ekonomi eller liknande, gärna med erfarenhet av myndighetsarbete behövs och denna kompetens är eftertraktad på arbetsmarknaden.

Regeringen beslutade 2019 om en översyn av reglerna för gode män och förvaltare. Utredningen Ställföreträdarskap att lita på (SOU 2021:36) lämnade 2021 ett

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	0	0	0
Kostnader	-974	-931	-895
varav kapitalkostnader	-	-	-
varav personalkostnader	-6	-11	-17
Nettokostnader	-974	-931	-895
Budget	-901	-894	-990
Budgetavvikelse	-73	-37	95

betänkande med förslag som syftar till att stärka huvudmannens inflytande och höja kvaliteten inom överförmyndarverksamheten. Om förslagen genomförs innebär det ett utökat beslutsansvar samt ökad informationsplikt för nämnden.

Utökat beslutsansvar

Beslut och utredningar för otvistiga godmanskap föreslås flyttas från tingsrätten till nämnden. Nämnden har redan erfarenhet av dessa ärenden, men den föreslagna överflytten innebär mer omfattande handläggning och utredningsarbete. Det kommer också att kräva betydligt mer kommunikation med huvudmän och ställföreträdare. Cirka 80 % av ärendena som rör ansökan om god man beräknas omfattas av det nya ansvaret, där överförmyndarnämnden ska anordna godmanskap.

Ökad informationsplikt

Huvudmannen ska få tydligare och mer omfattande information, och deras inställning ska alltid beaktas vid beslut. I praktiken innebär det:

Cirka 800 extra utskick, e-post och telefonsamtal per år enbart för årsräkningar.

När andra ärenden som sluträkningar, förteckningar och uttagsansökningar inkluderas, beräknas den externa kommunikationen dubblas då dessa ärenden ska kommuniceras med huvudmannen antingen inför eller efter utförd handläggning.

Eftersom många huvudmän saknar e-post eller telefon, kommer majoriteten av kommunikationen ske via post.

Kommunstyrelse

Ekonomi

Kommunstyrelsens utfall visar en positiv budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Avvikelsen beror främst på högre intäkter inom flera verksamhetsområden, samt lägre kostnader för räddningstjänsten.

Under året har turismverksamheten erhållit ett engångsbidrag för genomfört EU-projekt och näringslivsverksamheten har fått bidrag från BRÅ (Brottförebyggande rådet). Samverkan med Ödeshögs kommun inom turism har resulterat i högre intäkter än budgeterat. Inom enheten för civil beredskap har högre bidrag än budgeterat erhållits, vilket möjliggjort en utökning med en ny tjänst. Nämndens kostnader avviker negativt mot budget, främst på grund av högre arvodeskostnader till följd av fler sammanträden samt högre utfall för fasta arvoden. Inom kansliverksamheten är personalkostnaderna högre än budgeterat och avser genomförd organisationsförändring. Turismverksamheten redovisar en positiv avvikelse avseende personalkostnader, både för tillsvidareanställda och sommarvikarier. Övriga kostnader ligger högre än budgeterat, främst kopplat till arbete med upphandling av nya personalsystem samt till konsulttjänster. Även kostnader för licenser inom IT och informationssäkerhet är högre än budgeterat. Kostnaderna för räddningstjänsten är dock lägre än budgeterat till följd av vakanser under året.

Den första januari 2025 överfördes verksamheterna inom måltid, fastighet, försäkringar och bredband från kommunstyrelsen till samhällsbyggnadsnämnden i samband med en organisationsöversyn inom kommunkoncernen. Vid jämförelse med föregående år finns inte intäkter, personalkostnader och övriga kostnader för dessa verksamheter kvar 2025. För kvarvarande verksamheter har intäkter i form av bidrag till projekt och civil beredskap ökat jämfört med 2024 och de kostnader som främst ökat jämfört med 2024 avser IT och IT-säkerhet.

De investeringar som påbörjats inom skollokalsprojektet slutförs inom kommunstyrelsen.

Verksamhet

Kommunstyrelsen leder, samordnar och följer upp kommunens verksamhet och ekonomi och har också enligt lag uppsiktsplikt över verksamhet som bedrivs i kommunens bolag och i olika samverkansformer. Kommunstyrelsens verksamheter fördelas inom följande avdelningar: ekonomi, HR, kommunikation, turism- och näringsliv, trygghet och säkerhet samt hållbarhet.

Inom ramen för Skolprojektet har renoveringen av Petrus Magni och kommunens nya centralkök, som givits namnet Elena Laurentii, invigts i augusti 2025. Under hösten

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	3.584	25.364	26.079
Kostnader	-53.179	-88.757	-86.900
varav personalkostnader	-23.550	-33.067	-31.001
varav kapitalkostnader	-1.208	-9.400	-8.155
Nettokostnader	-49.595	-63.393	-60.821
Budget	-49.905	-63.752	-61.429
Budgetavvikelse	310	359	608

2025 har renovering av Skolprojektets sista skola, Katari-naskolan, påbörjats.

Under året har ett omfattande utredningsarbete kring kommunens framtida organisering av äldreomsorgen pågått. Frågan om ett nytt vårdboende i kommunen är komplex och välfärden för de äldre i samhället är en fråga som engagerar. Utredningen fortsätter över årsskiftet 2025/2026, med mål att beslut ska kunna fattas innan valet 2026.

En betydande och långsiktig satsning är att höja Vadstena kommuns beredskap inför samhällsstörningar, kris och i värsta fall till och med krig. Kommunens krisorganisation har övat och utbildats vid ett flertal tillfällen under 2025 och såväl förtroendevalda i kommunstyrelsen som förvaltningsrepresentanter har deltagit i regionala utbildningar och konferenser på temat. Det beredskapshöjande arbetet är långsiktigt och kommer att behöva integreras som en självklar del av de ordinarie verksamheterna i kommunen.

Under 2025 har även ett långsiktigt grundläggande arbete pågått inom det personalpolitiska området. HR-avdelningen har utarbetat ett flertal viktiga styrdokument vars gemensamma syfte är att tydliggöra och stärka Vadstena kommun som arbetsgivare. Detta är ett strategiskt mycket viktigt arbete för att skapa så goda förutsättningar som möjligt för kommunen att hantera kompetensförsörjningsutmaningen framöver.

Framtid

Inom kommunstyrelsens verksamheter kommer 2026 att innebära flera större projekt:

- Fortsatt utredning av nytt samordnat vårdboende
- Implementering av nytt personalsystem
- Samordning av kommunens förebyggande och främjande folkhälsoarbete
- Brottsförebyggande arbete med särskilt fokus på välfärdsbrottslighet
- Informationssäkerhetsarbete
- Organisering, utbildning och genomförande av det allmänna valet 2026

Kommunstyrelsens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Näringslivsservice och marknadsföring	Platsutveckling och hållbar turism			Turism- och näringslivsavdelning har under året arrangerat ca 20 företagsbesök för politiken i syfte att stärka den lokala dialogen och kunskapen om näringslivets förutsättningar. I samarbete med Region Östergötland har Vadstena kommuns förutsättningar och analyserats och inriktningar för att stärka och positionera Vadstena kommun som plats för framtida verksamhetsetableringar är under framtagande inom ramen för en etableringsstrategi.
	Näringslivsutveckling enligt näringslivsprogram			Vadstena kommun arbetar sedan flera år målmedvetet med näringslivsutveckling. Regelbundna företagsbesök för kommunledningen är en viktig del i detta. Efter sommaren har kommunen förstärkt personalstyrkan och kompetensen med en näringslivsutvecklare.
Krisberedskap, civilförsvar och krig	Skapa förutsättning för god beredskap			Vadstena kommun har under 2025 arbetat för att tydliggöra och systematisera arbetet med kommunens geografiska områdesansvar, bland annat genom ett krishanteringsråd.
	Verksamheternas beredskap			Kommunen har rekryterat en ny säkerhetssamordnare med särskilt ansvar för kontinuitetsplaneringen i verksamheterna.
Hållbarhet	Lokala demokratin			Vadstena kommun webbsänder kommunfullmäktiges sammanträden och under slutet av 2025 har sändningarna försetts med undertexter som uppfyller tillgänglighetskraven. På så sätt kan sändningarna sparas längre än 14 dagar och allmänheten kan ta del av fullmäktiges möten och beslut "on demand".
	Samordna och utveckla folkhälsoarbetet			En kommunövergripande grupp för samordning av kommunens förebyggande och främjande folkhälsoarbete har bildats.
	Samordna och utveckla det övergripande hållbarhetsarbetet			Hållbarhets- och utredningsavdelningen samordnar kommunens hållbarhetsarbete, med bland annat de årligen återkommande aktiviteterna Earth Week och Regnbågsveckan vilka båda genomförts enligt plan 2025.

Kommunstyrelsens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Information och kommunikation	Uppnå kommunikationspolicyns mål och inriktning för kommunikationsarbetet			Under 2025 har bland annat tre nummer av Hemma i Vadstena publicerats, förbättringsarbete med intern och externwebben påbörjats och slutförts samt tillgänglighet kring webbsändningar förstärkts.
Personalpolitik och personalansvar	Säkra den framtida kompetensförsörjningen			Ett förslag till organisationsförändring för att stärka kommunens rekryteringsarbete är framtaget.
Digitalisering och informationssäkerhet	Informationssäkerhet			En utbildning i digitalisering inom offentlig sektor (LiU & Linköpings Science Park) har genomförts med första kullen och en ny grupp anställda är anmälda inför 2026. Ett informationssäkerhetsråd är tillsatt för att ta tillvara på kunskaper från kursen och hantera interna utvecklingsfrågor.
	Digitalisering och AI			Ett arbete pågår med att strukturera och formalisera formerna för samverkan inom IT och digitalisering. Detta arbete sker i samverkan med Mjölby kommun.
Ekonomi	Resursfördelningsmodell anpassad efter styrmodell			Ett arbete har påbörjats med att utveckla kommunens resursfördelningsmodell. Arbetet har inletts med en analys och utvärdering av befintlig modell samt omvärldsbevakning i förhållande till andra kommuner.
Avfall	Införa fungerande källsortering i samtliga kommunala verksamheter			Ansvar för källsortering har övergått till samhällsbyggnadsnämnden

Kommunstyrelsens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
Skolprojektet	Genomförande av skolprojektet		6 september 2025 återinvigdes Petrus Magni skola efter en totalrenovering. Samma datum invigdes kommunens nya centralkök, Elena Laurentii, vilket ska förse två skolor samt äldreomsorgen med mat. I augusti 2025 påbörjades renoveringen av kommunens sista skola inom Skolprojektet, Katarinaskolan. Skolan kommer att vara färdigrenoverad och klar för inflytt vid årsskiftet 2026/2027.
Levande stadskärna	Vandringstråket i Vadstena		Centrumsamverkan anses nu vara etablerad och har under 2025 arbetat för en QM certifiering (quality mark), en kvalitetssäkring av samverkan som utfärdas av Svenska Stadskärnor. Under 2025 har antalet lokala evenemang ökat, vilket är glädjande men som också fordrar mer tid för samordning från kommunen. Evenemang och kampanjer för att stimulera handeln i Vadstena har pågått under hela 2025.
	Nya parkeringar samt laddinfrastruktur för elfordon		Uppdraget rapporteras under samhällsbyggnadsnämnden.
Bostadsbyggande och befolkningstillväxt	Solcellsanläggningar		Samhällsbyggnadsförvaltningen har utrett möjligheterna för storskaliga solcellsparker inom kommunen, men har inte hittat lämplig mark för detta. Ett handläggarsstöd har dock utarbetats för att hantera ansökningar om privata och småskaliga solcellsanläggningar i Vadstenas innerstad.
	Energieffektivisering		Under 2025 togs en ny kommunal solcellsanläggning i drift i samband med att det nya centralköket Elena Laurentii invigdes. Möjligheter att placera solceller på lämpliga kommunala byggnader har utretts.
	Utveckling av Birgittaområdet		Samhällsbyggnadsförvaltningen har under 2025 utrett frågan om framtida utveckling och kommunala behov i Birgittaområdet. Utredningen presenteras i början av 2026.
	Nybyggnation av bostäder i Rogslösa		Uppdraget rapporteras under samhällsbyggnadsnämnden.
Översiktsplan	Utveckla hamnområdet		Under 2025 har den gamla spannmålssilon i hamnområdet rivits och tillfälligt ersatts av en parkeringsplats.
	Översiktsplan		Arbetet med en ny översiktsplan har pågått under hela 2025. Ny lagstiftning och pågående utvecklingsprocesser i kommunen har försenat översiktsplanens antagande, men en förnyad granskning utlystes strax innan årsskiftet 2025/2026. Planerat antagande under våren 2026.
Hållbar infrastruktur	Återvunnet och återbrukat material i verksamheterna		Inom Vadstena kommun pågår arbete med återvunnet och återbrukat material på olika sätt. Inom kommunens förskolor arbetar man med återbruk sedan flera år, på senare år också i samverkan med livsmedelshandeln. Den kommunala fritidsboden är ytterligare ett exempel på återbrukat material som tillgängliggörs allmänheten. Inom socialnämndens verksamhetsområde bidrar Ekens verksamhet till detta arbete genom att renovera och bygga om möbler. Inom skolprojektet återbrukas så mycket material och utrustning som möjligt i de olika skolrenoveringarna.

Kommunstyrelsens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
	Tycklinge udde ska utvecklas till ett naturreservat och friluftsområde		Naturvårdsverket har fått förändrade budgetförutsättningar under denna mandatperiod, vilket har inneburit att bidrag till lokala naturvårdssatsningar (LONA-bidrag) har sänkts kraftigt eller helt tagits bort. Detta har gjort att utvecklingen av Tycklinge udde till ett naturreservat inte varit möjlig att driva sedan 2023.
Särskilt boende för äldre samt trygghetsboende	Utredning av trygghetsboende och särskilt anpassade bostäder för äldre		Utredning av framtida organisering av Vadstena kommuns äldreomsorg har pågått under hela 2025. En utredning med fokus på vård- och omsorgsbehov, verksamhetsbehov, demografi och kompetensförsörjning överlämnades till politiken i september 2025. Kommunfullmäktige fattade i juni 2025 beslut om att Vadstena fastighets AB ska bygga ett nytt trygghetsboende (det andra i Vadstena kommun) omfattande 35 lägenheter i området Karlsfrid.
Vårdcentral	Vårdcentral		I juni 2025 tecknade Vadstena kommun och Region Östergötland en avsiktsförklaring om att samordna sina behov av verksamhetslokaler för vårdcentral, folktandvård samt vårdboende.
Förebyggande arbete och insatser för en god folkhälsa	Träffpunkter för äldre		
Goda förutsättningar för näringsliv och turism	Näringslivsprogram		Näringslivsfrämjande arbete är sedan näringslivsprogrammet antagande en del av grunduppdraget för kommunens hela organisation.
	NKI- mätningar och företagsservice		NKI-mätningar (nöjd kundindex) genomförs årligen. Uppdraget betraktas som slutfört och övergår i grunduppdrag.
	Samordna och samverka för att förstärka turistdestinationen		Samverkan kring turisinformation med Ödeshögs kommun har fallit väl ut och avtalet förlängts med tre år. Antalet utländska turister, framförallt från Tyskland, ökade markant under 2025. Vadstena kommuns samordningsfunktion är nu väletablerad och uppdraget anses därför utfört och övergår till grunduppdrag.
	Samverkan med näringslivet ang. kompetensförsörjning		Under 2025 har Region Östergötland övertagit ansvaret för samordningen av kompetensförsörjningen, vilket gör att uppdraget i kommunal regi klarmarkeras 2025.
	Platsutveckling, planering och skyltning		Under 2025 har möjligheten att turistskylla vägen mellan Vadstena och Ödeshög utretts. Efter ett flerårigt arbete har även ett avtal undertecknats mellan Vadstena kommun och Järnvägsföreningen i Vadstena gällande föreningens verksamhet kring stationsområdet i Vadstena.
Kulturarv	Kulturarv		
Kommunen som arbetsgivare	Kartläggning arbetsmiljö		En pulsmätning avseende arbetsmiljö har genomförts i slutet av 2025 och materialet ska nu analyseras.
	Innovativ arbetsgivare		Under 2025 har ett flertal styrdokument utarbetats, vilka samtliga syftar till att stärka Vadstena kommun som arbetsgivare. Exempel på detta är en HR-strategi, ett nytt flexitidsavtal samt policy för bland rekrytering och riktlinje för bakgrundskontroll.

Kommunstyrelsens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
Beredskap och civilt försvar	Beredskap och civilt försvar		Beredskap och civilt försvar har varit ett lokalt politiskt uppdrag under mandatperioden. På grund av omvärldsläget har kommunens ansvar och arbete med detta utökats och utvecklats kraftigt under 2025. Beredskap och civilt försvar kommer att behöva vara ett prioriterat område för samtliga kommunala verksamheter under lång tid framöver, varpå det lokala politiska uppdraget föreslås klarmarkeras 2025 och arbetet övergå till grunduppdrag.
Samverkan med civilsamhället	Dialog med byråd och motsvarande		Ett samverkansforum - Landsbygdsrådet - är etablerat och denna verksamhet övergår till grunduppdrag.

Samhällsbyggnadsnämnd

Ekonomi

Samhällsbyggnadsnämndens utfall visar en positiv budgetavvikelse på 1,0 mnkr.

Utfallet för verksamheten inom plan- och bygglov visar 0,4 mnkr lägre nettokostnad än budgeterat, vilket hänförs till vakant tjänst samt högre bygglovsintäkter. Dock är intäkterna lägre än budgeterat för planarbeten och nedskrivning har skett av immateriella tillgångar. Resterande positiva budgetavvikelse på 0,6 mnkr är fördelad mellan verksamheterna miljö och hälsa, hamn samt fastighet inklusive lokalvård med lika stora delar.

Samhällsbyggnadsnämndens nettokostnad har ökat med 15,0 mnkr jämfört med föregående år vilket främst beror på nämndens övertagande av verksamheterna fastighet, lokalvård, måltid, bredband, vaktmästeri och försäkringar. Detta är även den största orsaken till att intäkterna ökat med 55,0 mnkr, då stor del av de övertagna verksamheterna faktureras övriga nämnder inom kommunen. Kostnaderna har ökat med 66,1 mnkr och även här avser största delen av ökningen överflyttade verksamheter. Det påverkar samtliga kostnadsslag såsom personalkostnader, kapitalkostnader samt övriga kostnader. Resterande kostnadsökning kan främst hänföras till personalkostnader på grund av löneökningar, dock till lägre personalomkostnader än föregående år. Under året har försäljning av exploateringsfastigheter genererat en intäkt på 4,8 mnkr men också motsvarande kostnad. Detta utgör en skillnad från föregående år då försäljning av exploateringsfastigheter var 0 mnkr. År 2025 är även första året som verksamheten inom miljö och hälsa köps av Motala kommun, vilket gör att intäkter uteblev med 1,5 mnkr och att kostnaderna blev 1,9 mnkr lägre.

Strategisk planering

Verksamhet

Övergripande

Samhällsbyggnadsförvaltningens övergripande uppdrag är att möjliggöra en växande befolkning, bidra till en hållbar utveckling och skapa trygga och attraktiva miljöer för våra medborgare, företagare och besökare.

Sedan 1 januari 2025 innefattar nämndens ansvarsområden plan och bygglov, mark och exploatering, gata och park, naturvård, miljö och hälsa, fastighetsförvaltning och lokalplanering, lokalvård, måltid, bredband, försäkringar, skötsel av kommunens bilar och vaktmästarservice.

Plan och bygglov

Under våren antogs ett nytt bostadsförsörjningsprogram samt ett kommunomfattande kulturmiljöprogram. För-

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	60.347	9.302	7.767
Kostnader	-104.002	-37.905	-34.218
varav personalkostnader	-36.166	-16.113	-14.648
varav kapitalkostnader	-19.015	-9.421	-7.395
Nettokostnader	-43.655	-28.603	-26.451
Budget	-44.643	-29.476	-26.615
Budgetavvikelse	988	873	164

Utfall 2024 påverkas av tomtförsäljning 4,8 mnkr vilket är bokfört som en kostnad och intäkt. Nettoutfallet påverkas inte av detta.*

djupade diskussioner med länsstyrelsen om översiktsplaneförslaget och detaljplanen för Norra Kvissberg har fortgått. Översiktsplanen som lägger grunden för framtida planläggning, lov- och tillståndsgivning har därför behövt avvakta planering kring Norra Kvissberg. Detaljplanen för Norra Kvissberg, som möjliggör blandade bostäder, vårdboende och ny förskola, antogs under sommaren. Översiktsplaneförslaget har under hösten bearbetats och skickades ut på en sista remiss i december. Under året har även arbete fortgått med detaljplan Cisternen, som möjliggör en ny brandstation i Kvarnbackens industriområde samt detaljplanerna Tegelbruket och Arbetaren vilka syftar till att tillskapa fler bostäder. Inflödet av bygglovsärenden har fortsatt varit lågt. Positivt är att några större ärenden har inkommit och beviljats, bland annat för nytt trygghetsboende i Karlsfrid samt för ett nytt flerbostadshus i Susenborgshagen. En ny plan- och bygglagstiftning trädde i kraft 1 december vilken har inneburit en hel del förändringar och anpassningar vilka främst berör bygglovsverksamheten.

Fastighet och exploatering

I takt med att detaljplaner för bostäder och verksamheter blir antagna har fastighets- och exploateringsavdelningen ansvar för att bygga nödvändig infrastruktur, som gata, belysning och markavvattning. Avdelningen har fortsatt fokus på arbete med att säkra trafikmiljöer, kostnadseffektiv belysning, skötsel och underhåll av parker och gator samt återplantering av träd. I utbyggnadsområdet Karlsfrid har byggnation påbörjats av 20 bostadsrätter i småhusform. Silon i hamnen har rivits och platsen har iordningsställts för parkering. Projektering och upphandling av en ny brandstation i Vadstena samt ett nytt garage för brandvärdet i Borghamn har genomförts. En ombyggnation av Råd & Stöds lokaler har påbörjats. Kommunens bredbandsprojekt med stöd från PTS, som påbörjades 2022, har avslutats. Strax över 100 byggnader har nu möjlighet att ansluta sig till fibernätet till fast kostnad. Under projektet har ca 40 byggnader beställt och erhållit inkoppling av fiber.

Måltid och lokalvård

Inom måltid har flera viktiga projekt som syftar till att utveckla och förbättra verksamheten genomförts. Under 2025 skedde inflyttning till det nya centralköket Elena Laurentii, vilket markerar en viktig milstolpe i arbetet med att effektivisera och kvalitetssäkra måltidstillgången för invånarna. Leverans av kyllda matlådor med lång hållbarhet till ordinärt boende startade också under året. Från och med maj har befintligt måltidssamarbete mellan Vadstena och Boxholm utökats till att innefatta även Ödeshög. En biträdande måltidschef har rekryterats som börjar 2026.

Lokalvården utför verksamhet i alla kommunens fastigheter. Tydliga rutinbeskrivningar kring vad som ingår i lokalvårdens uppdrag och vad som kommer an på verksamheterna att utföra har tagits fram och implementerats.

Miljö och hälsa

I november 2024 beslutade kommunfullmäktige om samverkan på förvaltningsnivå med Motala kommun med start 1 januari 2025. Miljö och hälsa arbetar med tillsynskontroller utefter beslutad tillsynsplan för miljöskydd, hälsoskydd och livsmedel. Fokus under året har legat på att utveckla vår samverkan mellan Vadstena och Motala inom miljö och hälsa.

Framtid

- Översiktsplanen förväntas kunna antas under våren 2026.
- Ett antal detaljplaneprojekt kommer färdigställas/påbörjas under kommande år, bland annat för Tegelbruket (bostäder), Arbetaren (bostäder), Vårdshuset (Starby hotell och spa) och Konvaljen (Slottsgården hotell och restaurang).
- En lokaliseringsstudie för ett nytt vårdboende ska tas fram.
- Byggnation av en ny brandstation i Vadstena påbörjas samt byggnation för ett brandvärn i Borghamn ska färdigställas.
- Ombyggnation av Polisens samt Råd & Stöds lokaler ska färdigställas.
- Gång- och cykelvägen mellan Vadstena och Motala kommer att färdigställas.
- Fortsatta investeringar i fibernätet och noder planeras även kommande år.
- Samverkan inom måltid mellan Vadstena, Boxholm och Ödeshög fortsätter. Uppdrag har getts om att fortsatt utreda hur en gemensam måltidsorganisation kan fördjupas. Målet med samverkan är bland annat stärkt beredskap och att klara framtida kompetensförsörjning.
- Inom måltid kommer en grossistupphandling med fortsatt fokus på svenskt och närproducerat att göras.
- Inom miljö och hälsa kommer verksamheten arbeta vidare utifrån beslutad tillsynsplan.

Samhällsbyggnadsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Mark och exploatering	Attrahera byggherrar			Det finns flera verksamma exploatörer/byggherrar i Vadstena med pågående projekt. Kommunen har genom markanvisningar i området Karlsfrid även fått nya exploatörer/byggherrar att etableras.
Planering och drift av infrastruktur och offentliga miljöer som kommunen ansvarar för.	Trygga och attraktiva offentliga miljöer			Arbeten med säkra trafikmiljöer, bland annat cykelvägar, belysning och gatukorsningar har fortgått. Drift av allmänna platser som gator, torg och allmänna platser håller hög standard. Kommunen har i SKR:s undersökning Kritik på teknik, som 500 slumpvalda kommuninvånare har svarat på, högst resultat i Sverige av alla deltagande kommuner.
Måltidsproduktion och måltidsverksamhet	Uppnå Östergötlands livsmedelsstrategi 1			Vadstena kommun når Östergötlands livsmedelsstrategi gällande 60% svenska råvaror respektive 30% närproducerade råvaror (dock ej avseende frysta sådana).
	Minska matsvinn			Måltidsenheten arbetar aktivt med svinnreducering men har inte nått ända fram ännu. Störst utmaning återfinns för närvarande inom äldreomsorgen.
	Måltidspolicy			Måltidspolicy framtagen och politiskt beslutad och kommunens verksamheter arbetar nu för att anpassa sig efter detta.
Näringslivsservice och marknadsföring	Näringslivsutveckling enligt näringslivsprogram			Implementering av näringslivsprogrammet i förvaltningens dagliga arbete fortgår. I samarbete med Region Östergötland har Vadstena kommuns förutsättningar analyserats och inriktningar för att stärka och positionera Vadstena kommun som plats för framtida verksamhetsetableringar är under framtagande inom ramen för en etableringsstrategi.
Bygglövsverksamhet och strandskyddsdispenser samt tillsyn.	Korrekt, rättssäker och effektiv myndighetsutövning			Då antalet inkommande ärenden minskat på grund av pågående lågkonjunktur har större fokus legat på tillsynsärenden. NKI-resultatet för 2025 ger indexet 75 (høgt), men är en minskning jämfört med föregående år. En ny plan- och bygglagstiftning trädde i kraft 1 december vilken har inneburit en hel del förändringar och anpassningar vilka främst berör bygglövsverksamheten.

Samhällsbyggnadsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Detaljplanering	God planberedskap för attraktiva boenden			Detaljplan för norra Kvissberg har färdigställts under året. Planarbete pågår för Tegelbruket samt för Arbetaren 8.
	God planberedskap för verksamheter, handel och service			Detaljplan för ny brandstation har antagits under året. Planberedskapen anses vara god då ledig mark för verksamheter finns både i Vadstena stad samt i Borghamn.
Miljö- hälsoskydd- samt livsmedelstillsyn	Korrekt, rättssäker och effektiv myndighetsutövning			Samverkan inleddes med Motala kommun 1 januari 2025. Syftet med samverkan är att minska sårbarheten och öka kompetensförsörjningen. NKI för 2025 ligger på 64 (godkänt) för miljö och 78 (högt) för livsmedel vilket är en liten sänkning jämfört med föregående år.
	Erbjuda småhus- tomter			Kommunen kan i dagsläget erbjuda småhus- tomter i området Karlsfrid i Vadstena samt i Rogslösa.
	Marknadsföra lediga tomter			Marknadsföring av kommunala småhus- tomter sker främst genom information till tomtkön, på infocenter, skyltar och på hemsida. Marknadsföring av mark för verksamheter sker genom information på hemsida samt genom objektvision.
Hållbar utveckling	Långsiktigt hållbar miljö			Pågående arbete med ny översiktsplan syftar till att skapa en bättre förutsättning för en hållbar utveckling. Miljöavdelningen har fortsatt att inventera avlopp för att minska på föroreningar. Vid nybyggnation eller renoveringar nyttjar förvaltningen återbrukat material när så är möjligt
Fastigheter	Långsiktig plan för drift och underhåll			En långsiktig underhållsplan för kommunens fastigheter har tagits fram och redovisats för nämnden under året.
Lokalvård				Ej utvärderad då målbild saknas. Lokalvården utför verksamhet i alla kommunens fastigheter. Tydliga rutinbeskrivningar kring vad som ingår i lokalvårdens uppdrag och vad som kommer an på verksamheterna att utföra har tagits fram och implementerats.

Samhällsbyggnadsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Kartverksamhet/GIS		○	—	Ej utvärderad då målbild saknas. Användningsområden för geografiska informationssystem (GIS) fortsätter utvidgas i samband med en ökad digitaliseringsgrad i den kommunala verksamheten, som följer den nationella trenden. GIS- och geodataverksamheten har fortsatt utvecklats under 2025, bland annat har kommunens externa kartportal uppgraderats.
Naturvård		○	—	Ej utvärderad då målbild saknas. Förvaltningen ansvarar för drift och skötsel av kommunens mark. Dialog har förts med naturskyddsföreningen under året om möjlighet att upplåta mark för en skogsträdgård vid Skinnarängen i Vadstena vilket förvaltningen har ställt sig positiv till.

Samhällsbyggnadsnämndens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
Levande stadskärna	Vandringstråket i Vadstena		Centrumsamverkan anses nu vara etablerad och har under 2025 arbetat för en QM certifiering (quality mark), en kvalitetssäkring av samverkan som utfärdas av Svenska Stadskärnor. SFV har satt upp nya skyltar under våren 2025. Tillgänglighetsanpassning av förlängningen av Storgatan, som blir en del i att förstärka stråket, är planerad att genomföras under våren 2026.
	Nya parkeringar samt laddinfrastruktur för elfordon		Arbete pågår med utveckling av hamnområdet i enlighet med antagen hamnvision. I och med att silon har rivits har nya parkeringsplatser möjliggjorts som sammantaget med tidigare tillkommande parkeringar på Skänningegatan, Borgmästaregatan och Arkivgatan uppnår uppdraget om 100 nya parkeringsplatser. En privat entreprenör har getts nyttjanderätt vid Kungsvalla för att möjliggöra nya el-laddplatser.
Bostadsbyggande och befolkningstillväxt	Solcellsanläggningar		Samhällsbyggnadsförvaltningen har utrett möjligheterna för storskaliga solcellsparker inom kommunen, men har inte hittat lämplig mark för detta. Ett handläggarsöd har dock utarbetats för att hantera ansökningar om privata och småskaliga solcellsanläggningar i Vadstenas innerstad. Nya centralköket Elena Laurentii har färdigställt under våren 2025 med en solcellsanläggning på taket.
	Utveckling av Birgittaområdet		Ett förvaltningsövergripande arbete kring långsiktigt behov och nyttjande av lokaler har påbörjats. Då lokalerna de närmaste åren kommer att användas som evakueringslokaler för mellanstadieskolan när den renoveras, blir det först under 2027 som lokalerna och området kan iordningställas för andra kommunala verksamheter eller försälas till externa intressenter. En delredovisning av uppdraget gavs till KS och SBN i oktober.
	Utredning av större byggrätter på tomter i Borghamn		En utredning kring förutsättningarna för att möjliggöra större tomträtter i Borghamn har påbörjats.
	Skötselplaner utanför planlagt område		Röjning och avverkning av igenvuxna skogspartier i Borghamn genomfördes 2024. Iordningsställande av betesmark vid Klosterstadtorp strax utanför Vadstena har skett och en skötselplan har tagits fram som en naturvårdsåtgärd. Dialog har förts med naturskyddsföreningen om möjlighet att anlägga en skogsträdgård vid Skinnarängen i Vadstena.
	Blandade upplåtelseformer		I området Karlsfrid finns möjligheter för en blandad bebyggelse. Markanvisning har skett och exploatörer har påbörjat byggnation av 20 bostadsrätter i småhusform. VFAB har fått markanvisning och planerar att bygga trygghetsbostäder i hyresrättsform i området. Tilldelning av tre villatomter har skett till tomtkön. Även i utbyggnadsområdet Norra Kvissberg finns förutsättningar för olika typer av upplåtelseformer och bostadstyper.
	Nybyggnation av bostäder i Rogslösa		Ledig byggklar tomt i Rogslösa har identifierats. Information om tomten och erbjudande har getts till personerna i tomtkön.
Översiktsplan	Byggnation i Nässja och Borghamn		Möjligheter för byggnation i Nässja och Borghamn ses över inom ramen för ny översiktsplan som förväntas antas under våren 2026.

Samhällsbyggnadsnämndens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
Översiktsplan	Utveckla hamnområdet		Arbete pågår med utveckling av hamnen i enlighet med antagen hamnvision. Under 2025 har den gamla spannmålssilon i hamnområdet rivits och tillfälligt ersatts av en parkeringsplats. Utredning kring ny servicebyggnad inom hamnområdet pågår. Planbesked har beviljats för utveckling av hotellverksamhet. Dialog förs med båtklubbarna om föreningsdrift. Dialog förs även med SFV om utveckling av området.
	Översiktsplan		Arbetet med en ny översiktsplan har pågått under hela 2025. Ny lagstiftning och pågående utvecklingsprocesser i kommunen har försenat översiktsplanens antagande, men en förnyad granskning utlystes strax innan årsskiftet 2025/2026. Planerat antagande under våren 2026.
Hållbar infrastruktur	Återvunnet och återbrukat material i verksamheterna		Vid silorivningen har det material som gått att återbruka återanvänts. Vid nybyggnation eller renoveringar nyttjar förvaltningen återbrukat material när så är möjligt.
	Tycklinge udde ska utvecklas till ett naturreservat och friluftsområde		Tycklinge udde är ett attraktivt friluftsområde som kommunen värnar om. En skötselplan finns framtagen för området. Det finns dock inga budgetmedel och inte heller några LONA-bidrag (lokala naturvårdssatsningar) att söka för att utveckla området till ett naturreservat. Detta har gjort att utvecklingen av Tycklinge udde till ett naturreservat inte varit möjlig att driva sedan 2023.
Särskilt boende för äldre samt trygghetsboende	Utredning av trygghetsboende och särskilt anpassade bostäder för äldre		Samhällsbyggnadsförvaltningen deltar aktivt i VFAB:s pågående arbete med nytt trygghetsboende samt i kommunens utredning kring behov av nytt särskilt boende.
Vårdcentral	Vårdcentral		I juni 2025 tecknade Vadstena kommun och Region Östergötland en avsiktsförklaring om att samordna sina behov av verksamhetslokaler för vårdcentral, folktandvård samt vårdboende.
Goda förutsättningar för kulturliv, fritid- och friluftsliv	Kommunala lokaler ska samnyttjas		Samhällsbyggnadsnämnden har sedan årsskiftet övertagit ansvaret för de kommunala fastigheterna från kommunstyrelsen. Arbete har satts igång för att identifiera utvecklingsmöjligheter inom Birgittaområdet på kort och lång sikt. Kommunen har flera fastigheter som nyttjas av både föreningar, företag och av de kommunala verksamheterna.
Goda förutsättningar för näringsliv och turism	NKI-mätningar och företagsservice		NKI-mätningar (nöjd kundindex) genomförs årligen inom miljö och hälsa samt bygglov. Uppdraget betraktas som slutfört och övergår i grunduppdrag.
	Samordna och samverka för att förstärka turistdestinationen		KS är sammankallande. Vadstena kommuns samordningsfunktion är nu väletablerad och uppdraget anses därför utfört och övergår till grunduppdrag.

Samhällsbyggnadsnämndens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
	Platsutveckling, planering och skyltning		KS förvaltning har sammankallat en skyltgrupp där förvaltningen deltagit i arbete med kartläggning och sammanställning av nuläge och behov som utgör underlag för kommande arbete. När silon rivits och platsen ska utvecklas har behov identifierats av att komplettera med nya hänvisnings- samt informationsskyltar då området kommer utgöra en entré till stadskärnan. Efter ett flerårigt arbete har även ett avtal undertecknats mellan Vadstena kommun och Järnvägsföreningen i Vadstena gällande föreningens verksamhet kring stationsområdet i Vadstena.
Kulturarv	Kulturarv		Ett nytt kulturmiljöprogram är framtaget och beslutat. Tre dialogmöten på landsbygden är genomförda. En särskild broschyr om kulturvärden på landsbygden har tagits fram till dialogmötena. Kulturmiljöprogrammet har tryckts upp i sin helhet med bidragsmedel av länsstyrelsen.

Kultur- och utbildningsnämnd

Ekonomi

Kultur- och utbildningsnämndens utfall visar en positiv budgetavvikelse på 0,2 mnkr.

En positiv utveckling ses gällande nämndens intäkter som är 6,5 mnkr högre än budget. Utökade statsbidrag till grundskola med 3,6 mnkr avseende personalförstärkan- de medel, akutskolor och fysiska läromedel är den främsta orsaken. Även verksamhetsområde kultur och fritid ser ökande statsbidrag och intäkter. Kultur och utbildningsnämndens personalkostnader är 3,9 mnkr högre än budget. Detta som en konsekvens av ökande statsbidrag inom grundskola, då stor andel är avsedda att användas till utökning av personal. Även personalkostnader inom ledningsfunktion är högre än budget, 0,7 mnkr. Kostnader för köp av utbildningsplatser uppnår inte budgetnivå då färre platser köpts inom grundskola och förskola men den positiva avvikelsen på 1,1 mnkr minskas av högre kostnader för vuxenutbildning. I övrigt ses höga kostnader för etablering av skolbibliotek, inköp av fysiska läro- medel kopplade till statsbidrag och inköp av datorer till personal.

Kultur- och utbildningsnämndens nettokostnad har ökat med 1,6 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna har ökat med 4,0 mnkr samtidigt som intäkterna har ökat med 2,4 mnkr. Intäktsökningen avser främst riktade statsbidrag till grundskolan men även högre intäkter kopplade till simhall och ishall. Projektfinansiering inom arbetsmarknadsåtgärder samt vuxenutbildning minskar dock, vilket minskat intäktsökningen. Den största kostnadsökning avser kapitalkostnader och avser renoveringar av grundskolans lokaler, 3,9 mnkr, inom ramen för skolprojektet. Personalkostnaderna har minskat med 3,1 mnkr vilket främst beror på att personalomkostnaderna är lägre, men även på att verksamhet avseende vaktmästare har flyttats till samhällsbyggnadsnämnden. Övriga kostnader ökar på grund av högre fastighetskostnader, måltidskostnader, uppstartskostnader för skolbibliotek samt större inköp av personaldatorer.

Strategisk planering

Verksamhet

Under året har verksamheterna inom utbildning, integration, kultur och fritid haft fokus på kvalitet, likvärdighet och förebyggande arbete. Samverkan har stärkts både internt och regionalt för att öka tillgänglighet, trygghet och långsiktig hållbarhet.

Familjecentral och förskola

Familjecentralen har haft en stabil verksamhet med i genomsnitt cirka 20 familjer per tillfälle. Föräldrastödspro-

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	31.700	29.344	32.276
Kostnader	-244.878	-240.880	-230.932
varav personalkostnader	-122.708	-125.869	-121.117
varav kapitalkostnader	-21.590	-17.703	-10.101
Nettokostnader	-213.178	-211.536	-198.656
Budget	-213.344	-211.712	-198.680
Budgetavvikelse	167	176	24

grammet ABC har genomförts i samverkan med förskola och familjemottagning och bidragit till tidiga, förebyggande insatser.

Förskolan har fortsatt haft fokus på samverkan vid övergång till förskoleklass samt förebyggande dialog med vårdnadshavare. Arbetet har präglats av måltidspedagogik, rörelse och lek samt ett processinriktat arbetssätt för att stärka barns språk, självkänsla och trygghet.

Grundskola

Grundskolan har haft fokus på trygghet, närvaro och måluppfyllelse i samband med omfattande lokalförändringar. Vid Petrus Magni skola färdigställdes renoveringen och det närvarofrämjande arbetet har stärkts genom ny socialpedagogisk funktion och ökad samverkan med fritidsverksamheten. Insatser för att förebygga psykisk ohälsa har utvecklats och lovskola har riktats till elever i årskurs nio.

Katarinaskolan har arbetat för trygghet och stabilitet under evakuering till tillfälliga lokaler, med fortsatt utveckling av pedagogiska lärmiljöer. Sankt Persskolan har haft ett helhetsperspektiv med fokus på grundläggande färdigheter, språkutveckling och trygg lärmiljö.

Skolbibliotek har etablerats inom grundskolan och beslut har fattats om införande av skolsociala team i samverkan med socialförvaltningen.

Gymnasieskola

Kommunen bedriver ingen gymnasieutbildning i egen regi utan deltar i regional samverkan. Arbetet har stärkts i linje med förändringar i skollagen kring gemensam planering och dimensionering, i syfte att möta arbetsmarknads behov och öka kostnadseffektiviteten.

Kommunalt aktivitetsansvar

Arbetet har utvecklats genom stärkt samverkan mellan arbetsmarknadsfunktioner och studie- och yrkesvägledning. En gemensam öppen mottagning har införts för ökad tillgänglighet. Kommunen deltar även i regionalt samarbete för erfarenhetsutbyte och kvalitetsutveckling.

Vuxenutbildning och integration

Vuxenutbildningen bedrivs i samverkan med andra kommuner och anpassas efter arbetsmarknadens behov. Antalet studerande har minskat, främst till följd av minskat

mottagande av nyanlända. Samverkan med Motala kommun har fungerat väl och bidragit till god kvalitet. Totalt nio personer har tagits emot inom flyktingmottagandet. Utmaningar kvarstår för personer utan folkbokföring.

Central elevhälsa

Under 2025 har Centrala elevhälsan vidareutvecklats genom att en utbildningskatalog tagits fram som tydliggör elevhälsans insatser för skolor, elever och vårdnadshavare. Arbetet har även stärkts genom genomförd HBTQI-diplomerering, införande av nationell patientöversikt inom den medicinska elevhälsan samt kompetensutveckling för skolkuratorer.

Det förebyggande arbetet har utvecklats genom gemensamt årshjul och ökad samverkan med socialtjänsten. Under året har roller i elevhälsoteamet tydliggjorts, rekrytering inför skolsocialt team påbörjats och rutiner för kvalitet och patientsäkerhet vid utredningar har förbättrats. Elevhälsan har även genomfört elevhälsocaféer för vårdnadshavare och allmänhet med fokus på psykisk hälsa och inkludering.

Kultur och fritid

Kultur- och fritidsverksamheten har haft hög aktivitetsnivå trots vissa lokalmässiga utmaningar. Bibliotekets verksamhet har påverkats av underhållsarbete, samtidigt som en ny biblioteksplan antagits och omfattande läsfrämjande insatser genomförts i samverkan med äldreomsorg, skola och kulturskola.

Kulturskolan har haft hög efterfrågan och breddad samverkan med både undervisning och publik verksamhet. Simhallen har haft utökat öppethållande, genomfört simundervisning och infört kontantfritt kassasystem.

Fritidscentrum har haft en kraftig ökning av besökare, vilket medfört behov av förstärkt bemanning. Verksamheten har utvecklats genom ökad närvaro i skolan, samverkan med stödaktörer samt öppen kulturskoleverksamhet.

Inom allmän kultur har kulturgarantin genomförts enligt plan och flera evenemang arrangerats. Arbetet med offentlig konst och kulturplanering har fortsatt. Inom allmän fritid har investeringar genomförts i sporthallen, idrottssamverkan utvecklats och arbetet med Östgötaleden fortsatt. Ett nytt digitalt boknings- och bidragssystem har införts.

Framtid

Förskola och familjecentral

Under 2026 fortsätter utvecklingen av familjecentralens verksamhet. Förskolan genomför fortbildning inom barnsyn och barns rättigheter. Arbetet inriktas på att vidareutveckla ett processinriktat arbetssätt som stärker barns förmåga att uttrycka tankar, känslor och handlingar, vilket bidrar till ökad självkänsla och tillit till den egna

förmågan. Arbetet med att ersätta förskolan Gullvivan intensifieras under 2026.

Grundskola

Sankt Persskolan (förskoleklass–årskurs 3)

Under 2026 fokuserar Sankt Persskolan på att synliggöra skolans undervisning och värdegrund samt att utveckla en gemensam pedagogisk riktning som genomsyrar hela organisationen. Arbetet med språkutvecklande och kunskapsutvecklande undervisning i alla ämnen fortsätter. Ett särskilt fokus ligger på att stärka systematiken i arbetet med elever i behov av stöd.

Katarinaskolan (årskurs 4–6)

Under 2026 fortsätter det förebyggande arbetet för ökad skolnärvaro och utveckling av organisationen utifrån identifierade framgångs- och riskfaktorer. Skolan planerar att rekrytera en specialpedagog för att stärka måluppfyllelsen och vidareutveckla specialpedagogiska insatser genom flexibla undervisningsformer. Under läsåret 2026/2027 bedrivs verksamheten i tillfälliga lokaler på grund av renovering.

Petrus Magni skola (årskurs 7–9)

Under 2026 genomför Petrus Magni skola flera insatser för att öka elevernas närvaro och måluppfyllelse. Samverkan med den centrala elevhälsan stärks genom införande av gemensamma rutiner för elevhälsomöten. Arbetet med att integrera Livsstil 2000 i den dagliga verksamheten fortsätter. Närvaroteamet vidareutvecklas och hinder för närvaro, såsom lärmiljö och schemaläggning, identifieras och åtgärdas.

Central elevhälsa

Inför 2026 kommer fokus ligga på att utveckla och systematisera de psykosociala hälsosamtalen, införa ett skolsocialt team samt fortsätta det förebyggande arbetet genom individuellt beteendestöd på mellanstadiet och ”Det syns inte”, ett värdegrundsarbete på högstadiet. Elevhälsans utbildningskatalog ska göras mer känd i verksamheterna och elevhälsans deltagande i trygghetsteam och närvaroteam ska utvecklas med fokus på likvärdighet. Arbetet med att ta fram statistik i Prorenata kopplat till centrala elevhälsan kommer också att prioriteras.

Arbetsmarknad och integration

Under 2026 fortsätter det regionala samarbetet mellan kommunerna i Östergötland med fokus på kompetensförsörjning. Den statliga utredningen om samhällsorientering som del av vuxenutbildningen följs och hanteras utifrån nationella beslut.

Under året avvecklas kommunens boende för ukrainska flyktingar och ersätts av eget boende. Möjligheten till återvandring till hemlandet tydliggörs. Under 2026 förväntas ett slutligt förslag till reform med aktivitetskrav för personer som uppbär ekonomiskt bistånd.

Kultur- och utbildningsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Anpassad grund- och gymnasieskola	Tillhandahålla undervisning i anpassad grund och gymnasieskola		—	Anpassad grundskola och gymnasieskola erbjuds genom samverkan med andra kommuner.
Gymnasieskola	Gymnasieskola		—	Med utgångspunkt i det regionala samverkansavtalet erbjuder Vadstena kommun ett brett utbud av nationella gymnasieprogram.
Öppen förskola	Öppen förskola		⇒	Öppna förskolan (Familjecentralen) har under året fungerat som en social mötesplats för barn och vårdnadshavare. Verksamheten har erbjudits en gång per vecka, varit öppen för barn i alla åldrar och haft ett deltagarantal om cirka 15–20 vårdnadshavare.
Omsorg under tid då förskola eller fritidshem inte erbjuds	Avslutades 2023		—	
Konst avseende köp, förvaltning, förteckning och försäljning			—	Tre nya konstverk har under 2025 färdigställts vid Petrus Magni skola samt Elena Laruentii, kommunens nya centralkök.
Enprocentsregeln			⇒	Under året har konstnärliga uppdrag genomförts inom ramen för enprocentsregeln vid nyproduktion och större renoveringar. Konstnärsuppdrag har tilldelats för Petrus Magni skola samt för kommunens nya centralkök Elena Laurentii.
Registreringslotterier			⇒	Samtliga ansökningar som inkommit har behandlats.
Arbetsmarknad, arbetsmarknadsåtgärder och förstegsverksamhet.	Antal personer med egen försörjning ska öka		⇒	Under perioden har utvecklingsarbetet fokuserat på verksamhetens uppdrag, deras genomförande och fördelning. Deltagarnas behov har varit utgångspunkt. Personalgruppen har arbetat för ökad samsyn samt fört dialog kring förväntningar på deltagarna i syfte att stärka individens förutsättningar.

Kultur- och utbildningsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Integration	Underlätta etableringen av nyanlända			Under 2025 har VIA utvecklat ett gemensamt arbets sätt som stärkt samverkan och möjliggjort mer samordnade insatser för individen. För att minska sårbarhet och stärka kompetensen har rollerna breddats, där integrations samordnare även arbetar med arbetsmarknadsfrågor och arbetsmarknadshandläggare med integrationsfrågor.
Kommunala aktivitetsansvaret KAA	Andelen ungdomar som sysselsätter sig genom arbete eller studier ska öka.			Från andra halvåret 2025 är kontakt med studie- och yrkesvägledare obligatorisk för ungdomar på KAA-listan. Kartläggning och åtgärder är fortsatt frivilliga, vilket gör att många avstår, men de som deltar tar ofta steg mot studier.
Kulturskolans verksamhet	Individanpassad undervisning			Verksamheten har under året genomförts enligt plan med ett gott samlat resultat. Kulturskolan har bedrivit en stabil och väl etablerad verksamhet med ett tydligt utåtriktat inslag. Deltagande har skett vid återkommande evenemang, större publikaktiviteter har genomförts i samverkan med externa aktörer och öppen verksamhet har fortsatt. Även arbetet med knyppling har utvecklats till en utåtriktad verksamhet med fokus på bevarande och synliggörande av kulturarvet.
	Bidra till en meningsfull fritid			Kulturskolans kurser är i stort sett fullbokade. Nya knypplingsgrupper har startats på grund av högt intresse, medan behovet av fler dansplatser kvarstår. Skolbesök och öppen verksamhet på FC ger fler barn och unga tillgång till en meningsfull fritid.
Måltidsproduktion och måltidsverksamhet	Måltidspolicy			Under 2024 antogs en gemensam måltidspolicy, vilket innebär att målet har uppfyllts.
Förskola	Förskolorna ska bemannas med utbildad personal			Förskolornas bemanning uppfyller kraven på behörig och legitimerad personal.
	Tillgängliga lärmiljöer			Pedagogiska forum används för att utveckla lärmiljöer i förskolan.

Kultur- och utbildningsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Grundskola och förskoleklass	Alla elever ska vara behöriga till gymnasiet.			Andelen behöriga till yrkesprogram på gymnasiet vårterminen 2025 minskade med 4,6 procentenheter till 76,6 procent. Under höstterminen 2025 har resultaten återhämtat sig och uppgår till 81 procent när halva läsåret återstår.
	Skolnärvaron ska vara hög.			Ingen tydlig negativ trend kan konstateras mellan höstterminen 2024 och höstterminen 2025. Resultaten för årskurs 7-9 visar en mindre förbättring 2025 jämfört med 2024.
	Tillgängliga lärmiljöer			Under 2025 har skolor och förskolor arbetat med att utveckla fysiska, pedagogiska och sociala lärmiljöer på individ- och organisationsnivå. Arbetet har bedrivits genom gemensamma och lokala insatser inom skola, förskola och elevhälsa i syfte att stärka alla barns och elevers lärande.
Fritidshemmet	Fritidshemmet ska bemannas med utbildad personal.			Cirka 60% av personalen är behörig i fritidshemmen
	Tillgängliga lärmiljöer.			Fritidshemmet har under året fortsatt arbetet med "Fritidshemmets kvalitetsarbete", med fokus på uppföljning och utveckling av verksamhetens innehåll och kvalitet.
Vuxenutbildning	Antalet personer som studerar inom vuxenutbildningen ska öka.			Vadstena kommun arbetar för att öka deltagandet inom vuxenutbildningen i syfte att höja utbildningsnivån. Utbildningsplatser köps i huvudsak av grannkommuner och tillgången bedöms som god. Antalet studerande följer arbetsmarknadsläget och tenderar att öka vid stigande arbetslöshet. Den främsta utmaningen är att nå och motivera individer som kan gynnas av studier.

Kultur- och utbildningsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Kultur- och fritidsverksamhet för barn, ungdomar och vuxna	Kultur-, fritids-, friluftspan.			Fritidscentrum har under året nått sin målbild genom ett mer strategiskt arbetssätt. Verksamheten har haft ett högt och ökande deltagande, fortsatt samverkan samt ett tydligt relationsskapande arbete för ökad trygghet. Behov av breddning mot unga i Vadstena har identifierats.
Bidrag till idéburen och ideell sektor samt bidrag till verksamhet inom social sektor	Möjligheten att söka bidrag ska effektiviseras.			Ett nytt webbaserat system för hantering av bidrag har implementerats under 2025.
Simhallens verksamhet	Bidra till meningsfull fritid.			Simhallen har haft öppet utifrån avsatta resurser, med viss utökning av öppettider som mötte god efterfrågan. Gymmet har varit öppet samtliga dagar i veckan.
	Rekreation och hälsa.			Simhallen erbjuder ett brett utbud av simskoleverksamhet och tar emot samtliga skolelever för undervisning. Verksamheten har bedrivits utan hinder och skapat goda förutsättningar för en meningsfull fritid. Vissa logistiska utmaningar kvarstår, vilket begränsar möjligheten till extrasim för alla elever.
Bokning av lokaler för externa aktörer	Möjligheten att boka lokaler ska effektiviseras.			Ett nytt webbaserat system för lokalbokning har implementerats under 2025.
Tillhandahålla folkbibliotek				Biblioteket har under året inte fullt ut uppnått målen avseende digital delaktighet, läsfrämjande, demokrati och tillgänglighet. Detta beror på omfattande underhållsarbete som periodvis begränsat tillgängligheten för besökare. Trots detta har verksamheten bedrivit riktade insatser inom områdena, bland annat genom aktiviteter kopplade till digital kompetens, läsfrämjande, demokratiska värden och tillgänglighet.

Kultur- och utbildningsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Kultur- och fritidsarrangemang för barn, ungdomar och vuxna	Kultur-, fritids-, friluftspan			Under året har ett flertal kultur- och högtidsarrangemang genomförts i samverkan med externa aktörer, däribland minnesdagar, temaveckor och publika firanden. Verksamheten har präglats av brett deltagande och starkt engagemang från kulturskolan. Utställningsverksamhet har i begränsad omfattning genomförts, med fokus på samverkan, däribland "Spetsar på slottet", en välbesökt och uppskattad utställning som även nådde barn och elever och resulterade i en vandringsutställning.
Samverkan med utomstående aktörer inom kultur- och fritidsområdet.	Nätverk.			Under året har Vadstena kommun bedrivit nätverksarbete och samverkan inom kultur- och fritidsområdet på lokal, regional och nationell nivå samt deltagit i styrelse- och stiftelsearbete. Internationellt kulturutbyte har genomförts genom Hemma med andras ögon och ett konstnärligt residens inom Cirkus hjärta knyppling, med offentlig presentation av resultatet.

Kultur- och utbildningsnämndens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
Skolprojektet	Genomförande av skolprojektet		Skolprojektet pågår och förväntas att avslutas årsskiftet 26/27 då Katarinaskolan ska stå färdig
Trygga och välmående barn med lust att lära	Utveckla formerna med tidiga insatser för barn och unga		Arbetet i både styrgrupp och arbetsgrupp Skolnärvaro fortskrider under läsåret 2025/26. Under maj månad informerade arbetsgruppen om sitt arbete under en studiedag för skolpersonal och personal på socialtjänsten.
	Utredning av turliste-förlagd gymnasiebus och resebidrag till gymnasieelever		Utredd och avslutad
Levande stadskärna	Vandringstråket i Vadstena		Kulturarvet har synliggjorts i centrum genom knypplingskarta, konstuttryck och aktiviteter. Deltagande har skett i centrumsamverkan och utvecklingsarbete, med stöd till publika arrangemang och konst i stadsmiljön.
Hållbar infrastruktur	Återvunnet och återbrukat material i verksamheterna		Återvunnet material används i förskolan genom Återbruket.
Förebyggande arbete och insatser för en god folkhälsa	Folkhälsoinsatser inom vård och omsorg		Genom kultur för äldre bidrar kultur och utbildning till ökad folkhälsa inom vård och omsorg
	Kartläggning av ofrivillig ensamhet		
	Träffpunkter för äldre		Genomförd
Goda förutsättningar för kulturliv, fritid- och friluftsliv	Kommunala lokaler ska samnyttjas		Avslutad och rapporterad
Goda förutsättningar för kulturskolan	Goda förutsättningar för kulturskolan		Lokaliseringsutredning pågår.
	Samordna och samverka för att förstärka turistdestinationen		Genomförandet av knyppelåret 2025 har bidragit till destinationsutveckling. Regelbundna avstämningar med turism och näringsliv kring gemensamma frågor.
	Samverkan med näringslivet ang. kompetensförsörjning		Samverkan med det lokala arbetslivet gällande kompetensförsörjning sker genom VIA Vadstena som deltagit i samverkansforum.
	Platsutveckling, planering och skyltning		Förvaltningen har bidragit rådgivande i arbetet med framtagande av ett kulturmiljöprogram.
Kulturarv	Kulturarv		Kulturarvet har 2025 synliggjorts genom temaår för knyppling.

Socialnämnden

Ekonomi

Socialnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse på 4,2 mnkr. Äldreomsorgen har en positiv budgetavvikelse på 5,5 mnkr, som främst beror på tomma platser på särskilt boende och högre intäkter i form av avgifter. Individ- och familjeomsorgen har en positiv budgetavvikelse på cirka 1,1 mnkr på grund av lägre kostnader för försörjningsstöd samt vakanser inom IFO-kontoret (Individ- och familjeomsorg). Hemsjukvården har en positiv avvikelse på cirka 0,5 mnkr på grund av lägre kostnader för hjälpmedelshyra och förbrukningsmaterial. Inom omsorgen om funktionsnedsatta medför externa placeringar en negativ avvikelse på cirka 5,4 mnkr. Samtidigt ses positiva avvikelser inom personlig assistans, boendestöd och korttidsverksamhet på cirka 5,1 mnkr, vilket ger ett totalt negativt resultat på cirka 0,3 mnkr för hela verksamhetsområdet. Övriga negativa budgetavvikelser finns dels inom den gemensamma verksamheten, där intäkter från statsbidrag är lägre än budgeterat och dels inom flyktingverksamheten där kostnaderna överstiger budgeterade intäkter, totalt uppgår dessa avvikelser till 2,5 mnkr.

Socialnämndens nettokostnad har minskat med 2 mnkr mellan 2024 och 2025. Kostnaderna har totalt sett minskat med 3,2 mnkr och intäkterna har minskat med 1,2 mnkr. Intäktsminskningen gäller statsbidrag. De största förändringarna på kostnadssidan är högre personalkostnader, 0,7 mnkr, lägre kapitaltjänstkostnader, 1,2 mnkr och lägre kostnader för inhyrd personal, 3,0 mnkr. Värt att notera inom personalkostnaderna är att medan kostnaderna exklusive personalomkostnader för månadsavlönade ökat med 4,5 mnkr och timlönerna ökat med 3,2 mnkr har samtidigt PO-pålägget (personalomkostnaderna) sänkts med 7 mnkr.

Verksamhet

Socialnämnden ansvarar för kommunal hälso- och sjukvård, individ- och familjeomsorg, stöd och service för personer med funktionsvariation samt äldreomsorg. Ansvaret regleras utifrån gällande lagstiftning och allmänna bestämmelser under respektive verksamhetsområde. Nämndens uppdrag och mål är att möjliggöra ett självständigt och aktivt liv för alla medborgare oavsett ålder och livssituation.

Stab

Förbättrad och förenklad kommunikation har varit ett utvecklingsområde för staben under 2025, där bland annat förvaltningens hemsida har byggts om och kvalitetsledningssystemet har omarbetats och förenklats. Bemanningsenheten som ansvarar för daglig bemanning och rekrytering ligger placerad under staben. Under våren har

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	74.260	75.486	71.431
Kostnader	-318.980	-322.193	-304.619
varav personalkostnader	-215.616	-246.707	-202.470
varav kapitalkostnader	-3.690	-5.157	-4.399
Nettokostnader	-244.720	-246.707	-233.188
Budget	-248.969	-251.119	-234.003
Budgetavvikelse	4.248	4.412	815

ett omfattande arbete skett kring att följa upp våra timvikarier på ett mer hållbart och strukturerat arbetssätt, ett arbete som redan har gett en positiv effekt både för verksamhet och våra vikarier.

Hemsjukvården

Under 2025 har verksamheten arbetat för att skapa en stabil bemanningsnivå med fokus på förbättrad arbetsmiljön. Interna och externa samverkansrelationer har skapats i syfte att öka patientsäkerheten. Verksamheten har och kommer fortsätta att arbeta aktivt med uppdatering av rutiner och dokumentationskrav, bland annat har våra vårdplaner och vår avvikelsehanteringen fått sig en uppdatering under 2025. Antalet remisser från bland annat vårdcentralen när det gäller demensutredningar ökar, och verksamheten har varit i behov av att utöka med en demenssjuksköterska. Rekryteringen är genomförd och anställningen har påbörjats under sista delen av året.

Ett kompetenscentrum har under hösten byggts upp och beräknas kunna tas i drift efter årsskiftet, och även där har en nyrekrytering skett av en utbildningsansvarig sjuksköterska. Syftet med satsningen är att stärka kompetensen, utveckla och bibehålla våra medarbetare inom förvaltningens samtliga verksamhetsområden.

Individ- och familjeomsorgen

Verksamhetsområdets prioritering har under året varit att arbeta med att säkerställa och utforma individanpassat stöd samt rättssäker och evidensbaserad handläggning kopplat till den nya socialtjänstlagen. Arbetet fortgår även med att ta fram rutiner, checklistor och processer i kvalitetsledningssystemet, samtidigt som analys av jämställd och jämlik socialtjänst. För att kvalitetssäkra verksamheten har en rad uppföljningar skett inom områden som aktualiserad vårdplan, genomförandeplan, barns delaktighet och hur många individer som träffar sin socialsekreterare minst fyra gånger per år. För vuxna har andelen med långvarigt bistånd minskat genom en förbättrad samverkan med VIA, och satsningar på föräldrastödsprogram och LOKE-processen har pågått under året. LOKE står för lokal evidens och är ett metodstöd och en arbetsmodell för systematisk uppföljning.

Stort fokus har legat på samverkan mellan skola och socialtjänst för att tidigt fånga upp våra barn och ungas

behov. Under hösten har även en politisk satsning tillskapats i form av medel för att starta upp ett skolsocialt team under 2026.

Äldreomsorg

Förvaltningen har påbörjat ett omfattande arbete med att ta fram en långsiktig plan för kompetensutveckling för både nya och befintliga medarbetare. Arbetet sker i nära samverkan med det nya kompetenscentrumet som startar upp vid årsskiftet, vilket ger goda förutsättningar att skapa en strukturerad och hållbar modell för kompetensförsörjning. Syftet med planen är att säkerställa att medarbetarna har rätt kunskap och förmåga för att möta verksamhetens krav och behov, vilket i sin tur bidrar till ökad kvalitet och trygghet för våra medborgare.

Redan nu har utbildningsinsatser påbörjats och dessa kommer att fortsätta under hösten. Ett särskilt fokus ligger på att nå nivå brons i demenscertifieringen, vilket innebär att medarbetarna får fördjupad kunskap och praktiska verktyg för att kunna ge ett professionellt och kvalitativt stöd till personer med demenssjukdom och deras anhöriga.

Arbetet med att införa fler digitala lösningar pågår, just nu med fokus på hemtjänstens uppdrag där digitala tillsyner och inköp är under framtagande.

Efterfrågan av plats på särskilt boende har ökat något under 2025, men inte i högre omfattning än att förvaltningen klarar av att erbjuda en plats inom skäligen tid. I skrivande stund har förvaltningen en vårdavdelning med 8 lägenheter pausad på Wasagården, men vid ett utökad behov som genererar en kö så kan förvaltningen relativt snabbt återställa dessa platser i drift.

LSS

Arbetet med att möta den nya socialtjänstlagen har inletts med fokus på jämlikhet och jämställdhet, där workshops för chefer planeras som ett första steg. En LSS-dag för målgruppen har genomförts för andra året i rad med gott resultat. Dessutom pågår framtagande av en plan för kompetensutveckling, i samarbete med det nya kompetenscentrumet, för att säkerställa hög kompetens och kvalitet i verksamheten.

Alla boende i våra gruppboendestäder har idag individuella utvecklingsmål/strävansmål. Syftet med dessa individuella mål är att ge våra boende större möjlighet att utveckla sina förmågor och bli mer självständiga.

Framtid

För att möta kommunens befolkningsutveckling och samtidigt bidra till en god folkhälsa behöver socialnämnden stärka det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Den nya socialtjänstlagen (SoL), som infördes i juli 2025, ställer nya krav på verksamheten. Under året har ett omfattande analysarbete skett. Förvaltningen har "skattat lä-

get" kring en rad olika verksamhetsområden. Arbetet har bestått av kartläggning av nuvarande arbetssätt och förutsättningar, för att bättre kunna förändra och anpassa till nya arbetssätt och insatser som lagen kräver. En handlingsplan är framtagen och antagen av socialnämnden som beskriver det fortsatta arbete. Omställningen till den nya lagstiftningen är omfattande och kommer ta tid att genomföra för såväl socialförvaltningen som kommunen i stort.

Nämnden arbetar för att skapa inkluderande mötesplatser som främjar social gemenskap och förebygger ensamhet, både i särskilda boendeformer och i ordinarie boende. Insatserna ska möta individuella behov men också bidra till ett starkare samhälle där fler känner en delaktighet. Analysarbetet som skett kring den nya SoL infattar även en utredning av hälsofrämjande och förebyggande insatser i form av bland annat behovet av fler arenor där vi kan mötas för att främja och förebygga ofrivillig ensamhet. Arbetet fortsätter under 2026.

Behovet av barn- och ungdomsvård ökar både nationellt och lokalt, vilket även märks i Vadstena. För att möta denna utveckling behöver socialnämnden bygga en hållbar och sammanhållen vårdkedja, där ökat föräldrastöd och tidiga samverkansinsatser ska stärka barns och ungas välmående. Målet är att minska behovet av extern vård och skapa bättre förutsättningar för barn och ungdomar på hemmaplan. Skolsocialt team är en verksamhet som förvaltningen tror kan bidra till att vi bättre och snabbare kan fånga upp barn och ungas som är i behov av våra samhällsinsatser, innan behoven är allt för stora.

Arbetet med välfärdsteknik behöver intensifieras för att möta den demografiska utvecklingen och samtidigt bromsa kostnadsökningar. Tekniken ska ge stöd till både medborgare och personal, utan att ersätta det mänskliga mötet. Den bidrar i stället till att resurser kan användas mer effektivt. Utbyggnaden av e-tjänster är en del av denna utveckling och kommer att öka tillgängligheten för kommunens invånare. Förvaltningen tillskapade en *E-tjänster för orosanmälan* strax innan årsskiftet, som nu förhoppningsvis ska öka tillgängligheten och effektivisera våra processer ytterligare under 2026.

Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna framåt. Allt färre väljer utbildningar inom vård och omsorg samtidigt som behovet av utbildad personal ökar. Konkurrensen om arbetskraften hårdnar, vilket gör det nödvändigt för kommunen att arbeta strategiskt med att behålla, utveckla och attrahera både nuvarande och framtida medarbetare. Förvaltningens nya kompetenscentrum är därför en otroligt viktig verksamhet för att rusta våra nuvarande och framtida medarbetare med rätt förutsättningar att kunna ge våra medborgare rätt insats, med rätt kompetens i rätt tid.

Slutligen fortsätter nämnden det långsiktiga arbetet med att kartlägga behovet av bostäder för olika målgrupper.

Under hösten har en kartläggning av kommande behov inom LSS genomförts. En behovsbeskrivning kommer sammanställas och överlämnas för vidare planering till samhällsbyggnadsförvaltningen under 2026. Utredning-

en kring kommunens framtida behov och förutsättningar av boendeplatser för äldre har genomförts och överlämnats till politiken för vidare hantering.

Socialnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Socialförvaltning stab	Tillgänglig socialtjänst			Hemsidan har uppdaterats med ny information och ett tydligare gränssnitt har skapats för att lättare möjliggöra för hemsidesbesökare att ta del av relevant information.
	Hållbar rekrytering			Förvaltningen har under året förbättrat uppföljningen av timvikarier, enligt särskilt framtagna rutiner.
	Implementera nya socialtjänstlagen (2025:400)			Socialnämnden har påbörjat arbetet med att implementera den nya socialtjänstlagen som träder i kraft 1 juli 2025. Fokus ligger på att uppnå den nya lagens intentioner om att socialtjänsten ska arbeta mer förebyggande, vara lätt tillgänglig, mer jämställd och jämlik och bedrivs i enlighet med vetenskap och beprövad erfarenhet. Socialnämnden antog en handlingsplan för införande under hösten.
Socialförvaltningen hälso- och sjukvård	En tillgänglig och patientsäker vård			Grundförutsättning för patientsäker och tillgänglig vård är en stabil och kompetent personalgrupp, något som förvaltningen har lagt mycket tid på att skapa under 2025. För att säkerställa en patientsäker vård har ett omfattande arbete med att revidera och uppdatera avvikelseprocessen även genomförts. Arbetet med beredskapsplanering vid krissituationer påbörjades under våren med en föreläsning för chefer om PDV (pågående dödligt våld). Under 2026 påbörjas en nationell satsning kring ökad beredskap för socialtjänst och hälso- och sjukvård i syfte att skapa en patientsäker vård.

Socialnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Socialförvaltningen hälso- och sjukvård	Nära vård			Samverkan internt och externt har under året ökat. Numera finns en struktur och en följsamhet av alla parter till att träffas regelbundet. Extern samverkan är en viktig del i patientsäkerhetsarbetet där vi under våren har etablerat god kontakt med vårdcentralen och den läkaren som har medicinskt ledningsansvar på Vårdcentralen. Vid årsskiftet invigdes kommunens nya kompetenscentrum, där en utökad samverkan mellan HSL-personal och vård- och omsorgspersonal kommer att ske. En satsning för att öka medarbetarnas kunskaper att kunna bedriva en mer personcentrerad och nära vård.
Måltidsproduktion och måltidsverksamhet	Måltidspolicy			Genomförd 2024
Näringslivsservice och marknadsföring	Näringslivsutveckling enligt näringslivsprogram			Genomfört i enlighet med plan.
Socialförvaltningen LSS	Främja ökad delaktighet			Verksamheten har arbetat med införande av den nya socialtjänstlagen. Första prioritet har varit att arbeta med begreppen jämlikhet och jämställdhet. En familjedag för målgruppen inom LSS genomfördes som planerat under maj månad med gott resultat även detta år.
Socialförvaltningen äldreomsorg	Bibehålla och säkerställa god kvalitet			Förvaltningen har tagit beslut om att projektanställa en person som kompetenssamordnare under ett år. Syftet med rollen är att hjälpa förvaltningen att fånga upp kompetensbehov och utbilda våra timvikarier så att de är väl rustade för att arbeta inom vård och omsorg. Rekrytering pågår och förväntas vara klar under januari månad 2026. Under första kvartalet 2026 startar förvaltningen också en språkutbildning för medarbetare som inte har svenska som modersmål. Två grupper, en grupp för tillsvidareanställda och en grupp för timvikarier. Utbildningen pågår 15-20 veckor under våren 2026 och bedrivs med hjälp av Merit utbildning AB.

Socialnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Socialförvaltningens individ- och familjeomsorg	Säkerställa och utforma individanpassat stöd			<p>En E-tjänsten för orosanmälan är framtagen och togs i bruk strax innan årsskiftet. Ett vräkningsförebyggande arbete har pågått under året. I Vadstena har inga barn berörts av vräkning/avhysning under 2025.</p> <p>Uppföljningar av placeringar på SÄBO och av boendebeslut inom LSS var prioriterat under 2025. Medans uppföljningar av beslut daglig verksamhet har fått pausats under en tid, men dessa återupptas under 2026. Råd & stöd och myndighet arbetar med att ta fram rutiner för att säkerställa att personer får det stöd de är i behov av enligt den nya socialtjänstlagen. Förvaltningen har påbörjat träffar/ öppet hus för målgrupper med psykisk ohälsa.</p>
	Rättssäker och evidensbaserad myndighetsutövning			<p>Arbetet inom IFO fortgår med rutiner, checklistor och processer samtidigt som analys av jämställd och jämlik socialtjänst pågår. Uppföljningar av vårdplaner, genomförandeplan och barns delaktighet i utredningar har skett under året.</p> <p>Satsningar på olika utbildningsinsatser och metodstöd har skett inom bland annat iRisk, ASI, BIP och Tryggare barn. Även en LOKE-process är igång på familjemottagning som planeras avslutas våren 2026.</p> <p>En ny tjänst "senior socialsekreterare" inrättades, för ytterligare fokus på kvalitets- och metodarbete.</p> <p>Riktlinjen för våld i nära relation har reviderats för att bättre möta de behov som finns i samhället i dag. En ny rutin för att upptäcka våld i nära relationer implementeras vilket innebär att frågor om våld ska ställas i pågående ärenden samt ingå i grundutredningen i nya ärenden.</p> <p>För vuxna har andelen med långvarigt bistånd minskat under 2025 tack vare satsningar på förbättrad samverkan med VIA, arbetsförmedlingen och försäkringskassan.</p>

Socialnämndens politiska viljeriktning

Prioriterat område	Uppdrag	Status	Kommentar
Trygga och välmående barn med lust att lära	Utveckla formerna med tidiga insatser för barn och unga		Arbetet med tidigt stöd i samverkan pågår, där flera riktade insatser har skett under året för att exempelvis öka skolnärvaron, även gemensamma utbildningsinsatser till personal inom skola/socialtjänst har skett. Under hösten påbörjades ett arbete för att skapa ett skolsocialt team. Rekrytering pågår och väntas vara klar i början av 2026.
Hållbar infrastruktur	Återvunnet och återbrukat material i verksamheterna		Eken- en daglig verksamhet – har under 2025 fått nya verksamhetslokaler som möjliggör arbete med återbruk och renovering av kommunens möbler.
Särskilt boende för äldre samt trygghetsboende	Utredning av trygghetsboende och särskilt anpassade bostäder för äldre		Samverkan med VFAB gällande innehåll och utformning av deras tilltänkta trygghetsboende pågår. Utredningen kring ett samordnat vårdboende beräknas vara klar under våren 2026.
Vårdcentral	Vårdcentral		Samverkan kring lokalplanering sker strukturerat, med en ökad frekvens sista året mellan Region Östergötlands fastighetsavdelningen, vårdcentralen och representanter från kommunen. Samverkansmöten kring driftfrågor kopplat till avtal och överenskommelser sker även mellan kommuns hemsjukvård och vårdcentral varannan månad.
Förebyggande arbete och insatser för en god folkhälsa	Folkhälsoinsatser inom vård och omsorg		Förebyggande och främjande folkhälsoarbete pågår i takt med bland annat införandet av den nya socialtjänstlagen. En handlingsplan för suicidpreventivt arbete är antagen och en första uppföljning av aktiviteter i planen är gjord december 2024. Fyra tjänstepersoner, två inom socialförvaltningen och två inom kultur- och utbildningsförvaltningen har gått utbildning för att bli MHFA-instruktörer (Mental Health First Aid). Hösten 2025 genomgår samtliga chefer i socialförvaltningen en 2 dagars utbildning i mental Health First Aid.
	Kartläggning av ofrivillig ensamhet		En analys av socialstyrelsens enkät, Vad tycker äldre om äldreomsorgen är genomförd, med resultatet att en fördjupad intervju med samtliga boende har genomförts. För att även kartlägga ofrivillig ensamhet hos invånare som inte har några insatser av kommunen så har en enkät skickats ut till ett urval på 1000 personer i ålder 65 år och uppåt. Resultatet av enkäten har analyserats och publiceras på kommunens hemsida. Fortsatt arbete har kopplingar till nya socialtjänstlagen, och är därav en del i ett fortsatt arbete.
	Involvera och tillvarata seniorers erfarenhet		Genomförd
	Träffpunkter för äldre		Genomförd
Goda förutsättningar för näringsliv och turism	NKI- mätningar och företagsservice		NKI-mätningarna för 2025 visar på en svag positiv ökning när det gäller bemötande och service jämfört med 2024. Förvaltningen har under 2025 fokuserat på att skapa en högre tillgänglighet och ett fortsatt gott bemötande. En dialog förs med Motala kommun om resultatet eftersom det är de som sköter handläggningen av kommunens tillståndsprövning. Samverkansmöte med innehavare av serveringstillstånd (alkohol) planeras till första kvartalet 2026. Därefter årligen.

Vatten- och avfallsnämnd

Vatten- och avfallsnämnden är en gemensam nämnd för Vadstena och Motala kommuner. Nämndens ansvar omfattar produktion och distribution av vatten och omhändertagande av avlopp samt ansvar för insamling och behandling av hushållsavfall i både Motala och Vadstena kommuner.

Avtalet mellan kommunerna avseende en gemensam vatten- och avfallsnämnd gäller under tiden 2023-01-01 - 2026-12-31, därefter förlängs avtalet med fyra år i sänder om det inte sägs upp av någon av parterna senast två år före avtalstidens utgång.

Nämnden består av fem ledamöter, tre från Motala och två från Vadstena kommun och administreras av Motala kommun. Kommunfullmäktige i Motala utser ordförande och 2:e vice ordförande och Vadstena nominerar 1:e vice ordförande.

Vatten- och avfallsnämndens ekonomi är genom lagstiftning taxe- och avgiftsfinansierad och ska särredovisas för avfallsenheten, vatten Motala respektive vatten Vadstena. Varje års resultat inom avfallsenheten balanseras mot tidigare års utfall och för VA-verksamheten finns ett krav på en ekonomisk balans inom en treårscykel. Detta innebär att verksamheten budgeterar med överskott eller underskott för att balansera tidigare års utfall och förändring i fonderna.

Vatten

Ekonomi

Vattenverksamheten för Vadstena kommun redovisar ett resultat på 1,1 mnkr mot ett budgeterat resultat på 0,8 mnkr, vilket ger en positiv budgetavvikelse på 0,3 mnkr. Intäkterna är 0,4 mnkr lägre än budget och kostnaderna understiger budgeterat med 0,6 mnkr, där avvikelsen beror på få driftstörningar och mindre nederbörd, vilket medfört lägre driftskostnader.

Verksamhet

Driften under verksamhetsåret har varit stabil med störningar av normal karaktär och svårighet. Detta har inneburit mindre behov av externa entreprenadtjänster och inköp av underhållsmaterial vilket bidrar positivt till det ekonomiska resultatet. Totalt har tre vattenläckor åtgärdats.

Kontroller av utsläpp i avloppsvatten visar att samtliga försiktighetsmått har uppfyllts för både Vadstena och

Resultaträkning (tkr)	2025	2024	2023
Intäkter	27.347	24.909	21.799
Kostnader	-26.284	-23.753	-19.854
Utj. VA-kollektivet	1.063	-1.156	1.945
Budget	800	0	-840
Budgetavvikelse	263	1.156	2.785

Borghamns avloppsreningsverk under året. För slamproduktionen, som sker vid Vadstenas avloppsreningsverk är 11 av 12 månaders produktion godkända. Utredningen av nytt råvattenintag för Vadstena och Motala har identifierat ett antal möjliga intagspunkter som kommer utredas vidare de kommande åren avseende råvattenkvalitet samt genomförbarhet.

Utredningen av nytt beredningssteg i Vadstena vattenverk är avslutat och under början av 2026 kommer verksamheten ta beslut om fortsättningen på projektet.

Investeringar

Vadstena kommun äger sina egna investeringar avseende Vatten Vadstena. Budgeten för nyinvesteringar för 2025 uppgår till 19,3 mnkr och av dessa har 6,1 mnkr utnyttjats. Under året har ledningsförnyelse skett på Trastvägen och Susenborgsgatan. I budget för 2025 låg 9,5 mnkr för exploatering Norra Kvissberg och nya solpaneler på Vadstena reningsverk. Avvikelsen beror på att dessa investeringar förskjutits och genomförs istället under kommande år.

Under 2025 har mindre reinvesteringar för förbättrad drift skett i Vadstenas och Borghamns reningsverk.

Avfall

Ekonomi och verksamhet behandlas gemensamt för både Vadstena och Motala kommuner och särredovisas inte.

Ekonomi

Avfallsverksamheten redovisar ett resultat på 5,6 mnkr mot ett budgeterat resultat på 7,9 mnkr, vilket ger en negativ avvikelse på 2,3 mnkr mot budget. Intäkterna blev 0,9 mnkr högre än budgeterat avseende ersättning för fastighetsnära insamling av förpackningar. På kostnadssidan har personalkostnaderna blivit 2 mnkr högre än budgeterat vilket till största delen beror på pensionslösningar. Avfallsenheten har belastats med kostnader på 2,3 mnkr avseende vattenproblematik kring närliggande fastighe-

ter och kostnaderna för drivmedel (biogas) är 1,6 mnkr lägre än budget vilket till stor del beror på en retroaktiv sänkning av biogaspriserna på 1,1 mnkr. Kostnader för reparationer och underhåll för både fordon och anläggningar har ökat jämfört föregående år och även jämfört med budget.

Verksamhet

Omfattande lagförändringar påverkar avfallsverksamheten. Inför 2025 har kommunerna fått insamlingsansvar för textil och fiskeredskap som innehåller plast. Lokala avfallsföreskrifter har reviderats och gäller från 2026, tillsammans med avfallsplan 2025-2030 utgör det kommunernas renhållningsordning. Avfallstaxan för fyrfackskunder har sänkts från 1 juli enligt fullmäktigebeslut. Verksamheten har beslutat om en drivmedelsstrategi och upphandlat nio nya insamlingsfordon för leverans 2026. Under året har fyra insamlingsfordon levererats. Samtliga fordon kommer att drivas med förnybar diesel. Fyrfackskärlen får ny indelning och projektet fortlöper enligt

plan, där 98% av kärnen i Vadstena är utbytta. Anslutningsgraden för fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar i flerbostadshus fortsätter att öka och är 72% (63 % 2024) i Vadstena. Arbetet med att få med samtliga flerfamiljshus till FNI fortgår till 2027. Verksamheten bistår företag med att minska restavfallet och öka sorteringen genom aktiviteter på återvinningscentralerna för att få rätt fraktion i rätt container, bemanning efter behov och ökad närvaro på rampen. För samtliga kunder har omfattande förändringar gjorts i vatten- och avfallsappen. Nya upphandlingar och avtal har tecknats för textilverfall, hårdplast, träflis, brännbart avfall och matavfall och tryckt trä.

Investeringar

Projektbeslutade investeringar var budgeterade till 45 mnkr varav 34,5 mnkr nyttjats, störst avvikelse avser investeringar för sophämtningsfordon som förskjuts till 2026. Reinvesteringarna var budgeterade till 0,9 mnkr varav 0,8 mnkr nyttjats.

Vatten- och avfallsnämndens grunduppdrag

Grunduppdrag	Målbild	Bedömning	Trend	Kommentar
Vatten och avlopp	Ta fram vattentjänstplan		—	Arbete med framtagande av en vattentjänstplan för Vadstena kommun har inte kunnat prioriteras under 2025.
Avfall	Införa fungerande källsortering i samtliga kommunala verksamheter		⇒	Ansvarsfrågan kring källsortering har utretts under 2025. Fastighetsavdelningen kommer framöver att ansvara för att samtliga kommunala verksamheter har fungerande källsortering.
	Minska avfallsmängden		⇒	Under 2025 har avfallsmängden från kommunala verksamheter och kommunägda fastigheter minskat tack vare en god dialog mellan verksamhet och avfallsenheten.

Del 4 |
BOLAGENS REDOVISNING

Bolagens redovisning

Redovisningen omfattar Vadstena Fastighets AB, med dess helägda dotterbolag Vadstena Förvaltning AB.

Ekonomi

Årets resultat före skatt för Vadstena Fastighets AB och dess dotterbolag Vadstena Förvaltnings AB uppgår till 5,6 mnkr (3,6 mnkr), varav resultat i Vadstena Förvaltnings AB uppgår till 0,1 mnkr (0,1 mnkr). Budgeterat resultat var 1,2 mnkr för Vadstena Fastighets AB och för Vadstena Förvaltnings AB var budgeten 0 mnkr.

Verksamheten

Bolagets övergripande mål är att främja bostadsförsörjningen i kommunen. Bolaget ska utifrån affärsmässiga principer bland annat att kunna erbjuda goda, sunda och prisvärda bostäder, att arbeta aktivt med nyproduktion av bostäder inom kommunen, att kunna stimulera byggande av alla former av bostäder samt att kunna erbjuda bostäder för olika faser i livet.

Bolaget har totalt 29 fastigheter innehållande 57 114 m² bostäder, fördelat på 805 lägenheter, samt 15 568 m² lokaler. Verksamheten omfattar förvaltning av det helägda fastighetsbeståndet. Under 2025 har ingen verksamhet bedrivits i dotterbolaget Vadstena Förvaltnings AB.

Under året har större underhållsåtgärder omfattat dräneringsarbeten, målningsarbeten, fönsterbyte, modernisering av hissar samt utbyte av ventilations- och styrsystem. Vakansgraden för året har varit 0,20 (1,38) procent. Till vakanserna skall läggas hyresförluster i samband med omflyttningar vilket gör att de sammanlagda hyresförlusterna för 2025 uppgår till 1,28 (2,29) procent av hyresintäkterna för bostäder (kallhyror). Omflyttningstakten för helåret blev 11 (13) procent.

Det kommunala uppdraget

Enligt gällande ägardirektiv för fastighetsbolaget bör avkastningen på eget kapital vara minst 9 procent. För 2025 ska avkastningen på eget kapital vara minst 2 procent. Avkastningen 2025 på eget kapital uppgår till 9,6 procent. Styrelsen och vd gör bedömningen att den verksamhet som bolaget bedrivit under 2025 varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och att det utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

Framtiden

Efterfrågan på lägenheter i Vadstena är fortsatt hög. Under 2027 färdigställs nybyggnationen av 35 trygghetslägenheter, vilket väntas bidra till kommunens befolkningstillväxt genom att skapa flyttkedjor.

Hållbarhetsarbetet fortsätter med att göra fastigheterna mer energieffektiva, välja klimatsmarta lösningar och skapa trygga och trivsamma miljöer för alla som använder dem. I den dagliga driften arbetar vi aktivt med återbruk av material och varor, och en närvarande förvaltning gör det möjligt att planera och förebygga underhåll i tid. Genom dialogmöten och enkäter tar vi till vara hyresgästernas synpunkter och behov, vilket hjälper oss att rikta våra insatser och fortsätta vara en tydlig aktör i kommunen när det gäller attraktiva bostäder.

Bolagens prioriterade områden

Prioriterat område	Uppdrag	Beskrivning	Status	Kommentar
Trygghet och boende	Bostadsbyggande och befolkningstillväxt	Vadstena kommun ska främja och möjliggöra bostadsbyggande i syfte att skapa befolkningstillväxt. På egen mark ska kommunen kunna agera som motor för byggnation i svårare ekonomiska tider.		VFAB planerar Trygghetsbostäder på det nya området Karlsfrid. Utefter genomförd marknadsundersökning finns stor efterfrågan på Trygghetsbostäder i kommunen. Bolagets förhoppning är att skapa en flyttkedja som gynnar både befolkningstillväxt och livskvalitén hos den äldre befolkningen. Bolagets mål är att exploatera byggnation av området Karlsfrid i ett tidigt skede.
	Särskilt boende för äldre samt trygghetsboende	Med ett ökat antal äldre i befolkningen finns behov av att arbeta på åtminstone tre sätt avseende äldreomsorg. Först och främst måste förebyggande arbetet med fokus på god folkhälsa prioriteras. Ett andra insatsområde, som ska kunna fungera som ett alternativ mellan ordinärt boende och särskilt boende, är ytterligare ett trygghetsboende i kommunen. Därutöver, och parallellt med övriga två insatser, ska kommunen planera för framtida särskilt boende med tillräckligt många platser och framtidssäkra vårdmöjligheter.		Byggnation av 30-32 st Trygghetsbostäder fördelat i två hus med gemensamhetslokal planeras på anvisad tomt vid Karlsfrid.

Ord- och begreppsförklaringar

Anläggningstillgångar är tillgångar som ska användas en längre tidsperiod till exempel byggnader, fordon, maskiner, värdepapper etcetera.

Avskrivningar är planmässig värdeminskning av anläggningstillgångarna för att fördela anskaffningskostnaden över tillgångens beräknade nyttjandeperiod.

Avsättningar är förpliktelser som är säkra eller högst sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp och infriandetidpunkt. När förpliktelsen uppstår belastas resultatet. I kommunen gäller detta bland annat avsättning för pensioner och avgångsvederlag.

Balanskrav är lagstadgat krav om att kommunens intäkter ska överstiga kostnaderna..

Balansräkning visar den ekonomiska ställningen vid årets slut uppdelad på tillgångar (anläggnings- och omsättningstillgångar), eget kapital, avsättningar och skulder (lång- och kortfristiga skulder).

Driftredovisning - redovisar intäkter och kostnader för den löpande verksamheten under året jämfört med budget.

Eget kapital är kommunens förmögenhet, det vill säga alla tidigare års ackumulerade överskott/underskott. Består dels av rörelsekapital dels av anläggningsskapital.

Exploateringsverksamhet är åtgärder för att anskaffa, bearbeta och iordningställa råmark för att kunna bygga bostäder, affärer, kontor eller industrier.

Finansiella intäkter/kostnader avser intäkter och kostnader för räntor på in- och utlåning, utdelningar m.m.

Finansnettot är finansiella intäkter minus finansiella kostnader.

HVB: Hem för vård eller boende

Jämförelsestörande poster avser händelser eller transaktioner som inte är extraordinära men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser mellan åren.

Kassaffödesanalys visar hur medel har tillförts och använts för löpande verksamhet, investeringar samt finansiering och därmed likviditetsförändringar.

Kapitalkostnader är periodiserad investeringsutgift. Består dels av avskrivning dels av ränta. Är en intern post.

Likvida medel består av kassa och bankmedel.

LSS: Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

LVM: Lagen om vård av missbrukare.

LVU: Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga.

Löneskatt är skatt på pensionsförmåner till anställda.

Mnkr står för miljoner kronor.

Nettokostnader är driftkostnader efter avdrag för bidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

Omsättningstillgångar är tillgångar som på kort tid kan omsättas till likvida medel och som inte är avsedda för stadigvarande bruk.

Periodisering innebär en fördelning av kostnader och intäkter till den redovisningsperiod till vilken de hör.

Rörelsekapital är skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Visar kommunens finansiella styrka.

SOL: Socialtjänstlagen.

Soliditet är eget kapital satt i relation till de totala tillgångarna. Visar hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med egna medel.

ÅVC: Återvinningscentral

